

# QUESTION BANK

## প্রশ্ন বেংক

### FYUG-4<sup>TH</sup> SEMESTER (DSCEDN06)

## EARLY CHILDHOOD CARE AND EDUCATION

### প্রাক-শৈশৱ কালৰ যতন আৰু শিক্ষা

#### UNIT-1: ESSENTIALS OF ECCE

• **Answer the following questions: [1 marks]**

1. What does ECCE stand for?

ECCE ৰ সম্পূৰ্ণ অৰ্থ লিখা?

2. What is the main objective of ECCE?

ECCE ৰ মূল উদ্দেশ্য কি?

3. Which policy emphasizes ECCE in India?

ভাৰতত কোনখন নীতিয়ে ECCE ৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে?

4. At what age does ECCE primarily focus?

ECCE য়ে কিমান বয়সত মূলতঃ গুৰুত্ব দিয়ে?

5. Define Early Childhood Care and Education?

প্রাক – শৈশৱৰ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ সংজ্ঞা দিয়া?

6. Write one characteristic of Early Childhood Stage.

প্রাক শৈশৱৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

7. Write one characteristic of Early Childhood Care and Education.

প্রাক-শৈশৱৰ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

8. Give an example of ECCE programs?

ECCE প্ৰগ্ৰেমৰ এটা উদাহৰণ দিয়া?

9. What is the duration of childhood stage?

শৈশৱ পৰ্যায়ৰ সময়সীমা কিমান?

10. Who is the founder of ECCE in India?

ভাৰতত ECCE ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক কোন?

11. When was ECCE launched in India?

ভাৰতত ইচিচিই কেতিয়া আৰম্ভ হৈছিল?

12. Mention one criteria of quality ECCE.

গুণগত মানৰ বাবে ECCE ৰ এটা মাপকাঠী উল্লেখ কৰা।

13. Write one importance of ECCE.

ECCE ৰ এটা গুৰুত্ব লিখা।

14. What does the term “Holistic Development” in ECCE refer to

- a) Cognitive skills
- b) Overall well-being
- c) Academic excellence
- d) Physical fitness

ECCE ত "সামগ্ৰিক উন্নয়ন" শব্দটোৱে কি বুজায়

- ক) জ্ঞানমূলক দক্ষতা
- খ) সামগ্ৰিক মংগল
- গ) শৈক্ষিক উৎকৰ্ষতা
- ঘ) শাৰীৰিক ফিটনেছ

15. What is the primary focus of ECCE programs with respect to social development

- a) Encouraging isolation
- b) Building teamwork
- c) Promoting competition
- d) Emphasizing individual achievements

সামাজিক উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত ECCE কাৰ্যসূচীৰ প্ৰধান কেন্দ্ৰবিন্দু কি

ক) বিচ্ছিন্নতাক উৎসাহিত কৰা

খ) দলীয় কাম গঢ়ি তোলা

গ) প্ৰতিযোগিতাক প্ৰসাৰিত কৰা

ঘ) ব্যক্তিগত কৃতিত্বৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া

• **Answer the following questions: [6 marks]**

1. Write the characteristics of early childhood Stage.

প্ৰাক শৈশৱ অৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্য লিখা।

2. Write the characteristics of Early childhood Care and Education.

প্ৰাক শৈশৱৰ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্য লিখা।

3. Write the scope of ECCE.

ECCE ৰ পৰিসৰ লিখা।

4. Write the objectives of ECCE.

ECCE ৰ উদ্দেশ্য লিখা।

5. Discuss the need and significance of ECCE.

ECCE ৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

6. Discuss the concept of ECCE.

ECCE ৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

7. Briefly describe the criteria for quality ECCE.

গুণগত ECCE ৰ বাবে মাপকাঠীসমূহ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

8. Write short note on early childhood stage.

প্ৰাথমিক শৈশৱ পৰ্যায়ৰ চমু টোকা লিখা।

• **Write briefly: [10 marks]**

1. Write the concept of ECCE. Explain the need and significance of Early Childhood Care and Education.

প্ৰাক শৈশৱৰ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ ধাৰণাটো লিখা আৰু প্ৰাক শৈশৱৰ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

2. Write the nature and scope of Early Childhood Care and Education.

প্ৰাথমিক শিশুৰ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ লিখা।

3. Broadly discuss the criteria for quality Early Childhood Care and Education.

গুণগত প্ৰাক-শৈশৱৰ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ মাপকাঠীৰ বিষয়ে লিখা।

4. Discuss the concept and characteristics of early childhood stage.

প্ৰাথমিক শৈশৱৰ ধাৰণা আৰু বৈশিষ্ট্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

5. What is ECCE? Discuss the objectives of ECCE.

ECCE মানে কি? ECCE ৰ উদ্দেশ্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

**UNIT-2: ECCE-THE INDIAN CONTEXT**

• **Answer the following questions: [1 marks]**

1. In which year was the National Policy on Education (NPE) first introduced in India?

ভাৰতত প্ৰথম কোন বছৰত শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (NPE) প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল?

2. Who was the Prime Minister of India when NPE 1968 was formulated?

NPE-১৯৬৮ প্ৰণয়ন কৰাৰ সময়ত ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী কোন আছিল?

3. Who was the Prime Minister of India when NPE 1986 was formulated?

NPE -১৯৮৬ প্ৰণয়ন কৰাৰ সময়ত ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী কোন আছিল?

4. Which constitutional amendment made free and compulsory education for children aged 6-14 a fundamental right under Article 21A?

কোনটো সাংবিধানিক সংশোধনে ৬-১৪ বছৰ বয়সৰ শিশুৰ বাবে বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাক ২১ক অনুচ্ছেদৰ অধীনত মৌলিক অধিকাৰ কৰি তুলিছিল?

5. In which year Integrated Child Development Services (ICDS) Scheme was launched by Government of India?

ভাৰত চৰকাৰে কোন বছৰত সংহত শিশু উন্নয়ন সেৱা (ICDS) আঁচনি আৰম্ভ কৰিছিল?

6. In which year Gijubai Badeka started his first preschool?

কোন বছৰত জিজুবাই বাডেকাই প্ৰথম প্ৰাক-বিদ্যালয় আৰম্ভ কৰিছিল?

7. In which policy the concept of 'ECCE' was first used in India?

ভাৰতত 'ECCE' ৰ ধাৰণাটো প্ৰথম কোনটো নীতিত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল?

8. Write any one constitutional provision related to ECCE in India.

ভাৰতত ECCEৰ সৈতে জড়িত যিকোনো এটা সাংবিধানিক বিধান লিখা।

9. Article 45 states that.....(Fill in the blanks)

৪৫ নং অনুচ্ছেদত কোৱা হৈছে যে..... (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

10. In which year National Policy for Children launched in India?

ভাৰতত শিশুৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি কোন বছৰত আৰম্ভ হৈছিল?

11. Write any one objective of National Policy for Children.

শিশুৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় নীতিৰ যিকোনো এটা উদ্দেশ্য লিখা।

12. What is the full form of MDG?

MDG ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপ কি?

13. In which year did the United Nations introduce the MDGs?

ৰাষ্ট্ৰসংঘই কোন চনত MDGs প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল?

14. Under which Amendments of Constitution of India provide reservation seats for women's in Panchayats and Municipalities?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনবোৰ সংশোধনীৰ অধীনত পঞ্চায়ত আৰু পৌৰসভাত মহিলাৰ বাবে সংৰক্ষণ আসনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে?

15. In which year National Health Policy launched in India?

ভাৰতত কোন বছৰত ৰাষ্ট্ৰীয় স্বাস্থ্য নীতি আৰম্ভ হৈছিল?

16. National Curriculum Framework 2005 focusing on .....to.....years of life.

(Fill in blanks)

ৰাষ্ট্ৰীয় পাঠ্যক্রম ফ্রেমৱৰ্ক-২০০৫য়ে জীৱনৰ .....ৰ পৰা.....বছৰৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল।

17. Which of the following is not an MDG?

- a) Improve maternal health
- b) Achieve universal access to safe drinking water, sanitation and hygiene
- c) Ensure environmental sustainability
- d) Achieve universal primary education

তলৰ কোনটো MDG নহয়

ক) মাতৃৰ স্বাস্থ্য উন্নত কৰা

খ) বিশুদ্ধ খোৱাপানীৰ সাৰ্বজনীন সুবিধা লাভ কৰা। অনাময় আৰু পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতা

গ) পৰিৱেশৰ বহনক্ষমতা নিশ্চিত কৰা

ঘ) সাৰ্বজনীন প্ৰাথমিক শিক্ষা লাভ কৰা

18. How many MDGs are there?

- a) 6
- b) 8
- c) 18
- d) 20

MDG কিমানটা আছে?

ক) ৬

খ) ৮

গ) ১৮

ঘ) ২০

• **Answer the following questions: [6 marks]**

1. Write a short note on- Integrated Child Development Services (ICDS)  
সংহত শিশু উন্নয়ন সেৱা (আইচিডিএছ)ৰ ওপৰত এটা চুটি টোকা লিখা।
2. Write a short note on-National policy for children,1974  
শিশুৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি,১৯৭৪ৰ ওপৰত এটা চুটি টোকা লিখা
3. Write about the evaluation of ECCE in India under NPE 1986  
NPE -১৯৮৬ৰ অধীনত ভাৰতত ই চি চি ইৰ মূল্যায়নৰ বিষয়ে লিখা
4. Write about the evaluation of ECCE in India under NEP2020  
NEP-২০২০ ৰ অধীনত ভাৰতত ই চি চি ইৰ মূল্যায়নৰ বিষয়ে লিখা
5. What were the objectives suggested by the Indian Education Commission (1964-66) for pre-school education in India?  
ভাৰতত প্ৰাক-বিদ্যালয় শিক্ষাৰ বাবে ভাৰতীয় শিক্ষা আয়োগে (১৯৬৪-৬৬) কি কি উদ্দেশ্যৰ পৰামৰ্শ দিছিল?
6. Discuss the constitutional provisions related to ECCE in India.  
ভাৰতত ECCE ৰ সৈতে জড়িত সাংবিধানিক বিধানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
7. Write any six objectives of National Policy for Children-2013.  
শিশুৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি-২০১৩ৰ যিকোনো ছয়টা লক্ষ্য লিখা।
8. How Early Childhood Care and Education (ECCE) related to the Millennium Development Goals?  
প্ৰাথমিক শিশুৰ যত্ন আৰু শিক্ষা (ECCE) সহস্ৰাব্দ উন্নয়ন লক্ষ্যৰ সৈতে কেনেকৈ জড়িত?

• **Write briefly: [10 marks]**

1. How was Early Childhood Care and Education (ECCE) practiced in ancient India? প্রাচীন ভাৰতত প্ৰাক শিশু যত্ন আৰু শিক্ষা (ECCE) কেনেকৈ চলিছিল?
2. Write about the evaluation of ECCE in India under NPE 1986 and in NEP2020. ভাৰতত NPE -১৯৮৬ৰ অধীনত আৰু NEP-২০২০ত ECCE ৰ মূল্যায়নৰ বিষয়ে লিখা।
3. Write about the policies and constitutional provisions related to ECCE. ECCE ৰ সৈতে জড়িত নীতি আৰু সাংবিধানিক বিধানসমূহৰ বিষয়ে লিখা।
4. What are the Goals of MDGs? How Early Childhood Care and Education (ECCE) related to the Millennium Development Goals? MDGs ৰ লক্ষ্য কি কি? সহস্ৰাব্দৰ উন্নয়নৰ লক্ষ্যৰ সৈতে প্ৰাথমিক শিশুৰ যত্ন আৰু শিক্ষা (ECCE) কেনেদৰে জড়িত?

**UNIT-3: ECCE CURRICULUM**

• **Answer the following questions: [1 marks]**

1. Write any one benefit of ECCE programme.  
ECCE কাৰ্যসূচীৰ যিকোনো এটা সুবিধা লিখা।
2. What is Preschool?  
প্ৰাক-বিদ্যালয় মানে কি?
3. Write any one aim of preschool.  
প্ৰাক-বিদ্যালয়ৰ যিকোনো এটা লক্ষ্য লিখা।
4. Write any one service provide by Anganwadis.  
অংগনবাড়ীয়ে প্ৰদান কৰা যিকোনো এটা সেৱা লিখা।
5. Write any one objective of Balwadi.  
বলৱাডীৰ যিকোনো এটা উদ্দেশ্য লিখা

6. What is Creche?

ক্রেচে মানে কি?

7. What do you mean by Co-operative nursery school?

সমবায় নাৰ্চাৰী বিদ্যালয় বুলিলে কি বুজা?

8. Write any one function of Mobile Creches. মোবাইল ক্রেচৰ যিকোনো এটা কাৰ্য লিখা।

• **Answer the following questions: [6 marks]**

1. What is the role of **Anganwadis** in child development?

শিশুৰ বিকাশত অংগনবাড়ীৰ ভূমিকা কি?

2. What is the role of **Balwadis** in child development?

শিশুৰ বিকাশত বলবাদীৰ ভূমিকা কি?

3. What is the role of **Creches** in child development?

শিশুৰ বিকাশত ক্রেচৰ ভূমিকা কি?

4. Write the benefits of ECCE programme. ECCE কাৰ্যসূচীৰ সুবিধা লিখা।

5. write a short note on- early stimulation for young children(0-3 years)

সৰু ল'ৰা-ছোৱালীৰ বাবে আগতীয়া উদ্দীপনা (0-3 বছৰ) সম্পৰ্কে চমু টোকা লিখা।

6. write a short note on- early childhood education curriculum(3-6 years)

প্ৰাথমিক শিশু শিক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰম(৩-৬ বছৰ) সম্পৰ্কে চমু টোকা লিখা।

• **Write briefly: [10 marks]**

1. Describe the major programmes such as Balwadi, Anganwadi, and Montessori method in terms of objectives, curriculum, and teaching approach.

বলবাদী, অংগনবাড়ী, আৰু মন্টেছৰী পদ্ধতিৰ দৰে প্ৰধান কাৰ্যসূচীসমূহৰ উদ্দেশ্য, পাঠ্যক্ৰম, আৰু পাঠদান পদ্ধতি সমূহ বৰ্ণনা কৰা।

2. What is early stimulation? Discuss the role of parents and caregivers in providing early stimulation for young children (0–3 years).

আগতীয়া উদ্দীপনা কি? সৰু ল'ৰা-ছোৱালী (০-৩ বছৰ)ৰ বাবে আগতীয়া উদ্দীপনা প্ৰদান কৰাত অভিভাৱক আৰু যত্ন লোৱাসকলৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

3. Explain the concept of preschool education. Discuss the role of preschool in the holistic development of children.

প্ৰাক-বিদ্যালয় শিক্ষাৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। শিশুৰ সামগ্ৰিক বিকাশত প্ৰাক-বিদ্যালয়ৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

4. Discuss the role of Anganwadi centres in promoting Early Childhood Care and Education in India.

ভাৰতত প্ৰাথমিক শিশুৰ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ প্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰত অংগনবাড়ী কেন্দ্ৰসমূহৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

5. Explain the importance of ECCE curriculum in shaping the physical, cognitive, social, and emotional development of young children.

সৰু ল'ৰা-ছোৱালীৰ শাৰীৰিক, জ্ঞানমূলক, সামাজিক, আৰু আৱেগিক বিকাশ গঢ় দিয়াত ইচিচিই পাঠ্যক্ৰমৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

6. Explain the significance of early stimulation for children aged 0–3 years. Describe suitable activities and their impact on child development.

০-৩ বছৰ বয়সৰ শিশুৰ বাবে আগতীয়াকৈ উদ্দীপনা দিয়াৰ তাৎপৰ্য্য ব্যাখ্যা কৰা। উপযুক্ত কাৰ্য্যকলাপ আৰু শিশুৰ বিকাশত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

## UNIT-4: PEDAGOGY OF EARLY CHILDHOOD CARE AND EDUCATION

• **Answer the following questions: [1 marks]**

1. Who developed the Montessori Method?  
মন্টেছৰী পদ্ধতি কোনে বিকশিত কৰিছিল?
2. Who developed the Kindergarten Method?  
কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতি কোনে বিকশিত কৰিছিল?
3. Write one principle of play-way method.  
প্লে-ৱে পদ্ধতিৰ এটা নীতি লিখা।
4. Give one example of playway method.  
প্লেৱে পদ্ধতিৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
5. Write one principle of Montessori method.  
মন্টেছৰী পদ্ধতিৰ এটা নীতি লিখা।
6. Give one example of Montessori method.  
মন্টেছৰী পদ্ধতিৰ এটা উদাহৰণ দিয়া
7. Write one principle of Kindergarten method.  
কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতিৰ এটা নীতি লিখা।
8. Give one example of Kindergarten method.  
কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতিৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
9. Write one principle of Theme-based approach.  
থিম-ভিত্তিক পদ্ধতিৰ এটা নীতি লিখা।
10. Give one example of Theme-based approach.  
থিম-ভিত্তিক পদ্ধতিৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

• **Answer the following questions: [6 marks]**

1. Write the principles of play-way method  
প্লে-ৱে পদ্ধতিৰ নীতিসমূহ লিখা।
2. Discuss the importance of play-way method.

প্লে-ৱে পদ্ধতিৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

3. Write the benefits of play way method.

প্লে ৱে পদ্ধতিৰ উপকাৰিতাৰ বিষয়ে লিখা।

4. Write the principles of Montessori method

মন্টেছৰী পদ্ধতিৰ নীতিসমূহ লিখা।

5. Discuss the importance of Montessori Method.

মন্টেছৰী পদ্ধতিৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

6. What is "Prepared Environment" in Montessori Method?

মন্টেছৰী পদ্ধতিত "প্ৰস্তুত পৰিৱেশ" কি?

7. Write the benefits of Montessori Method.

মন্টেছৰী পদ্ধতিৰ উপকাৰিতাৰ বিষয়ে লিখা।

8. What is the difference between Montessori and play way method?

মন্টেছৰী আৰু প্লে ৱে পদ্ধতিৰ মাজত পাৰ্থক্য কি?

9. Write the principles of Kindergarten method.

কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতিৰ নীতিসমূহ লিখা।

10. State the nature of Kindergarten method.

কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতিৰ প্ৰকৃতি উল্লেখ কৰা।

11. Write the advantages of Kindergarten method.

কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতিৰ সুবিধা লিখা।

12. Discuss the importance of Kindergarten method.

কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতিৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

13. Write the principles of Theme-based approach.

থিম ভিত্তিক পদ্ধতিৰ নীতিসমূহ লিখা।

14. Discuss the importance of Theme-based approach.

থিম- ভিত্তিক পদ্ধতিৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

15. Write the advantages of Theme-based approach.

থিম-ভিত্তিক পদ্ধতিৰ সুবিধাসমূহ লিখা।

● **Write briefly: [3+7=10 marks]**

1. Write the concept of play-way method with examples.

প্লে-ৱে পদ্ধতিৰ ধাৰণাটো উদাহৰণৰ সৈতে লিখা।

2. Discuss the nature and significance of play-way method.

প্লে-ৱে পদ্ধতিৰ প্ৰকৃতি আৰু তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

3. Highlight the core principles of play-way method.

প্লে-ৱে পদ্ধতিৰ মূল নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

4. Write the concept of Montessori Method and its importance.

মণ্টেছৰী পদ্ধতিৰ ধাৰণা আৰু ইয়াৰ গুৰুত্ব লিখা।

5. Elaborate the principles of Montessori Method.

মণ্টেছৰী পদ্ধতিৰ নীতিসমূহ বিশদভাৱে আলোচনা কৰা

6. What is Kindergarten method? Write the principles of Kindergarten method.

কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতি কি? কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতিৰ নীতি লিখা।

7. Write the concept of Kindergarten method and its importance.

কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতিৰ ধাৰণা আৰু ইয়াৰ গুৰুত্ব লিখা।

8. Write the concept of theme-based approach and its importance.

বিষয়বস্তুভিত্তিক পদ্ধতিৰ ধাৰণা আৰু ইয়াৰ গুৰুত্ব লিখা।

9. Discuss the principles of theme-based approach.

বিষয়বস্তুভিত্তিক পদ্ধতিৰ নীতিসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

10. What is the nature of theme-based approach. Give examples of theme-based approach.

বিষয়বস্তুভিত্তিক পদ্ধতিৰ প্ৰকৃতি কি? বিষয়বস্তুভিত্তিক পদ্ধতিৰ উদাহৰণ দিয়া।

**FYUG Programme**

**Semester IV**

**Course Code: DSCEDN05**

**Course Title: Development of Education in Post Independence India**

**Unit-1 Constitutional Provisions of Education in India**

**1-mark questions**

1. Which of the following provisions of the Indian Constitution deals with early childhood care and education for children below the age of six years?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ তলৰ কোনটো অনুচ্ছেদে ছয় বছৰৰ তলৰ শিশুৰ বাবেশিশুৰ প্ৰাৰম্ভিক যত্ন আৰু শিক্ষাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে?

a. Article 21A

ক) অনুচ্ছেদ ২১ A

b. Article 39(f)

খ) অনুচ্ছেদ ৩৯ (f)

c. Article 45

গ) অনুচ্ছেদ ৪৫

d. Article 51A

ঘ) অনুচ্ছেদ ৫১ A

2. Under which part of the Indian Constitution does Article 45 fall?

৪৫ নং অনুচ্ছেদ ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অংশৰ অধীনত পৰে?

3. Which constitutional amendment modified Article 45?

কোনটো সাংবিধানিক সংশোধনে ৪৫ নং অনুচ্ছেদক সংশোধন কৰিছে?

4. The Right to Free and Compulsory Education for children between age group of 6-14 years has been inserted in an Indian Constitution as

৬-১৪ বছৰ বয়সৰ ভিতৰৰ শিশুৰ বাবে বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ অধিকাৰ ভাৰতীয় সংবিধানত সন্নিৱিষ্ট কৰা হৈছে

a. Article 46

অনুচ্ছেদ ৪৬

b. Article 16

অনুচ্ছেদ ১৬

c. Article 45A

অনুচ্ছেদ ৪৫A

d. Article 21A

অনুচ্ছেদ ২১ A

5. According to the amended Article 45, up to what age should children receive early childhood care and education?

সংশোধিত অনুচ্ছেদ ৪৫ অনুসৰি শিশুৱে কিমান বয়সলৈকে প্ৰাথমিক শিশুৰ যত্ন আৰু শিক্ষা লাভ কৰিব লাগে?

6. Which of the Article has provided the right to education as a fundamental right for children aged between 6 to 14?

কোনটো অনুচ্ছেদে ৬ৰ পৰা ১৪ বছৰৰ ভিতৰৰ শিশুৰ বাবে মৌলিক অধিকাৰ হিচাপে শিক্ষাৰ অধিকাৰ প্ৰদান কৰিছে?

7. The Right to Education Act (RTE) was passed in which year?

শিক্ষাৰ অধিকাৰ আইন (আৰ টি ই) কোন বছৰত গৃহীত হৈছিল?

8. In which part of Article 45 discusses about Right to Free and Compulsory Education.

৪৫ নং অনুচ্ছেদৰ কোনটোঅংশত বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ অধিকাৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে।

9. Right to Free and Compulsory Education is presently known as-

বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ অধিকাৰকবৰ্তমান..... নামেৰে জনাজাত.

10. In which year Right to Free and Compulsory Education was modified to Right to Education (RTE).

কোন চনত বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ অধিকাৰক শিক্ষাৰ অধিকাৰ (আৰ টি ই)লৈ সংশোধন কৰা হৈছিল।

11. Which directive principle of state policy (DPSP) was modified after the introduction of Article 21A?

২১A অনুচ্ছেদ প্ৰৱৰ্তনৰ পিছত ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাল্লককোনটো নীতিসমূহ(DPSP) নীতি সংশোধন কৰা হৈছিল?

12. What is the age group covered under Article 21A for free and compulsory education?

বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ বাবে ২১ক অনুচ্ছেদৰ অধীনত সামৰি লোৱা বয়সৰ গোটটো কিমান?

13. What is the age group for disable students covered under Article 21A for free and compulsory education?

বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ বাবে ২১A অনুচ্ছেদৰ অধীনত সামৰি লোৱা অক্ষম ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বয়সৰ গোট কিমান?

14. Before Article 21A was introduced, which article emphasized free and compulsory education?

২১A অনুচ্ছেদ প্ৰৱৰ্তনৰ পূৰ্বে কোনটো অনুচ্ছেদে বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল?

15. Under which Act was the No Detention Policy introduced in India?

কোনখন আইনৰ অধীনত ভাৰতত No Detention Policy প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল?

16. The No Detention Policy was applicable to students of which classes?

কোনবোৰ শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে কোনো ডিটেনচন পলিচি প্ৰযোজ্য নাছিল?

17. What does ECCE stand for?

ECCE ৰ অৰ্থ কি?

18. The National Education Policy (NEP) 2020 recommends ECCE for children up to what age?

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (NEP) 2020 ত কিমান বয়সৰ শিশুৰ বাবে ECCE ৰ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছে?

19. What type of learning is encouraged in ECCE? (Rote learning / Experiential learning)

ECCE ত কেনেধৰণৰ শিকণক উৎসাহিত কৰা হয়? (মুখস্থ শিকণ / অভিজ্ঞতাভিত্তিক শিকণ)

20. Which article prohibits discrimination on grounds of religion, race, caste, sex, or place of birth?

কোনটো অনুচ্ছেদত ধৰ্ম, জাতি, জাতি, লিংগ বা জন্মস্থানৰ ভিত্তিত বৈষম্য নিষিদ্ধ কৰা হৈছে?

21. Which sections of society are specifically mentioned in Article 46 for upliftment?

৪৬ নং অনুচ্ছেদত সমাজৰ কোনবোৰ শ্ৰেণীক উত্থানৰ বাবে বিশেষভাৱে উল্লেখ কৰা হৈছে?

22. What does Article 28(1) state about religious instruction in educational institutions?

২৮(১) অনুচ্ছেদত শিক্ষানুষ্ঠানত ধৰ্মীয় শিক্ষাৰ বিষয়ে কি কোৱা হৈছে?

23. According to Article 28(2), in which type of institutions is religious instruction allowed?

২৮(২) অনুচ্ছেদ অনুসৰি কোন ধৰণৰ প্রতিষ্ঠানত ধৰ্মীয় শিক্ষাৰ অনুমতি?

24. Does Article 29 apply only to minorities?

২৯ নং অনুচ্ছেদ কেৱল সংখ্যালঘুৰ ক্ষেত্ৰতহে প্ৰযোজ্য নেকি?

25. Can religious education be given in schools that receive government aid?

চৰকাৰী সাহায্য লাভ কৰা বিদ্যালয়ত ধৰ্মীয় শিক্ষা দিব পাৰিনে?

26. Can a student be forced to take religious education in a government-aided school?

চৰকাৰী সাহায্যপ্ৰাপ্ত বিদ্যালয়ত এজন ছাত্ৰক ধৰ্মীয় শিক্ষা ল'বলৈ বাধ্য হ'ব পাৰেনে?

27. What type of rights does Article 29 provide?

২৯ নং অনুচ্ছেদত কেনেধৰণৰ অধিকাৰ প্ৰদান কৰা হৈছে?

28. What does Article 239 of the Indian Constitution deal with?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ২৩৯ নং অনুচ্ছেদত কি বিষয়ৰ ওপৰত আলোচনা কৰা হৈছে?

29. In which year was education moved to the Concurrent List?

কোন বছৰত শিক্ষাক সমবৰ্তী সূচীলৈ স্থানান্তৰ কৰা হৈছিল?

30. Which Constitutional Amendment transferred education from the State List to the Concurrent List?

কোনটো সাংবিধানিক সংশোধনে শিক্ষাক ৰাজ্যিক সূচীৰ পৰাসমবৰ্তী সূচীলৈ স্থানান্তৰিত কৰিলে?

31. Under which Schedule of the Indian Constitution are the Union, State, and Concurrent Lists mentioned?

32. ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনখন অনুসূচীৰ অধীনত কেন্দ্ৰীয়, ৰাজ্যিক, সমবৰ্তী তালিকাৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে?

33. Name one aspect of education that falls under the Union List.

শিক্ষাৰ এটা দিশ উল্লেখ কৰা যিটো কেন্দ্ৰীয় তালিকাৰ অন্তৰ্গত।

34. Before the 42nd Amendment, under which list did education fall?

৪২ নং সংশোধনীৰ পূৰ্বে কোনখন তালিকাৰ অধীনত শিক্ষা বিষয়টো থাকে?

35. Which government is responsible for primary and secondary education?

প্ৰাথমিক আৰু মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বাবে কোনখন চৰকাৰ দায়বদ্ধ?

36. Name a type of school that is primarily managed by State Governments.

প্ৰধানকৈ ৰাজ্য চৰকাৰৰ দ্বাৰা পৰিচালিত বিদ্যালয়ৰ প্ৰকাৰৰ নাম লিখা।

### 6-mark questions

1. What is the Right to Education (RTE) Act, 2009? Explain its main features.

শিক্ষাৰ অধিকাৰ (RTE) আইন, ২০০৯ কি? ইয়াৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

2. What is Early Childhood Care and Education (ECCE)? Explain its importance.

Early Childhood Care and Education (ECCE) কি? ইয়াৰ গুৰুত্ব বুজাই দিয়া।

3. Why is ECCE important for a child's development?

শিশুৰ বিকাশৰ বাবে ECCE কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ?

4. How does Article 46 help in reducing social inequalities in India?

ভাৰতৰ সামাজিক বৈষম্য হ্রাস কৰাত ৪৬ নং অনুচ্ছেদে কেনেদৰে সহায় কৰে?

5. Explain the significance of Article 25(1), 28(1), (2) and (3).

২৫(১), ২৮(১), (২) আৰু (৩) অনুচ্ছেদৰ তাৎপৰ্য্য ব্যাখ্যা কৰা।

6. What are the main provisions of Article 29?

২৯ নং অনুচ্ছেদৰ মূল বিধানসমূহ কি কি?

7. What are the key provisions of Article 30?

৩০ নং অনুচ্ছেদৰ মূল বিধানসমূহ কি কি?

### 10-mark questions

1. Explain the importance of ECCE in the overall development of a child.

শিশুৰ সামগ্ৰিক বিকাশত ECCEৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

2. Discuss the importance of the RTE Act in ensuring free and compulsory education in India.

ভাৰতত বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষা সুনিশ্চিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত RTE আইনৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

3. Discuss the constitutional provisions and importance of Article 239?

২৩৯ নং অনুচ্ছেদৰ সাংবিধানিক বিধান আৰু গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা?

4. Discuss the constitutional provisions related to education in the Union, State and Concurrent Lists.

কেন্দ্ৰীয়,ৰাজ্যিক,সমবর্তী তালিকাতথকাশিক্ষা সম্পৰ্কীয় সাংবিধানিক বিধানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

## UNIT II

### Developments of Education in India (Commissions)

#### 1-mark questions

##### (True/False type)

1. University education commission is also known as Radhakrishnan commission.  
(True/False)  
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগক ৰাধাকৃষ্ণন আয়োগ বুলিও কোৱা হয়।  
(সঁচা/মিছা)
2. The university has to educate the mind and soul of the students. (True/False)  
বিশ্ববিদ্যালয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মন আৰু আত্মাক শিক্ষিত কৰিব লাগিব। (সঁচা/মিছা)
3. The University education commission's focus was to improve the teaching standard of higher education.  
(True/False)  
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ গুৰুত্ব আছিল উচ্চ শিক্ষাৰ পাঠদানৰ মানদণ্ড উন্নত কৰা।(সঁচা/মিছা)
4. The university education commission revised pay scales and qualifications of university and college teachers. (True/False)  
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগেবিশ্ববিদ্যালয় আৰু কলেজৰ শিক্ষকৰ দৰমহা স্কেল আৰু অৰ্হতাৰ সংশোধন কৰে।(সঁচা/মিছা)
5. When was the University Education Commission established?  
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগ কেতিয়া প্রতিষ্ঠা হৈছিল?
6. Who was the chairman of the University Education Commission?  
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল?
7. What was the main objective of the University Education Commission?  
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ মূল উদ্দেশ্য কি আছিল?
8. What is the other name of the University Education Commission?  
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ আনটো নাম কি?

9. Which year was the University Education Commission's report submitted?  
কোন বছৰত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ প্ৰতিবেদন দাখিল কৰা হৈছিল?
10. What was the key recommendation of the University Education Commission regarding the medium of instruction?  
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ শিক্ষাৰ মাধ্যমৰ সম্পৰ্কে মূল পৰামৰ্শ কি আছিল
11. What does the University Education Commission's report emphasize for improving university education in India?  
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ প্ৰতিবেদনত ভাৰতত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষা উন্নতিৰ বাবে কি গুৰুত্ব দিয়া হৈছে
12. How many members were there in the University Education Commission?  
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগত কিমানজন সদস্য আছিল?
13. What is the significance of the University Education Commission's report for higher education in India??  
ভাৰতত উচ্চশিক্ষাৰ বাবে বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ প্ৰতিবেদনৰ তাৎপৰ্য্য কি?
14. Which government body implemented the suggestions of the University Education Commission?  
কোন চৰকাৰী সংস্থাই বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শ কাৰ্যকৰী কৰিলে?
15. When was the Secondary Education Commission established?  
মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগ কেতিয়া প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল?
16. Who was the chairman of the Secondary Education Commission?  
মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল?
17. What is the other name of the Secondary Education Commission?  
মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ আনটো নাম কি
18. In which year did the Secondary Education Commission submit its report?

কোন বছৰত মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগে প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিছিল?

19. What was the primary objective of the Secondary Education Commission?

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য কি আছিল?

20. What type of education did the Secondary Education Commission focus on?

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগে কেনেধৰণৰ শিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল?

21. How many members were there in the Secondary Education Commission?

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগত কিমানজন সদস্য আছিল?

22. What recommendation did the Secondary Education Commission make regarding the structure of secondary education?

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগে মাধ্যমিক শিক্ষাৰ গাঁথনিসন্দৰ্ভতকি পৰামৰ্শ দিলে

23. According to the Secondary Education Commission, which type of education was to be emphasized in secondary schools?

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ মতে, কোন ধৰণৰ শিক্ষামাধ্যমিক বিদ্যালয়ত গুৰুত্ব দিছিল

24. When was the Education Commission 1964-66 established?

১৯৬৪-৬৬ চনত শিক্ষা আয়োগ কেতিয়া প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল?

25. Who was the chairman of the Education Commission 1964-66?

১৯৬৪-৬৬ চনত শিক্ষা আয়োগৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল?

26. What is the other name of the Education Commission 1964-66?

১৯৬৪-৬৬ চনৰ শিক্ষা আয়োগৰ আনটো নাম কি?

27. In which year did the Education Commission 1964-66 submit its report?

১৯৬৪-৬৬ চনৰ শিক্ষা আয়োগে কোন চনত প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিছিল?

28. What was the primary focus of the Education Commission 1964-66?

১৯৬৪-৬৬ চনত শিক্ষা আয়োগৰ প্ৰধান কেন্দ্ৰবিন্দু কি আছিল?

29. How many members were there in the Education Commission 1964-66?

১৯৬৪-৬৬ চনত শিক্ষা আয়োগত কিমানজন সদস্য আছিল?

30. What major recommendation did the Education Commission 1964-66 make regarding the structure of education in India?

১৯৬৪-৬৬ চনৰ শিক্ষা আয়োগে ভাৰতত শিক্ষাৰ গাঁথনি সন্দৰ্ভত কি ডাঙৰ পৰামৰ্শ দিছিল

### 6-mark questions

1. Explain the main objectives of the University Education Commission and discuss the key recommendations it made for improving university education in India.

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ মূল উদ্দেশ্য ব্যাখ্যা কৰা আৰু ভাৰতত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষা উন্নত কৰাৰ বাবে ই আগবঢ়োৱা মূল পৰামৰ্শসমূহ আলোচনা কৰা

2. Discuss the University Education Commission's views on the examination system in Indian universities and its recommendations regarding language use in higher education.

ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰীক্ষা ব্যৱস্থাৰ ওপৰত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ মতামত আলোচনা কৰা আৰু উচ্চ শিক্ষাত ভাষা ব্যৱহাৰ সম্পৰ্কে ইয়াৰ পৰামৰ্শ আলোচনা কৰা।

3. Analyze the recommendations of the University Education Commission regarding the modernization of the curriculum in Indian universities.

ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয়সমূহৰ পাঠ্যক্রমৰ আধুনিকীকৰণ সন্দৰ্ভত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।

4. Explain the recommendation of the University Education Commission regarding women education.

মহিলা শিক্ষাৰ সন্দৰ্ভত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শ ব্যাখ্যা কৰা।

5. Explain the main objectives of the Secondary Education Commission and discuss the key recommendations it made to improve the secondary education system in India.

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ মূল উদ্দেশ্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা আৰু ভাৰতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ উন্নতিৰ বাবে ই আগবঢ়োৱা মূল পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

6. Analyze the recommendations of the Secondary Education Commission regarding the structure of secondary education. How did the commission suggest organizing the curriculum at the secondary level?

মাধ্যমিক শিক্ষাৰ গাঁথনি সম্পৰ্কে মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শ বিশ্লেষণ কৰা। আয়োগে মাধ্যমিক পৰ্যায়ত পাঠ্যক্রম সংগঠিত কৰাৰ পৰামৰ্শ কেনেকৈ দিছিল?

7. Discuss the role of vocational education as emphasized by the Secondary Education Commission.

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগে গুৰুত্ব দিয়াৰ দৰে বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

8. Examine the Secondary Education Commission's proposals regarding the teacher training system. What changes did the commission recommend for improving the quality of secondary education teachers in India?

শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ ব্যৱস্থাৰ সন্দৰ্ভত মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ প্ৰস্তাৱসমূহ পৰীক্ষা কৰা। ভাৰতৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ শিক্ষকৰ মান উন্নত কৰাৰ বাবে আয়োগে কি কি পৰিৱৰ্তনৰ পৰামৰ্শ দিছিল?

9. Discuss the major recommendations made by the Education Commission 1964-66 regarding the structure of education in India. How did the commission envision the ideal education system?

ভাৰতৰ শিক্ষাৰ গাঁথনি সম্পৰ্কে শিক্ষা আয়োগে ১৯৬৪-৬৬ চনত দিয়া প্ৰধান পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। আয়োগে কেনেকৈ আদৰ্শ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ কল্পনা কৰিছিল?

10. Analyze the role of language in education as discussed by the Education Commission 1964-66. What recommendations did the commission make regarding the medium of instruction at different levels of education?

শিক্ষা আয়োগে ১৯৬৪-৬৬ চনত আলোচনা কৰা ধৰণে শিক্ষাত ভাষাৰ ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰা। শিক্ষাৰ বিভিন্ন স্তৰত শিক্ষাৰ মাধ্যম সন্দৰ্ভত আয়োগে কি পৰামৰ্শ আগবঢ়ালে?

11. Evaluate the significance of the Education Commission 1964-66 in the context of higher education reforms in India. What were the key suggestions made to improve the quality of university and college education?

ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষা সংস্কাৰৰ প্ৰেক্ষাপটত ১৯৬৪-৬৬ চনৰ শিক্ষা আয়োগৰ তাৎপৰ্যৰ মূল্যায়ন কৰা। বিশ্ববিদ্যালয় আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰাৰ বাবে কি কি মূল পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল?

12. The Education Commission 1964-66 emphasized the importance of vocational education. Discuss its recommendations for incorporating vocational training in schools and how it was aimed at addressing the needs of the economy.

১৯৬৪-৬৬ চনত শিক্ষা আয়োগে বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল। বিদ্যালয়সমূহত বৃত্তিমূলক প্ৰশিক্ষণ অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ বাবে ইয়াৰ পৰামৰ্শসমূহ আৰু অৰ্থনীতিৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ পূৰণৰ বাবে ইয়াৰ লক্ষ্য কেনে আছিল সেই বিষয়ে আলোচনা কৰা।

### 10-mark questions

1. Discuss the significance of the University Education Commission (1948-49) in shaping the higher education system in post-independence India.

স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষা ব্যৱস্থা গঢ় দিয়াত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ (১৯৪৮-৪৯) তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। তেওঁৰ দৃষ্টিভঙ্গীয়ে ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষাত কেনে প্ৰভাৱ পেলাইছিল।

2. Examine the key recommendations made by the University Education Commission and their impact on the development of universities in India.

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ দিয়া মূল পৰামৰ্শসমূহ পৰীক্ষা কৰা আৰু ভাৰতৰ বিশ্ববিদ্যালয়সমূহৰ উন্নয়নত ইয়াৰ প্ৰভাৱ।

3. Evaluate the role of Dr. S. Radhakrishnan in the establishment of the University Education Commission and how his vision influenced higher education in India.

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগপ্ৰতিষ্ঠাত ড° এছ ৰাধাকৃষ্ণনৰ ভূমিকা মূল্যায়ন কৰা। তেওঁৰ দৃষ্টিভঙ্গীয়ে ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষাত কেনে প্ৰভাৱ পেলাইছিল।

4. How did the University Education Commission address the issues of accessibility, equity, and quality in higher education? Analyze its recommendations for ensuring broader access to university education.

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগে কেনেকৈ উচ্চ শিক্ষাত সুলভতা, সমতা, আৰু গুণগত মাননিশ্চিত কৰাৰ বাবে সমস্যাসমূহ সমাধান কৰিলে? বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ বহল সুবিধাৰ বাবে ইয়াৰ পৰামৰ্শসমূহ বিশ্লেষণ কৰা

5. Critically assess the relevance of the University Education Commission's recommendations in today's context of higher education in India, considering the challenges faced by contemporary universities.

সমসাময়িক বিশ্ববিদ্যালয়সমূহে সন্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানসমূহ, বিবেচনা কৰিভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষাৰ আজিৰ প্ৰেক্ষাপটত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শসমূহৰ প্ৰাসংগিকতা সমালোচনাত্মকভাৱে মূল্যায়ন কৰা।

6. Analyze the main recommendations of the Education Commission (1964-66) and discuss their impact on the development of the Indian education system. শিক্ষা আয়োগৰ (১৯৬৪-৬৬) মূল পৰামৰ্শসমূহ বিশ্লেষণ কৰা আৰু ভাৰতীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ উন্নয়নত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

7. Discuss the importance of the Education Commission's focus on the integration of vocational education with the general education system. How did this contribute to skill development in India?

শিক্ষা আয়োগৰ সাধাৰণ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সৈতে বৃত্তিমূলক শিক্ষা একত্ৰীকৰণৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা আৰু ভাৰতত দক্ষতা বিকাশলৈ ইয়াৰ অৰিহণা কেনেকুৱালিখা

8. Evaluate the Education Commission's recommendations on the structure and curriculum of school education. How did these recommendations address the issues of quality and relevance in education? গাঁথনি আৰু স্কুলীয়া শিক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰমৰ ওপৰত শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শসমূহৰ মূল্যায়ন কৰা আৰু এই পৰামৰ্শসমূহে কেনেকৈ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত গুণগত মান সম্বোধন কৰিলে আৰু শিক্ষাত ইয়াৰ প্ৰাসংগিকতা বিষয়সমূহ লিখা।

9. Discuss the objectives and major recommendations of the Secondary Education Commission (1952-53) and their impact on the development of secondary education in India.

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ উদ্দেশ্য আৰু প্রধান পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা (১৯৫২-৫৩)  
আৰু ভাৰতত মাধ্যমিকশিক্ষাৰ বিকাশত ইয়াৰ প্ৰভাৱলিখা।

10. Analyze the role of the Secondary Education Commission in shaping the curriculum for secondary schools in India. How did the Commission address the needs of a rapidly changing society?  
ভাৰতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পাঠ্যক্রমত মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰা।  
দ্রুতগতিত পৰিৱৰ্তিত সমাজৰ প্ৰয়োজনীয়তা আয়োগে কেনেকৈ সম্বোধন কৰিছিল?
11. Examine the Secondary Education Commission's views on the importance of vocational education in secondary schools. How did its recommendations contribute to the growth of vocational training at the secondary level?  
মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত বৃত্তিমূলক শিক্ষাত মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ মতামত পৰীক্ষা কৰা। মাধ্যমিক  
পৰ্যায়ত বৃত্তিমূলক প্ৰশিক্ষণৰ বৃদ্ধিত ইয়াৰ পৰামৰ্শই কেনেকৈ অৰিহণা যোগাইছিল?
12. Critically assess the Secondary Education Commission's recommendations on the organization and structure of secondary education in India. How did the Commission address issues of access, quality, and equity in secondary education?  
ভাৰতত মাধ্যমিক শিক্ষাৰ সংগঠন আৰু গঠনসম্পৰ্কে মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শসমূহৰ  
সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা। মাধ্যমিক শিক্ষাত প্ৰৱেশ, গুণগত মান, আৰু সমতাৰ বিষয়সমূহ  
আয়োগে কেনেকৈ সম্বোধন কৰিছিল?

### UNIT III

#### Developments of Education in India (Policies and Committees)

##### 1-mark questions

1. Who was the primary author of the National Policy on Education (1968)?  
ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৬৮)ৰ প্ৰাথমিক লেখক কোন আছিল?
2. What was the main objective of the National Policy on Education (1968)? শিক্ষা  
সম্পৰ্কীয় ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৬৮)ৰ মূল উদ্দেশ্য কি আছিল?
3. In the National Policy on Education (1968), which language was emphasized  
for promotion in schools? শিক্ষাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৬৮)ত বিদ্যালয়ত পদোন্নতিৰ বাবে  
কোনটো ভাষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল?
4. Which government body was responsible for implementing the National Policy  
on Education (1968)? ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৬৮) ৰূপায়ণৰ দায়িত্ব কোনটো চৰকাৰী সংস্থা  
জৰিত আছিল?

5. What was the primary focus of the National Policy on Education (1968) regarding education for women? মহিলাৰ শিক্ষাৰ সন্দৰ্ভত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৬৮)ৰ প্ৰাথমিক কেন্দ্ৰবিন্দু কি আছিল?
6. What was the main focus of the National Policy on Education (1986) regarding the educational structure in India? ভাৰতৰ শৈক্ষিক গাঁথনিৰ সন্দৰ্ভত শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৮৬)ৰ মূল কেন্দ্ৰবিন্দু কি আছিল?
1. Which concept was introduced in the National Policy on Education (1986) to promote education for social justice and equality? সামাজিক ন্যায় আৰু সমতাৰ বাবে শিক্ষাৰ প্ৰসাৰৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৮৬)ত কোনটো ধাৰণা প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল?
2. In the National Policy on Education (1986), what was emphasized as a medium of instruction for primary education? ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৮৬)ত প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ বাবে শিক্ষাৰ মাধ্যম হিচাপে কিহৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল?
3. Which educational level did the National Policy on Education (1986) stress the importance of expanding access to, especially for disadvantaged groups? ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতিয়ে (১৯৮৬) কোনটো শৈক্ষিক স্তৰত বিশেষকৈ বঞ্চিত গোটসমূহৰ বাবে প্ৰৱেশ সম্প্ৰসাৰণৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল?
4. What major change did the National Policy on Education (1986) propose for the role of science and technology in education? শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিৰ ভূমিকাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৮৬)-এ কি বৃহৎ পৰিৱৰ্তন প্ৰস্তাৱ কৰিছিল?
5. Who chaired the Ramamurthy Review Committee, which was formed in 1990? ১৯৯০ চনত গঠন হোৱা ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতিৰ অধ্যক্ষ কোন?
6. What was the primary objective of the Ramamurthy Review Committee (1990)? ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতি (১৯৯০)ৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য কি আছিল?
7. Which key issue did the Ramamurthy Review Committee (1990) address in relation to the educational system? শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সম্পৰ্কত ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতিয়ে (১৯৯০) কোনটো মূল বিষয়ৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল?
8. In the Ramamurthy Review Committee (1990), what was recommended to improve the quality of higher education in India? ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতি (১৯৯০)ত ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰাৰ বাবে কি পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল?

9. What was the significant focus of the Ramamurthy Review Committee (1990) concerning the structure of university education?  
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষাৰ গাঁথনি সম্পৰ্কে ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতিৰ (১৯৯০) উল্লেখযোগ্য গুৰুত্ব কি আছিল?
10. What was the primary purpose of the Programme of Action (1992)?  
(১৯৯২)ৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য কি আছিল?
11. In the Programme of Action (1992), what was emphasized as a key focus for improving education in India?  
প্ৰোগ্ৰাম অৱ একচন (১৯৯২)ত ভাৰতৰ শিক্ষাৰ উন্নতিৰ বাবে কিহৰ ওপৰত মূল কেন্দ্ৰবিন্দু হিচাপে গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল?
12. What specific area of education did the Programme of Action (1992) highlight for the improvement of quality in schools?  
বিদ্যালয়ৰ গুণগত মান উন্নত কৰাৰ বাবে প্ৰোগ্ৰাম অৱ একচনে (১৯৯২) শিক্ষাৰ কি নিৰ্দিষ্ট ক্ষেত্ৰখনক উজ্জ্বল কৰি তুলিছিল?
13. Which group did the Programme of Action (1992) particularly focus on for enhancing educational opportunities?  
শৈক্ষিক সুযোগ বৃদ্ধিৰ বাবে প্ৰোগ্ৰাম অৱ একচনে (১৯৯২) বিশেষভাৱে কোনটো গোটৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল?

### 6-mark questions

1. Discuss the key objectives and principles outlined in the National Policy on Education (1968) and their significance in shaping the educational system of India.  
শিক্ষাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৬৮)ত উল্লেখ কৰা মূল লক্ষ্য আৰু নীতি আৰু ভাৰতৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা গঢ় দিয়াত ইয়াৰ তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
2. Explain the emphasis placed by the National Policy on Education (1968) on the development of regional languages and the promotion of Hindi as a medium of instruction. What were the expected outcomes of this policy?  
আঞ্চলিক ভাষাৰ বিকাশ আৰু হিন্দীক শিক্ষাৰ মাধ্যম হিচাপে প্ৰচাৰৰ ওপৰত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৬৮) য়ে কি গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল সেই বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা। এই নীতিৰ আশা কৰা ফলাফল কি আছিল?

3. Analyze the role of the National Policy on Education (1968) in addressing educational inequality, especially in terms of access to education for marginalized groups, including women and rural populations.

বিশেষকৈ মহিলা আৰু গ্ৰাম্য জনসাধাৰণকে ধৰি প্ৰাক্তীয় গোটসমূহৰ শিক্ষাৰ সুবিধাৰ ক্ষেত্ৰত শৈক্ষিক বৈষম্য দূৰ কৰাত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৬৮)ৰ ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰা।

4. Describe the strategies recommended by the National Policy on Education (1968) for improving the quality of education in schools and colleges. How did the policy propose to enhance teacher training and curriculum development?

বিদ্যালয় আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৬৮) দ্বাৰা পৰামৰ্শ দিয়া কৌশলসমূহৰ বৰ্ণনা কৰা। নীতিয়ে শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ আৰু পাঠ্যক্ৰম বিকাশৰ উন্নতিৰ প্ৰস্তাৱ কেনেকৈ আগবঢ়াইছিল?

5. Explain the main objectives of the National Policy on Education (1986) and how it aimed to promote social justice, equality, and the overall development of the educational system in India.

শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৮৬)ৰ মূল উদ্দেশ্য আৰু ভাৰতৰ সামাজিক ন্যায়, সমতা, আৰু শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সামগ্ৰিক বিকাশৰ প্ৰসাৰত ইয়াৰ লক্ষ্য কেনে আছিলতাৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

6. Discuss the key recommendations of the National Policy on Education (1986) regarding the improvement of primary education. How did the policy propose to make education more accessible and inclusive, especially for marginalized groups?

প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ উন্নতিৰ সন্দৰ্ভত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৮৬)ৰ মূল পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। বিশেষকৈ প্ৰাক্তীয় গোটসমূহৰ বাবে শিক্ষাক অধিক সুলভ আৰু সৰ্বাংগীন কৰি তোলাৰ প্ৰস্তাৱ নীতিয়ে কেনেকৈ আগবঢ়াইছিল?

7. Analyze the National Policy on Education (1986) in terms of its emphasis on science and technology education. What strategies were recommended to improve the quality and relevance of science and technology education in India?

বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি শিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৮৬) বিশ্লেষণ কৰা। ভাৰতত বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি শিক্ষাৰ মানদণ্ড আৰু প্ৰাসংগিকতা বৃদ্ধিৰ বাবে কি কি কৌশলৰ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল?

8. Describe the measures suggested by the National Policy on Education (1986) to address the issue of women's education and the promotion of gender equality in the Indian education system.

ভাৰতীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাত মহিলা শিক্ষা আৰু লিংগ সমতাৰ প্ৰসাৰৰ বিষয়টো সমাধানৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৮৬) য়ে পৰামৰ্শ দিয়া ব্যৱস্থাসমূহৰ বৰ্ণনা কৰা।

9. Evaluate the role of the National Policy on Education (1986) in fostering the development of vocational education. How did the policy aim to integrate vocational training with formal education to address the country's growing employment needs? বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৮৬)ৰ ভূমিকাৰ মূল্যায়ন কৰা। দেশৰ ক্ৰমবৰ্ধমান নিয়োগৰ প্ৰয়োজনীয়তাক পূৰণ কৰিবলৈ এই নীতিৰ আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ সৈতে বৃত্তিমূলক প্ৰশিক্ষণক একত্ৰিত কৰাৰ লক্ষ্য কেনেকৈ আছিল?

10. Discuss the main objectives of the Ramamurthy Review Committee (1990) and the key areas it focused on for the improvement of higher education in India. ৰামমূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতিৰ (১৯৯০) মূল উদ্দেশ্য আৰু ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষাৰ উন্নতিৰ বাবে ইয়াৰ গুৰুত্ব দিয়া মূল ক্ষেত্ৰসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

11. Explain the Ramamurthy Review Committee's recommendations regarding the restructuring of university education in India. How did the committee propose to enhance the quality and efficiency of higher education institutions? ভাৰতত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষাৰ পুনৰ্গঠন সম্পৰ্কীয় ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতি আৰু পৰামৰ্শসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ গুণগত মান আৰু কাৰ্যক্ষমতা বৃদ্ধিৰ বাবে সমিতিখনে কেনে প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াইছিল

12. Analyze the Ramamurthy Review Committee's suggestions for improving the relationship between universities and the industries. What role did the committee see for universities in contributing to national development?

বিশ্ববিদ্যালয় আৰু উদ্যোগসমূহৰ মাজৰ সম্পৰ্ক উন্নত কৰাৰ বাবে ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতিৰ পৰামৰ্শসমূহ বিশ্লেষণ কৰা। ৰাষ্ট্ৰীয় উন্নয়নত অৰিহণা যোগোৱাৰ ক্ষেত্ৰত বিশ্ববিদ্যালয়সমূহৰ বাবে সমিতিখনে কি ভূমিকা দেখিছিল?

13. Evaluate the committee's recommendations for strengthening research and development in Indian universities. What steps were suggested to make Indian universities more research-oriented?

গৱেষণা শক্তিশালী কৰাৰ বাবে আৰু ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয়সমূহৰ উন্নয়নত সমিতিৰ পৰামৰ্শসমূহৰ মূল্যায়ন কৰা। ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয়সমূহক অধিক গৱেষণামুখী কৰি তুলিবলৈ কি কি পদক্ষেপ লোৱাৰ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল?

14. Discuss the Programme of Action (1992) recommendations on improving primary education. What steps were proposed to ensure universal access and quality education for all children, particularly those from marginalized groups? প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ উন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰগ্ৰেম অৱ একচন (১৯৯২)ৰ পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। সকলো শিশুৰ বাবে, বিশেষকৈ প্ৰান্তীয় গোটৰ শিশুসকলৰ বাবে সাৰ্বজনীন প্ৰৱেশ আৰু গুণগত শিক্ষা নিশ্চিত কৰাৰ বাবে কি পদক্ষেপ প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছিল?

15. Evaluate the Programme of Action (1992) in terms of its focus on vocational education and training. How did the Programme aim to integrate vocational education with the regular school system and promote skill development? বৃত্তিমূলক শিক্ষা আৰু প্ৰশিক্ষণৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰগ্ৰেম অৱ একচন (১৯৯২)ৰ মূল্যায়ন কৰা। নিয়মীয়া বিদ্যালয় ব্যৱস্থাৰ সৈতে বৃত্তিমূলক শিক্ষাক একত্ৰিত কৰা আৰু দক্ষতা বিকাশৰ প্ৰসাৰৰ লক্ষ্য এই কাৰ্যসূচীয়ে কেনেকৈ কৰিছিল?

16. Analyze the strategies outlined in the Programme of Action (1992) for addressing gender disparity in education. What specific measures were proposed to increase access to education for girls and women? শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত লিংগ বৈষম্য দূৰ কৰাৰ বাবে প্ৰগ্ৰেম অৱ একচন (১৯৯২)ত উল্লেখ কৰা কৌশলসমূহ বিশ্লেষণ কৰা। ছোৱালী আৰু মহিলাৰ শিক্ষাৰ সুবিধা বৃদ্ধিৰ বাবে কি কি নিৰ্দিষ্ট ব্যৱস্থা প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছিল?

17. Examine the Programme of Action (1992) in relation to teacher training and development. What recommendations were made to improve the quality of teaching in schools, and how was the professional development of teachers prioritized? শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ আৰু বিকাশৰ সম্পৰ্কত প্ৰগ্ৰেম অৱ একচন (১৯৯২) পৰীক্ষা কৰা। বিদ্যালয়ত পাঠদানৰ মান উন্নত কৰাৰ বাবে কি কি পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল, আৰু শিক্ষকৰ পেছাদাৰী বিকাশক কেনেকৈ অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হৈছিল?

## 10-mark questions

1. Discuss the key objectives of the National Policy on Education (1968). How did the policy aim to address the educational needs of India in the context of national development, social integration, and economic progress?

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৬৮)ৰ মূল লক্ষ্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। এইনীতিয়েৰাষ্ট্ৰীয় উন্নয়ন, সামাজিক সংহতি, আৰু অৰ্থনৈতিক অগ্রগতিপ্ৰেক্ষাপটত ভাৰতৰ শৈক্ষিক প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ সন্মোদন কৰিবলৈ কেনেকৈ লক্ষ্য গ্ৰহণ কৰিছিল?

2. Examine the role of language in the National Policy on Education (1968). What were the recommendations regarding the promotion of regional languages and Hindi as the medium of instruction in schools?

শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৬৮)ত ভাষাৰ ভূমিকা পৰীক্ষা কৰা। আঞ্চলিক ভাষা আৰু হিন্দীক বিদ্যালয়ত শিক্ষাৰ মাধ্যমসম্পৰ্কে দিয়া পৰামৰ্শসমূহ কি আছিল?

3. Analyze the strategies proposed by the National Policy on Education (1968) to improve access to education for women and marginalized groups.

শিক্ষাৰ ওপৰত ৰাষ্ট্ৰীয় নীতিৰ (১৯৬৮) দ্বাৰা প্ৰস্তাৱিত মহিলা আৰু প্ৰান্তীয় গোটসমূহৰ বাবে শিক্ষাৰ সুবিধা উন্নত কৰাকৌশলসমূহ বিশ্লেষণ কৰা

5. Evaluate the National Policy on Education (1968) in terms of its focus on educational quality and curriculum development.

শিক্ষাৰ ওপৰত ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৬৮)ৰ শৈক্ষিক দিশৰ গুণগত মান আৰু পাঠ্যক্ৰম বিকাশ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত মূল্যায়ন কৰা

5. Discuss the strategies recommended by the National Policy on Education (1986) to improve the quality and accessibility of primary education in India. How did the policy aim to ensure universal access to primary education, particularly for marginalized groups?

শিক্ষাৰ ওপৰত ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৮৬) দ্বাৰা পৰামৰ্শ দিয়া কৌশলসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা  
নীতিৰ লক্ষ্যই কেনেকৈ ভাৰতত প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ মান আৰু সুলভতা বিশেষকৈপ্ৰান্তীয় গোটপ্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰতপ্ৰাথমিক শিক্ষাৰ সাৰ্বজনীন প্ৰৱেশ নিশ্চিত আৰু কৰা উন্নত কৰিছে?

6. Examine the role of the National Policy on Education (1986) in promoting women education. What measures were suggested to reduce gender disparities in education and ensure equal opportunities for girls and women? মহিলাৰ প্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৮৬)ৰ ভূমিকা পৰীক্ষা কৰা। শিক্ষা নীতিয়ে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ছোৱালী আৰু মহিলাৰ বাবে সম সুযোগ নিশ্চিত কৰিবলৈ আৰু লিংগ বৈষম্য হ্ৰাস কৰিবলৈ কি কি ব্যৱস্থা লোৱাৰ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল?

7. Evaluate the National Policy on Education (1986) in terms of its emphasis on vocational education. How did the policy propose to integrate vocational training with formal education to improve skill development and employment opportunities in India?

বৃত্তিগত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৮৬)ৰ গুৰুত্বমূল্যায়ন কৰা। এই শিক্ষা নীতিয়ে ভাৰতত দক্ষতা বিকাশ আৰু নিয়োগৰ সুযোগ উন্নত কৰিবলৈ বৃত্তিমূলক প্ৰশিক্ষণক আনুষ্ঠানিক প্ৰশিক্ষণৰ সৈতে কেনেকৈ একত্ৰিত কৰাৰ প্ৰস্তাৱ দিছিল?

8. Discuss the National Policy on Education (1986) with respect to the promotion of science and technology education. What steps were suggested to strengthen science education at all levels and foster innovation and research to contribute to the nation's growth?

বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি শিক্ষাৰ প্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৮৬)ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। বিজ্ঞান শিক্ষাক শক্তিশালী কৰাৰ বাবে সকলো স্তৰতে আৰু জাতিটোৰ বৃদ্ধিত অৰিহণা যোগাবলৈ উদ্ভাৱন আৰু গৱেষণাক লালন-পালন কৰাৰ সম্পৰ্কে কি কি পদক্ষেপৰ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল?

9. Discuss the main objectives of the Ramamurthy Review Committee (1990). How did the committee aim to address the challenges faced by the higher education sector in India, particularly in terms of quality and relevance?

ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতি (১৯৯০)ৰ উদ্দেশ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। কেনেকৈ এই কমিটীৰ লক্ষ্যই বিশেষকৈ গুণগত মান আৰু প্ৰাসংগিকতাৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষা খণ্ডই সন্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানসমূহ মোকাবিলা কৰিছিল?

10. Examine the recommendations made by the Ramamurthy Review Committee (1990) regarding the restructuring of university education.

বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ পুনৰ্গঠনৰ সন্দৰ্ভতৰামামূৰ্তি পর্যালোচনা সমিতি (১৯৯০)ৰ পৰামৰ্শসমূহ পৰীক্ষা কৰা।

11. Evaluate the Ramamurthy Review Committee's recommendations to enhance the quality of research in Indian universities. What measures did the committee propose to encourage a stronger research culture and increase the relevance of research in addressing national challenges?

ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয়সমূহত গৱেষণাৰ মানদণ্ড বৃদ্ধিৰ বাবে ৰামামূৰ্তি পর্যালোচনা সমিতিৰ পৰামৰ্শসমূহৰ মূল্যায়ন কৰা। এটা শক্তিশালী গৱেষণা সংস্কৃতিক উৎসাহিত কৰি আৰু গৱেষণাৰ প্ৰাসংগিকতা বৃদ্ধি কৰি ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ সৈতে মোকাবিলা কৰিবলৈকমিটীয়েকি কি ব্যৱস্থাৰ প্ৰস্তাৱ দিলে?

12. Examine the measures proposed by the Programme of Action (1992) to improve the quality of primary education in India. How did the Programme aim to ensure universal access, retention, and quality education, especially for disadvantaged groups?

ভাৰতত প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নতিৰ বাবে প্ৰগ্ৰেম অৱ একচনে (১৯৯২) প্ৰস্তাৱ কৰা ব্যৱস্থাসমূহ পৰীক্ষা কৰা। বিশেষকৈ বঞ্চিত গোটসমূহৰ সাৰ্বজনীন প্ৰৱেশ, ধৰি ৰখা, আৰু গুণগত শিক্ষা নিশ্চিত কৰাৰ বাবে এই কাৰ্যসূচীয়ে কেনেকৈ লক্ষ্য হিচাপে লৈছিল?

13. Evaluate the Programme of Action (1992) with respect to its recommendations on gender equality in education.

শিক্ষাত লিংগ সমতাসন্দৰ্ভত প্ৰগ্ৰেম অৱ একচনে (১৯৯২)ৰ পৰামৰ্শৰ মূল্যায়ন কৰা।

14. Analyze the emphasis placed by the Programme of Action (1992) on vocational education and training. How did the Programme aim to integrate vocational education into the formal education system and address the growing demand for skilled manpower in the country.

প্ৰগ্ৰেম অৱ একচনে (১৯৯২) বৃত্তিমূলক শিক্ষা আৰু প্ৰশিক্ষণ ক্ষেত্ৰত যি গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে, সেই বিষয়ে বিশ্লেষণ কৰা। কাৰ্যসূচীটোৱে আৰুদেশৰদক্ষ জনশক্তি ক্ৰমবৰ্ধমান চাহিদাক মোকাবিলা কৰিবলৈ বৃত্তিমূলক শিক্ষাক আনুষ্ঠানিক শিক্ষা ব্যৱস্থাত সোমাই কেনেকৈ একত্ৰিত কৰাৰ লক্ষ্য লৈছিল?

15. Discuss the Programme of Action (1992) recommendations on the improvement of teacher education and training.

প্ৰগ্ৰেম অৱ একচনে (১৯৯২)ৰ শিক্ষক শিক্ষা আৰু প্ৰশিক্ষণ সম্পৰ্কে পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা

## Unit-4 Recent Developments in Education in India

### 1-mark questions

1. Name one recommendation of the NKC regarding higher education.  
উচ্চ শিক্ষাৰ সন্দৰ্ভত NKC ৰ এটা পৰামৰ্শৰ নাম লিখা।
2. Which year did the National Knowledge Commission submit its final report? কোন বছৰত  
ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগে চূড়ান্ত প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিছিল?
3. The National Knowledge Commission (NKC) was constituted in?  
ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগ (এন কে চি) গঠন হৈছিল ?
4. Who was the chairman of National Knowledge Commission (NKC)?  
ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল?
5. Who chaired the Yashpal Committee?  
যশপাল কমিটিৰ অধ্যক্ষ কোন?
6. In which year was the Yashpal Committee Report submitted?  
যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদন কোন বছৰত দাখিল কৰা হৈছিল?
7. What was the primary focus of the Yashpal Committee Report, 2009?  
যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদন, ২০০৯ৰ প্ৰধান কেন্দ্ৰবিন্দু কি আছিল?
8. The Yashpal Committee was formed under which government ministry?  
কোন চৰকাৰী মন্ত্ৰালয়ৰ অধীনত যশপাল কমিটি গঠন হৈছিল?
9. What was the title of the Yashpal Committee Report, 2009?  
যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদন, ২০০৯ৰ শিৰোনাম কি আছিল?
10. What is another name of the Yashpal committee report?  
যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদনৰ আন এটা নাম কি?
11. Renovation and Rejuvenation of Higher Education is the main objectives of?  
উচ্চ শিক্ষাৰ সংস্কাৰ আৰু সজীৱকৰণৰ মূল উদ্দেশ্য?
12. In which year was the National Education Policy (NEP) 2020 approved?

কোন বছৰত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (NEP) ২০২০ অনুমোদন কৰা হৈছিল?

13. NEP 2020 replaced which previous education policy?

পূৰ্বৰ কোনখন শিক্ষা নীতিৰ ঠাইত NEP 2020 লৈছে?

14. What is the new school structure introduced in NEP 2020?

NEP 2020 ত প্ৰৱৰ্তন কৰা নতুন বিদ্যালয়ৰ গাঁথনি কি?

15. Which Prime Minister led the introduction of NEP 2020?

কোনজন প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ নেতৃত্বত NEP 2020 প্ৰৱৰ্তন হৈছিল?

16. Who was the Chairperson of the drafting committee for NEP 2020?

NEP 2020 ৰ খচৰা প্ৰস্তুত সমিতিৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল?

17. NEP 2020 aims to achieve 100% Gross Enrolment Ratio (GER) in school education by which year?

NEP 2020 ৰ লক্ষ্য কোনটো বছৰৰ ভিতৰত স্কুলীয়া শিক্ষাত ১০০% Gross Enrollment Ratio (GER) লাভ কৰা?

18. Under NEP 2020, which language is encouraged as the medium of instruction till Grade 5? NEP 2020 ৰ অধীনত পঞ্চম শ্ৰেণীলৈকে কোনটো ভাষাক শিক্ষাৰ মাধ্যম হিচাপে উৎসাহিত কৰা হয়?

19. What is the target year to achieve 100% literacy and numeracy in primary schools?

প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত ১০০% সাক্ষৰতা আৰু সংখ্যাগৰিষ্ঠতা লাভৰ লক্ষ্য বছৰ কোনটো?

20. What is the new curricular structure of school education in NEP 2020?

NEP 2020 ত স্কুলীয়া শিক্ষাৰ নতুন পাঠ্যক্ৰমৰ গাঁথনি কি?

21. NEP 2020 emphasizes multilingualism until which grade?

NEP 2020 ত কোন শ্ৰেণীলৈকে বহুভাষিকতাত গুৰু দিয়া হৈছে?

## 6-mark questions

৬ নম্বৰৰ প্ৰশ্ন

1. What were the main objectives of the Yashpal Committee Report on higher education reforms in India?

ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষা সংস্কাৰ সন্দৰ্ভত যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদনৰ মূল উদ্দেশ্য কি আছিল?

2. Explain the important recommendations of the Yashpal Committee regarding the regulation of higher education institutions?

উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠানৰ নিয়ন্ত্ৰণ সন্দৰ্ভত যশপাল সমিতিৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰামৰ্শসমূহ ব্যাখ্যা কৰা?

3. Explain the concept of "**Renovation and Rejuvenation of Higher Education**" as suggested in the Yashpal Committee Report.

যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদনত পৰামৰ্শ দিয়াৰ দৰে "উচ্চ শিক্ষাৰ সংস্কাৰ আৰু সজীৱকৰণ"ৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

4. What were the main objectives of the National Knowledge Commission (NKC)?

ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগৰ মূল উদ্দেশ্য কি আছিল?

5. Explain the important recommendations given by National Knowledge Commission(NKC)?

ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগে (NKC) দিয়া গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰামৰ্শসমূহ ব্যাখ্যা কৰা?

6. Critically evaluate the implementation challenges of NEP 2020 in India.

ভাৰতত NEP ২০২০ ৰূপায়ণৰ প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা।

7. What reforms does NEP 2020 suggest for higher education?

উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে NEP 2020 য়ে কি কি সংস্কাৰৰ পৰামৰ্শ দিছে?

8. What are the key highlights of the NEP 2020 in school education?

বিদ্যালয় শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত NEP ২০২০ৰ মূল উল্লেখযোগ্য দিশসমূহ কি কি?

## 10-mark questions

1. Discuss the major recommendations of the National Knowledge Commission (NKC), 2005, and their impact on India's education and knowledge sectors.

ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগৰ (NKC), ২০০৫ চনৰ প্ৰধান পৰামৰ্শসমূহ আৰু ভাৰতৰ শিক্ষা আৰু জ্ঞান খণ্ডত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

2. Discuss the key recommendations of the Yashpal Committee Report, 2009 for the reform of higher education in India.

ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষাৰ সংস্কাৰৰ বাবে যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদন, ২০০৯ৰ মূল পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

3. Explain the 5+3+3+4 school education structure proposed in NEP 2020.

NEP ২০২০ত প্ৰস্তাৱিত ৫+৩+৩+৪ বিদ্যালয় শিক্ষাৰ গাঁথনি ব্যাখ্যা কৰা।

4. Discuss the challenges in implementing NEP 2020 at the grassroots level in India. ভাৰতত তুণমূল পৰ্যায়ত NEP 2020 বৃপায়ণৰ ক্ষেত্ৰত থকা প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

5. Discuss the major objectives and impact of NEP 2020 on India's education system.

ভাৰতৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত NEP 2020 ৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য আৰু প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

6. Discuss the multidisciplinary approach of NEP 2020 and its impact on the education system.

NEP ২০২০ৰ বহুবিষয়ক দৃষ্টিভঙ্গী আৰু শিক্ষা ব্যৱস্থাত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

7. Explain the four-year undergraduate degree program proposed by NEP 2020 and its impact on higher education.

এন ই পি ২০২০ৰ দ্বাৰা প্ৰস্তাৱিত চাৰি বছৰীয়া স্নাতক ডিগ্ৰী কাৰ্যসূচী আৰু উচ্চ শিক্ষাৰ ওপৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

8. How does NEP 2020 aim to transform the Indian education system? Explain with a focus on its holistic and multidisciplinary approach.

ভাৰতীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাক কেনেকৈ বৃহৎপালিত কৰাৰ লক্ষ্য NEP 2020? ইয়াৰ সামগ্ৰিক আৰু  
বহুবিষয়ক দৃষ্টিভঙ্গীৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি ব্যাখ্যা কৰা।

## UGMAJOR (4<sup>th</sup> SEMESTER)

### Paper-Sociological Foundation of Education.

Code-DSCEDN07

## UNIT 1

### 1 Marks Questions

1. Who is known as the father of sociology?  
সমাজবিজ্ঞানৰ পিতৃ হিচাপে কাক জনা যায়?
2. The study of society and social behaviour is called \_\_\_\_\_.  
সমাজ আৰু সামাজিক আচৰণৰ অধ্যয়নক \_\_\_ বোলে।
3. What term refers to the process of learning societal norms and values?  
কোনটো শব্দই সমাজৰ নীতি-নিয়ম আৰু মূল্যবোধ শিকাৰ প্ৰক্ৰিয়াক বুজায়?
4. Name any one type of social institution.  
যিকোনো এটা প্ৰকাৰৰ সামাজিক প্ৰতিষ্ঠানৰ নাম লিখা।
5. Who is known as the father of Educational Sociology?  
শৈক্ষিক সমাজবিজ্ঞানৰ পিতৃ হিচাপে কাক জনা যায়?
6. Sociology is the scientific study of Society and Human behaviour who said this?  
সমাজবিজ্ঞান হৈছে সমাজ আৰু মানুহৰ আচৰণৰ বৈজ্ঞানিক অধ্যয়ন যিয়ে এই কথা কৈছিল?

Educational Sociology deals with:

7. শিক্ষা সমাজবিজ্ঞানে নিম্নোক্ত বিষয়সমূহৰ সৈতে জড়িত  
a) Individual psychology  
ক) ব্যক্তিগত মনোবিজ্ঞান  
b) Teaching methods only  
খ) কেৱল পাঠদান পদ্ধতি  
c) Interaction between education and society  
গ) শিক্ষা আৰু সমাজৰ মাজত পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়া-কলাপ  
d) biological development  
ঘ) জৈৱিক বিকাশ
8. Educational Sociology helps teachers to:  
শিক্ষা সমাজবিজ্ঞানে শিক্ষকসকলক.....ত সহায়কৰে  
a) Ignore society  
সমাজক আওকাণ কৰাত  
b) Understand social background of students  
ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সামাজিক পটভূমি বুজাত।

c) Focus only on syllabus  
কেৱল পাঠ্যক্রমৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াত

d) Avoid interaction  
পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়া-কলাপ পৰিহাৰ কৰাত

9. Educational Sociology promotes:  
শিক্ষাসমাজবিজ্ঞানে প্ৰচাৰ কৰে
- a) Social inequality  
সামাজিক বৈষম্য
  - b) Social harmony  
সামাজিক সম্প্ৰীতি
  - c) Social conflict  
সামাজিক সংঘাত
  - d) Social division  
সামাজিক বিভাজন
10. Which of the following is included in the scope of sociology?  
তলৰ কোনটো সমাজবিজ্ঞানৰ পৰিসৰত অন্তৰ্ভুক্ত
- a) Culture  
সংস্কৃতি
  - b) Social change  
সামাজিক পৰিৱৰ্তন
  - c) Social groups  
সামাজিক গোট
  - d) All of the above  
ওপৰৰ সকলোবোৰ

## 6 Marks questions

1. Describe the Concept of Sociology with definition.  
সমাজবিজ্ঞানৰ ধাৰণাটো সংজ্ঞাৰ সৈতে বৰ্ণনা কৰা।
2. Difference between Educational Sociology and Sociology of education.  
শিক্ষাসমাজবিজ্ঞান আৰু শিক্ষাৰ সমাজবিজ্ঞানৰ মাজত পাৰ্থক্য।
3. Write a short note on scope of Sociology.  
সমাজবিজ্ঞানৰ পৰিসৰৰ ওপৰত এটা চমুটো কালিখা।
4. Critically examine the relationship between education and Sociology.  
শিক্ষা আৰু সমাজবিজ্ঞানৰ মাজৰ সম্পৰ্ক সমালোচনাত্মকভাৱে পৰীক্ষা কৰা।
5. Explain the importance of studying sociology in modern society.  
আধুনিক সমাজত সমাজবিজ্ঞান অধ্যয়নৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।
6. Describe the scope of education sociology.  
শিক্ষাসমাজবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ বৰ্ণনা কৰা।
7. Discuss the characteristics of education sociology.  
শিক্ষাসমাজবিজ্ঞানৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
8. What are the need and importance of educational sociology in present society.

বর্তমানসমাজতশৈক্ষিকসমাজবিজ্ঞানৰপ্ৰয়োজনআৰুগুৰুত্বকিকি।

## 10Marks questions

1. Explainthenatureandscopeofsociologywithsuitableexamples.

উপযুক্তউদাহৰণেৰেসমাজবিজ্ঞানৰপ্ৰকৃতিআৰুপৰিসৰব্যাখ্যাকৰা।

2. Defineeducational sociology?Discussitsimportance.2+8=10

শৈক্ষিকসমাজবিজ্ঞানৰসংজ্ঞালিখা।ইয়াৰগুৰুত্বৰবিষয়েআলোচনাকৰা। $2+8=10$

3. Whatiseducational sociology?Explainthedifferencebetweeneducational Sociology and Sociology of education. 3+7=10

শৈক্ষিকসমাজবিজ্ঞানকি?শৈক্ষিকসমাজবিজ্ঞানআৰুচিওলজীঅৱএডুকেশ্যনৰমাজৰপাৰ্থক্যবুজাইদিয়া। $3+7=10$

4. Discusstherelationshipbetweeneducationandsociology.

শিক্ষাআৰুসমাজবিজ্ঞানৰসম্পৰ্কৰবিষয়েআলোচনাকৰা।

5. What is educational sociology? Elaborate the scope of educational sociology. 3+7=10

শৈক্ষিকসমাজবিজ্ঞানকি?শৈক্ষিকসমাজবিজ্ঞানৰপৰিসৰবিশদভাৱেলিখা। $3+7=10$

6. Define sociology? Describe the scope of sociology. 3+7= 10

সমাজবিজ্ঞানৰসংজ্ঞাদিয়া।সমাজবিজ্ঞানৰপৰিসৰবৰ্ণনাকৰা। $3+7= 10$

## Unit2

### 1marksquestions

1. Socializationisalifelongprocess.(True/False)  
সামাজিকীকৰণএকআজীৱনপ্ৰক্ৰিয়া। (সঁচা/মিছা)
2. Primarysocializationtakesplaceintheschool.(True/False)  
প্ৰাথমিকসামাজিকীকৰণবিদ্যালয়তসংঘটিতহয়। (সঁচা/মিছা)
3. Peergroupsplaynoroleinsocialization.(True/False)  
সামাজিকীকৰণতসমনীয়াগোটকোনোভূমিকানাই। (সঁচা/মিছা)
4. Theprocessoflearningsocialnorms,valueandbehaviouriscalled\_\_\_\_\_.  
সামাজিকনীতি-নিয়ম, মূল্যবোধআৰুআচৰণশিকাৰপ্ৰক্ৰিয়াটোক\_\_\_\_\_বোলাহয়।
5. Thefirstandmostimportantagentofsocializationis,  
সামাজিকীকৰণপ্ৰথমআৰুআটাইতকৈগুৰুত্বপূৰ্ণএজেন্টহল।
6. Educationisanagentofsocialization.(True/False)  
শিক্ষাএকসামাজিকীকৰণৰমাধ্যম। (সঁচা/মিছা)
7. Whatismeantbysocialprocesses?  
সামাজিকপ্ৰক্ৰিয়াবুলিলে কি বুজোৱা হয়
8. Nameanytwotypesofsocial processes.  
যিকোনো দুবিধ সামাজিক প্ৰক্ৰিয়াৰ নাম লিখা।
9. Whatistheoppositeofcooperationinsocialprocesses?  
সামাজিক প্ৰক্ৰিয়াত সহযোগিতাৰ বিপৰীত কি?
10. Socialconflictcanleadtosocialchange.(True/False)  
সামাজিক সংঘাতৰ ফলত সামাজিক পৰিৱৰ্তন হ'ব পাৰে। (সঁচা/মিছা)
11. Competitionalwaysresultsinconflict.(True/False)  
প্ৰতিযোগিতাৰ ফলত সদায় সংঘাতৰ সৃষ্টি হয়। (সঁচা/মিছা)
12. Thesocialprocessinwhichindividualsorgroupsstruggleagainsteachotherforlimited resources is called \_\_\_\_\_.  
ব্যক্তি বা গোটে সীমিত সম্পদৰ বাবে ইজনে সিজনৰ বিৰুদ্ধে সংগ্রাম কৰা সামাজিক প্ৰক্ৰিয়া ক \_\_\_\_\_ বোলে।
13. Conflictcanleadtodestructioninsociety.(True/False)  
সংঘাতৰ ফলত সমাজ ত ধ্বংস হ'ব পাৰে। (সঁচা/মিছা)

## 6Marks questions

1. Explain Education as a socialization process.  
শিক্ষাক সামাজিকীকৰণ প্ৰক্ৰিয়া হিচাপে ব্যাখ্যা কৰা।
2. Role of family in socialization process.  
সামাজিকীকৰণ প্ৰক্ৰিয়াত পৰিয়ালৰ ভূমিকা।
3. Describe school as an agency of socialization process.  
সামাজিকীকৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ বাহক হিচাপে বিদ্যালয়ৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।
4. Explain with an example what is secondary groups.  
গৌণ গোটকি সেয়া উদাহৰণেৰে বুজাই দিয়া।
5. Explain with an example what is primary groups.  
প্ৰাথমিক গোটকি সেয়া উদাহৰণেৰে বুজাই দিয়া।
6. Difference between primary and Secondary groups.  
প্ৰাথমিক আৰু গৌণ গোটৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।
7. What is a social group? Write two social groups with an example.  
সামাজিক গোটকি উদাহৰণ সহ দুটা সামাজিক গোট লিখা।
8. What are the characteristics of Co-operation.  
সহযোগিতাৰ বৈশিষ্ট্যকি কি।
9. What are the characteristics of Competition.  
প্ৰতিযোগিতাৰ বৈশিষ্ট্যকি কি।
10. What is conflict? Write the major features of conflict.  
সংঘাতকি? সংঘাতৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

## 10Marks questions

1. Justify the statement "Education as a socialization process"  
"সামাজিকীকৰণ প্ৰক্ৰিয়া হিচাপে শিক্ষা" এই কথাৰা বৰন্যায্যতা প্ৰদান কৰা।
2. What is primary and secondary group? Explain with examples.

প্রাথমিক আৰু গৌণ গোটকি উদাহৰণ দিবুজাই দিয়া।

3. Definesocialgroup?DiscussthedifferencebetweenprimaryandSecondary group.2+8=10

সামাজিক গোটৰ সংজ্ঞা দিয়া

।প্রাথমিক আৰু মাধ্যমিক গোটৰ মাজৰ পাৰ্থক্য আলোচনা কৰা। 2+8=10

4. WhatisCo-operation?DiscussthemainfeaturesofCo-operation.3+7=10

সহযোগিতাকি? সহযোগিতাৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 3+7=10

5. WhatisConflict?DiscussthemainfeaturesofConflict.3+7=10

সংঘাতকি? সংঘাতৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 3+7=10

6. Definesocialprocess?Explainanyonesocialprocess.

সামাজিক প্ৰক্ৰিয়াৰ সংজ্ঞা দিয়া। যিকোনো এটা সামাজিক প্ৰক্ৰিয়াৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

## UNIT NO 3

1. Whatissocial change?

সামাজিক পৰিৱৰ্তনকি

- a. weatherpatterns

বতৰৰ আৰ্হি

- b. Atransformationinsocietyovertime

সময়ৰ লগে লগে সমাজত এক পৰিৱৰ্তন

- c. Apersonalhabitchange

এটা ব্যক্তিগত অভ্যাস সলনি

- d. Afixedandunchangingsystem

এটা নিৰ্দিষ্ট আৰু অপৰিৱৰ্তিতব্যৱস্থা

2. Social change means change in the \_\_\_\_\_ of society.

সামাজিক পৰিৱৰ্তন মানে সমাজৰ \_\_\_\_\_ পৰিৱৰ্তন।

3. Social change can be planned or unplanned.(True/False)

সামাজিক পৰিৱৰ্তন পৰিকল্পিত বা অপৰিকল্পিত হ'ব পাৰে। (সঁচা/মিছা)

4. **What is Social Organization?**

সামাজিক সংগঠনকি

- a. A type of business  
এক প্রকার ব্যবসায়
- b. The way people interact and form groups in society  
মানুষে যিদৰে যোগাযোগ কৰে আৰু সমাজত গোট গঠন কৰে
- c. A law enforcement agency  
এটা আইন প্ৰয়োগকাৰী সংস্থা
- d. A religious ceremony  
এটা ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান

5. **Which of the following is a basic unit of social organization?**

তলৰ কোনটো সামাজিক সংগঠনৰ মৌলিক একক

- a. Family  
পৰিয়াল
- b. Ocean  
মহাসাগৰ
- c. Mountain  
পৰ্বত
- d. Weather  
বতৰ

6. **Which of the following is NOT a type of social organization?**

তলৰ কোনটো সামাজিক সংগঠনৰ প্ৰকাৰ নহয়

- a. Community  
সমুদায়
- b. Peer Group  
সমনীয়াগোট
- c. Solar System  
সৌৰজগত
- d. School.  
বিদ্যালয়।

7. **Which of the following is NOT a factor of social change?**

তলৰ কোনটো সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ কাৰক নহয়

- a. Education  
শিক্ষা
- b. Naturaldisasters  
প্রাকৃতিকদুর্যোগ
- c. Economicdevelopment  
অর্থনৈতিকউন্নয়ন
- d. Sleepingearly  
সোনকালেশুইথকা

8. **Socialchange happensover:**

সামাজিকপৰিৱৰ্তনঘটে

- a. Onenight  
এটৰাতিত
- b. Ashortorlongperiodof time  
কমবা দীঘলীয়া সময়ত
- c. Never  
কেতিয়াওনহয়
- d. Onlyinbigcities  
কেৱল ডাঙৰ চহৰত

9. **Whichofthefollowingisacauseofsocialdisorganization?**

তলৰ কোনটো সামাজিক বিসংগঠনৰ কাৰণ

- a. Strongfamilyvalues  
শক্তিশালী পাৰিবাৰিক মূল্যবোধ
- b. Povertyandcrime  
দৰিদ্ৰতা আৰু অপৰাধ
- c. Goodeducation  
ভাল শিক্ষা
- d. Respectforlaws  
আইনৰ প্ৰতি সন্মান

10. **Whichfactorcanhelpreducesocialdisorganization?**

কোনটো কাৰকে সামাজিক বিসংগঠন হ্রাস কৰাত সহায়ক ৰিব পাৰে

- a. Moreconflictsandviolence  
অধিক সংঘাত আৰু হিংসা
- b. Strongcommunitysupportandeducation  
শক্তিশালী সম্প্ৰদায়ৰ সমৰ্থন আৰু শিক্ষা
- c. Lackofjobsand opportunities

চাকৰি আৰু সুযোগৰ অভাৱ

d. Ignoring laws and rules

আইন আৰু নিয়মক আওকাণ কৰা

11. Education only preserves old traditions and does not bring change. (True/False)

শিক্ষাই কেৱল পুৰণি পৰম্পৰাৰ ক্ষাৰকৰে আৰু পৰিৱৰ্তন আনিব নোৱাৰে। (সঁচা/মিছা)

12. Education does not help in developing scientific attitude among people. (True/False)

মানুহৰ মাজত বৈজ্ঞানিক মনোভাৱ গঢ়ি তোলাত শিক্ষাই সহায়ন কৰে। (সঁচা/মিছা)

### 6 marks questions

1. Discuss the factors affecting of social changes.

সামাজিক পৰিৱৰ্তনক প্ৰভাৱিত কৰা কাৰকসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

2. What is social change? Write the nature of social change. 2=4=6

সামাজিক পৰিৱৰ্তন কি? সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰকৃতি লিখা। ২=৪=৬

3. Explain the statement “Education as an instrument of social change”

“সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ আহিলা হিচাপে শিক্ষা” উক্তিটো ব্যাখ্যা কৰা।

4. What are the major characteristics of social organization.

সামাজিক সংগঠনৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি।

5. What are the causes of social disorganization.

সামাজিক বিসংগঠনৰ কাৰণ কি কি।

6. What are the main features of social disorganization.

সামাজিক বিসংগঠনৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি।

### 10 Marks questions

1. What is social change? Discuss the major factors influencing social change. 3+7=10.

সামাজিক পৰিৱৰ্তন কি সামাজিক পৰিৱৰ্তনক প্ৰভাৱিত কৰা প্ৰধান কাৰকসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। ৩+৭=১০।

2. What is social disorganization? Explain the main causes of social disorganization. 3+7=10

সামাজিক বিসংগঠন কি? সামাজিক বিসংগঠনৰ মূল কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। ৩+৭=১০

3. What is social disorganization? What are the remedies of social disorganization. 2+8=10

সামাজিক বিসংগঠন কি? সামাজিক বিসংগঠনৰ প্ৰতিকাৰসমূহ কি কি। ২+৮=১০

4. What is social organization? Discuss the main characteristics of social organization. 3+7=10  
সামাজিক সংগঠন কি? সামাজিক সংগঠনৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। ৩+৭=১০
5. Justify the statement "Education as an instrument of social change"  
"সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ আহিলা হিচাপে শিক্ষা" এই কথাৰ ব্যাখ্যা প্ৰদান কৰা।
6. What is social change and explain its characteristics with examples.  
সামাজিক পৰিৱৰ্তন কি আৰু ইয়াৰ বৈশিষ্ট্য উদাহৰণেৰে বুজাই দিব।

## Unit 4

### 1 Marks questions

1. What is culture?  
সংস্কৃতি কি?
2. Culture refers to:  
সংস্কৃতিয়ে বুজায়
  - a) Only traditions  
ক) কেৱল পৰম্পৰা
  - b) Only beliefs  
খ) কেৱল বিশ্বাস
  - c) Way of life of people  
গ) মানুহৰ জীৱন-ধাৰণৰ পদ্ধতি
  - d) Only education  
ঘ) কেৱল শিক্ষা
3. What do we call the process of passing culture from one generation to another?  
এটা প্ৰজন্মৰ পৰা আন এটা প্ৰজন্মলৈ সংস্কৃতিৰ পৰিৱৰ্তন প্ৰক্ৰিয়াক আমি কি বুলিব লাগিব?
4. Culture is inherited biologically. (True/False)  
সংস্কৃতি জৈৱিকভাৱে উত্তৰাধিকাৰীসূত্ৰে পোৱা যায়। (সঁচা/মিছা)
5. The spread of cultural traits from one society to another is known as \_\_\_\_\_.  
এখন সমাজৰ পৰা আন এখন সমাজলৈ সাংস্কৃতিক বৈশিষ্ট্যৰ বিস্তাৰক..... বোলে।
6. Who introduced the concept of cultural lag?  
সাংস্কৃতিক বিলম্বৰ ধাৰণাকোনে প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল
7. Name one reason why cultural lag occurs.  
সাংস্কৃতিক বিলম্ব হোৱাৰ এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
8. Cultural lag only happens in developing countries. (True/False)

সাংস্কৃতিক বিলম্বকে রল উন্নয়নশীল দেশসমূহত হেঘটে। (সঁচা/ মিছা)

9. When material culture advances faster than non-material culture, it creates a gap known as

যেতিয়া বস্তুগত সাংস্কৃতি অবস্তুগত সাংস্কৃতিতকৈ দ্রুতগতিত আগবাড়িয়ায়, তেতিয়াই এটা ব্যৱধানৰ সৃষ্টিকৰে যাক \_\_\_\_ বোলে

10. A major cause of cultural diffusion in modern times is \_\_\_\_\_.

আধুনিক যুগত সাংস্কৃতিক প্ৰসাৰৰ এটা প্ৰধান কাৰণ হল \_\_\_\_\_.

11. The concept of cultural lag was introduced by:

সাংস্কৃতিক বিলম্বৰ ধাৰণাটো প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল

a) Karl Marx

কাৰ্ল মাৰ্ক্স

b) William F. Ogburn

উইলিয়াম এফ অগবাৰ্ন

c) Emile Durkheim

এমিল ডাৰথেইম

d) Max Weber

মেক্স ৱেবাৰ

12. Cultural lag refers to:

সাংস্কৃতিক বিলম্ব ই বুজায়

a) Fast cultural change

দ্রুত সাংস্কৃতিক পৰিৱৰ্তন

b) Delay in cultural development

সাংস্কৃতিক বিকাশত পলমহোৱা

c) No change in culture

সাংস্কৃতিৰ কোনো পৰিৱৰ্তন নহয়

d) Equal change in all aspects

সকলো দিশতে সমান পৰিৱৰ্তন

13. Cultural diffusion occurs through:

সাংস্কৃতিক প্ৰসাৰৰ দ্বাৰা ঘটে

a) Trade

ক) বাণিজ্য

b) Migration

খ) প্ৰব্ৰজন

c) Communication

গ) যোগাযোগ

d) All of the above  
ওপৰৰসকলোবোৰ

14. Cultural diffusion leads to:

সাংস্কৃতিকপ্ৰসাৰণেঘটাই -

a) Cultural isolation

সাংস্কৃতিকবিচ্ছিন্নতা

b) Cultural exchange

সাংস্কৃতিকবিনিময়

c) No interaction

কোনোধৰণৰপাৰস্পৰিক্ৰিয়া-কলাপনাই

d) Cultural loss only

কেৱলসাংস্কৃতিকক্ষতি

15. When people move from one place to another and bring their culture, it is called:

যেতিয়ামানুহেএঠাইৰপৰাআনঠাইলৈগৈনিজৰসংস্কৃতিআনে, তেতিয়াইয়াককোৱাহয়

a) Acculturation

সংস্কৃতিকৰণ

b) Migration-based diffusion

প্ৰব্ৰজনভিত্তিকপ্ৰসাৰণ

c) Cultural lag

সাংস্কৃতিকবিলম্ব

d) Social control

সামাজিকনিয়ন্ত্ৰণ

## 6marksquestions

1. Defineculture?explainitsmaincharacteristics.

সংস্কৃতিৰসংজ্ঞাদিয়া। ইয়াৰমূলবৈশিষ্ট্যসমূহব্যাখ্যাকৰা।

2. Whatisculturaldiffusion?Discussitsimpactonsocietieswithexamples.

সাংস্কৃতিকপ্ৰসাৰকি?সমাজতইয়াৰপ্ৰভাৱৰবিষয়েউদাহৰণৰসৈতেআলোচনাকৰা।

3. Discussthedifferencebetweenmaterialcultureandnon-materialculturewithsuitable examples.

বস্তুগতসংস্কৃতিআৰুঅবস্তুগতসংস্কৃতিৰমাজৰপাৰ্থক্যউপযুক্তউদাহৰণৰসৈতেআলোচনাকৰা।

4. Whatisculturalag?Explainwhyculturalagoccurin society.

সাংস্কৃতিকবিলম্বকিসমাজতসাংস্কৃতিকবিলম্বকিয়ঘটেবুজাইদিয়া।

5. What is cultural diffusion? Write the important causes of cultural diffusion. 2+4=6

সাংস্কৃতিকপ্ৰসাৰকি?সাংস্কৃতিকপ্ৰসাৰণৰগুৰুত্বপূৰ্ণকাৰণসমূহলিখা। ২+৪=৬

6. What is material culture explain with proper examples.  
বস্তুগতসংস্কৃতিকিসঠিকউদাহৰণেৰেসেতেবুজোৱা।

7. What is non- material culture explain with examples.  
অবস্তুগতসংস্কৃতিকিউদাহৰণেৰেসেতেবুজোৱা।

## 10marksquestions

1. Whatisculture?explainitscharacteristicwithexamples.3+7=10

সংস্কৃতিকিইয়াৰবৈশিষ্ট্যসমূহউদাহৰণেৰেসেতেব্যখ্যাকৰা।৩+৭= ১০

2. Defineculture?Explainthetypesofculturewithsuitableexamples.2+8=10.

সংস্কৃতিৰসংজ্ঞাদিবউপযুক্তউদাহৰণেৰেসংস্কৃতিৰপ্ৰকাৰসমূহবুজাইদিয়া।২+৮=১০

3. Discusstherelationshipbetweencultureandsociety.Howdotheyinfluenceeach other?

সংস্কৃতিআৰুসমাজৰসম্পৰ্কৰবিষয়েআলোচনাকৰা।তেওঁলোকেপ্ৰত্যেককেকেনেকৈপ্ৰভাৱিত কৰে

4. Whatisthedifferencebetweenmaterialandnon-materialculture?Discusstheir importance in society. 5+5=10

বস্তুগতআৰুঅবস্তুগতসংস্কৃতিৰমাজতপাৰ্থক্যকিসমাজতইহঁতৰগুৰুত্বৰবিষয়েআলোচনাকৰা।  
৫+৫=১০

5. Describetherelationshipbetweeneducationandculture.

শিক্ষাআৰুসংস্কৃতিৰমাজৰসম্পৰ্কবৰ্ণনাকৰা।

6. Whatisculturallag?Discussthemainfeaturesofculturallag.4+6=10

সাংস্কৃতিকবিলম্বকিসাংস্কৃতিকবিলম্বৰমূলবৈশিষ্ট্যসমূহৰবিষয়েআলোচনাকৰা।৪+৬= ১০

7. WhatisCulturaldiffusion?discussthemainfeaturesofculturaldiffusion.4+6=10

সাংস্কৃতিকপ্ৰসাৰকি।সাংস্কৃতিকপ্ৰসাৰণৰমূলবৈশিষ্ট্যসমূহৰবিষয়েআলোচনাকৰা।৪+৬=১০

# QUESTION BANK

## প্রশ্ন বেংক

### FYUG-4<sup>TH</sup> SEMESTER (DSCEDN06)

## EARLY CHILDHOOD CARE AND EDUCATION

### প্রাক-শৈশৱ কালৰ যতন আৰু শিক্ষা

#### UNIT-1: ESSENTIALS OF ECCE

• **Answer the following questions: [1 marks]**

1. What does ECCE stand for?

ECCE ৰ সম্পূৰ্ণ অৰ্থ লিখা?

2. What is the main objective of ECCE?

ECCE ৰ মূল উদ্দেশ্য কি?

3. Which policy emphasizes ECCE in India?

ভাৰতত কোনখন নীতিয়ে ECCE ৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে?

4. At what age does ECCE primarily focus?

ECCE য়ে কিমান বয়সত মূলতঃ গুৰুত্ব দিয়ে?

5. Define Early Childhood Care and Education?

প্রাক – শৈশৱৰ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ সংজ্ঞা দিয়া?

6. Write one characteristic of Early Childhood Stage.

প্রাক শৈশৱৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

7. Write one characteristic of Early Childhood Care and Education.

প্রাক-শৈশৱৰ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

8. Give an example of ECCE programs?

ECCE প্ৰগ্ৰেমৰ এটা উদাহৰণ দিয়া?

9. What is the duration of childhood stage?

শৈশৱ পৰ্যায়ৰ সময়সীমা কিমান?

10. Who is the founder of ECCE in India?

ভাৰতত ECCE ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক কোন?

11. When was ECCE launched in India?

ভাৰতত ইচিচিই কেতিয়া আৰম্ভ হৈছিল?

12. Mention one criteria of quality ECCE.

গুণগত মানৰ বাবে ECCE ৰ এটা মাপকাঠী উল্লেখ কৰা।

13. Write one importance of ECCE.

ECCE ৰ এটা গুৰুত্ব লিখা।

14. What does the term “Holistic Development” in ECCE refer to

- a) Cognitive skills
- b) Overall well-being
- c) Academic excellence
- d) Physical fitness

ECCE ত "সামগ্ৰিক উন্নয়ন" শব্দটোৱে কি বুজায়

- ক) জ্ঞানমূলক দক্ষতা
- খ) সামগ্ৰিক মংগল
- গ) শৈক্ষিক উৎকৰ্ষতা
- ঘ) শাৰীৰিক ফিটনেছ

15. What is the primary focus of ECCE programs with respect to social development

- a) Encouraging isolation
- b) Building teamwork
- c) Promoting competition
- d) Emphasizing individual achievements

সামাজিক উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত ECCE কাৰ্যসূচীৰ প্ৰধান কেন্দ্ৰবিন্দু কি

ক) বিচ্ছিন্নতাক উৎসাহিত কৰা

খ) দলীয় কাম গঢ়ি তোলা

গ) প্ৰতিযোগিতাক প্ৰসাৰিত কৰা

ঘ) ব্যক্তিগত কৃতিত্বৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া

• **Answer the following questions: [6 marks]**

1. Write the characteristics of early childhood Stage.

প্ৰাক শৈশৱ অৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্য লিখা।

2. Write the characteristics of Early childhood Care and Education.

প্ৰাক শৈশৱৰ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্য লিখা।

3. Write the scope of ECCE.

ECCE ৰ পৰিসৰ লিখা।

4. Write the objectives of ECCE.

ECCE ৰ উদ্দেশ্য লিখা।

5. Discuss the need and significance of ECCE.

ECCE ৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

6. Discuss the concept of ECCE.

ECCE ৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

7. Briefly describe the criteria for quality ECCE.

গুণগত ECCE ৰ বাবে মাপকাঠীসমূহ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

8. Write short note on early childhood stage.

প্ৰাথমিক শৈশৱ পৰ্যায়ৰ চমু টোকা লিখা।

• **Write briefly: [10 marks]**

1. Write the concept of ECCE. Explain the need and significance of Early Childhood Care and Education.

প্ৰাক শৈশৱৰ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ ধাৰণাটো লিখা আৰু প্ৰাক শৈশৱৰ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

2. Write the nature and scope of Early Childhood Care and Education.

প্ৰাথমিক শিশুৰ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ লিখা।

3. Broadly discuss the criteria for quality Early Childhood Care and Education.

গুণগত প্ৰাক-শৈশৱৰ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ মাপকাঠীৰ বিষয়ে লিখা।

4. Discuss the concept and characteristics of early childhood stage.

প্ৰাথমিক শৈশৱৰ ধাৰণা আৰু বৈশিষ্ট্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

5. What is ECCE? Discuss the objectives of ECCE.

ECCE মানে কি? ECCE ৰ উদ্দেশ্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

**UNIT-2: ECCE-THE INDIAN CONTEXT**

• **Answer the following questions: [1 marks]**

1. In which year was the National Policy on Education (NPE) first introduced in India?

ভাৰতত প্ৰথম কোন বছৰত শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (NPE) প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল?

2. Who was the Prime Minister of India when NPE 1968 was formulated?

NPE-১৯৬৮ প্ৰণয়ন কৰাৰ সময়ত ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী কোন আছিল?

3. Who was the Prime Minister of India when NPE 1986 was formulated?

NPE -১৯৮৬ প্ৰণয়ন কৰাৰ সময়ত ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী কোন আছিল?

4. Which constitutional amendment made free and compulsory education for children aged 6-14 a fundamental right under Article 21A?

কোনটো সাংবিধানিক সংশোধনে ৬-১৪ বছৰ বয়সৰ শিশুৰ বাবে বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাক ২১ক অনুচ্ছেদৰ অধীনত মৌলিক অধিকাৰ কৰি তুলিছিল?

5. In which year Integrated Child Development Services (ICDS) Scheme was launched by Government of India?

ভাৰত চৰকাৰে কোন বছৰত সংহত শিশু উন্নয়ন সেৱা (ICDS) আঁচনি আৰম্ভ কৰিছিল?

6. In which year Gijubai Badeka started his first preschool?

কোন বছৰত জিজুবাই বাডেকাই প্ৰথম প্ৰাক-বিদ্যালয় আৰম্ভ কৰিছিল?

7. In which policy the concept of 'ECCE' was first used in India?

ভাৰতত 'ECCE' ৰ ধাৰণাটো প্ৰথম কোনটো নীতিত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল?

8. Write any one constitutional provision related to ECCE in India.

ভাৰতত ECCEৰ সৈতে জড়িত যিকোনো এটা সাংবিধানিক বিধান লিখা।

9. Article 45 states that.....(Fill in the blanks)

৪৫ নং অনুচ্ছেদত কোৱা হৈছে যে..... (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

10. In which year National Policy for Children launched in India?

ভাৰতত শিশুৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি কোন বছৰত আৰম্ভ হৈছিল?

11. Write any one objective of National Policy for Children.

শিশুৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় নীতিৰ যিকোনো এটা উদ্দেশ্য লিখা।

12. What is the full form of MDG?

MDG ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপ কি?

13. In which year did the United Nations introduce the MDGs?

ৰাষ্ট্ৰসংঘই কোন চনত MDGs প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল?

14. Under which Amendments of Constitution of India provide reservation seats for women's in Panchayats and Municipalities?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনবোৰ সংশোধনীৰ অধীনত পঞ্চায়ত আৰু পৌৰসভাত মহিলাৰ বাবে সংৰক্ষণ আসনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে?

15. In which year National Health Policy launched in India?

ভাৰতত কোন বছৰত ৰাষ্ট্ৰীয় স্বাস্থ্য নীতি আৰম্ভ হৈছিল?

16. National Curriculum Framework 2005 focusing on .....to.....years of life.

(Fill in blanks)

ৰাষ্ট্ৰীয় পাঠ্যক্রম ফ্রেমৱৰ্ক-২০০৫য়ে জীৱনৰ .....ৰ পৰা.....বছৰৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল।

17. Which of the following is not an MDG?

- a) Improve maternal health
- b) Achieve universal access to safe drinking water, sanitation and hygiene
- c) Ensure environmental sustainability
- d) Achieve universal primary education

তলৰ কোনটো MDG নহয়

ক) মাতৃৰ স্বাস্থ্য উন্নত কৰা

খ) বিশুদ্ধ খোৱাপানীৰ সাৰ্বজনীন সুবিধা লাভ কৰা। অনাময় আৰু পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতা

গ) পৰিৱেশৰ বহনক্ষমতা নিশ্চিত কৰা

ঘ) সাৰ্বজনীন প্ৰাথমিক শিক্ষা লাভ কৰা

18. How many MDGs are there?

- a) 6
- b) 8
- c) 18
- d) 20

MDG কিমানটা আছে?

ক) ৬

খ) ৮

গ) ১৮

ঘ) ২০

• **Answer the following questions: [6 marks]**

1. Write a short note on- Integrated Child Development Services (ICDS)  
সংহত শিশু উন্নয়ন সেৱা (আইচিডিএছ)ৰ ওপৰত এটা চুটি টোকা লিখা।
2. Write a short note on-National policy for children,1974  
শিশুৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি,১৯৭৪ৰ ওপৰত এটা চুটি টোকা লিখা
3. Write about the evaluation of ECCE in India under NPE 1986  
NPE -১৯৮৬ৰ অধীনত ভাৰতত ই চি চি ইৰ মূল্যায়নৰ বিষয়ে লিখা
4. Write about the evaluation of ECCE in India under NEP2020  
NEP-২০২০ ৰ অধীনত ভাৰতত ই চি চি ইৰ মূল্যায়নৰ বিষয়ে লিখা
5. What were the objectives suggested by the Indian Education Commission (1964-66) for pre-school education in India?  
ভাৰতত প্ৰাক-বিদ্যালয় শিক্ষাৰ বাবে ভাৰতীয় শিক্ষা আয়োগে (১৯৬৪-৬৬) কি কি উদ্দেশ্যৰ পৰামৰ্শ দিছিল?
6. Discuss the constitutional provisions related to ECCE in India.  
ভাৰতত ECCE ৰ সৈতে জড়িত সাংবিধানিক বিধানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
7. Write any six objectives of National Policy for Children-2013.  
শিশুৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি-২০১৩ৰ যিকোনো ছয়টা লক্ষ্য লিখা।
8. How Early Childhood Care and Education (ECCE) related to the Millennium Development Goals?  
প্ৰাথমিক শিশুৰ যত্ন আৰু শিক্ষা (ECCE) সহস্ৰাব্দ উন্নয়ন লক্ষ্যৰ সৈতে কেনেকৈ জড়িত?

• **Write briefly: [10 marks]**

1. How was Early Childhood Care and Education (ECCE) practiced in ancient India? প্রাচীন ভাৰতত প্ৰাক শিশু যত্ন আৰু শিক্ষা (ECCE) কেনেকৈ চলিছিল?
2. Write about the evaluation of ECCE in India under NPE 1986 and in NEP2020. ভাৰতত NPE -১৯৮৬ৰ অধীনত আৰু NEP-২০২০ত ECCE ৰ মূল্যায়নৰ বিষয়ে লিখা।
3. Write about the policies and constitutional provisions related to ECCE. ECCE ৰ সৈতে জড়িত নীতি আৰু সাংবিধানিক বিধানসমূহৰ বিষয়ে লিখা।
4. What are the Goals of MDGs? How Early Childhood Care and Education (ECCE) related to the Millennium Development Goals? MDGs ৰ লক্ষ্য কি কি? সহস্ৰাব্দৰ উন্নয়নৰ লক্ষ্যৰ সৈতে প্ৰাথমিক শিশুৰ যত্ন আৰু শিক্ষা (ECCE) কেনেদৰে জড়িত?

**UNIT-3: ECCE CURRICULUM**

• **Answer the following questions: [1 marks]**

1. Write any one benefit of ECCE programme.  
ECCE কাৰ্যসূচীৰ যিকোনো এটা সুবিধা লিখা।
2. What is Preschool?  
প্ৰাক-বিদ্যালয় মানে কি?
3. Write any one aim of preschool.  
প্ৰাক-বিদ্যালয়ৰ যিকোনো এটা লক্ষ্য লিখা।
4. Write any one service provide by Anganwadis.  
অংগনবাড়ীয়ে প্ৰদান কৰা যিকোনো এটা সেৱা লিখা।
5. Write any one objective of Balwadi.  
বলৱাডীৰ যিকোনো এটা উদ্দেশ্য লিখা

6. What is Creche?

ক্ৰেচে মানে কি?

7. What do you mean by Co-operative nursery school?

সমবায় নাৰ্চাৰী বিদ্যালয় বুলিলে কি বুজা?

8. Write any one function of Mobile Creches. মোবাইল ক্ৰেচৰ যিকোনো এটা কাৰ্য লিখা।

• **Answer the following questions: [6 marks]**

1. What is the role of **Anganwadis** in child development?

শিশুৰ বিকাশত অংগনবাড়ীৰ ভূমিকা কি?

2. What is the role of **Balwadis** in child development?

শিশুৰ বিকাশত বলবাদীৰ ভূমিকা কি?

3. What is the role of **Creches** in child development?

শিশুৰ বিকাশত ক্ৰেচৰ ভূমিকা কি?

4. Write the benefits of ECCE programme. ECCE কাৰ্যসূচীৰ সুবিধা লিখা।

5. write a short note on- early stimulation for young children(0-3 years)

সৰু ল'ৰা-ছোৱালীৰ বাবে আগতীয়া উদ্দীপনা (0-3 বছৰ) সম্পৰ্কে চমু টোকা লিখা।

6. write a short note on- early childhood education curriculum(3-6 years)

প্ৰাথমিক শিশু শিক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰম(৩-৬ বছৰ) সম্পৰ্কে চমু টোকা লিখা।

• **Write briefly: [10 marks]**

1. Describe the major programmes such as Balwadi, Anganwadi, and Montessori method in terms of objectives, curriculum, and teaching approach.

বলবাদী, অংগনবাড়ী, আৰু মন্টেছৰী পদ্ধতিৰ দৰে প্ৰধান কাৰ্যসূচীসমূহৰ উদ্দেশ্য, পাঠ্যক্ৰম, আৰু পাঠদান পদ্ধতি সমূহ বৰ্ণনা কৰা।

2. What is early stimulation? Discuss the role of parents and caregivers in providing early stimulation for young children (0–3 years).

আগতীয়া উদ্দীপনা কি? সৰু ল'ৰা-ছোৱালী (০-৩ বছৰ)ৰ বাবে আগতীয়া উদ্দীপনা প্ৰদান কৰাত অভিভাৱক আৰু যত্ন লোৱাসকলৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

3. Explain the concept of preschool education. Discuss the role of preschool in the holistic development of children.

প্ৰাক-বিদ্যালয় শিক্ষাৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। শিশুৰ সামগ্ৰিক বিকাশত প্ৰাক-বিদ্যালয়ৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

4. Discuss the role of Anganwadi centres in promoting Early Childhood Care and Education in India.

ভাৰতত প্ৰাথমিক শিশুৰ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ প্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰত অংগনবাড়ী কেন্দ্ৰসমূহৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

5. Explain the importance of ECCE curriculum in shaping the physical, cognitive, social, and emotional development of young children.

সৰু ল'ৰা-ছোৱালীৰ শাৰীৰিক, জ্ঞানমূলক, সামাজিক, আৰু আৱেগিক বিকাশ গঢ় দিয়াত ইচিচিই পাঠ্যক্ৰমৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

6. Explain the significance of early stimulation for children aged 0–3 years. Describe suitable activities and their impact on child development.

০-৩ বছৰ বয়সৰ শিশুৰ বাবে আগতীয়াকৈ উদ্দীপনা দিয়াৰ তাৎপৰ্য্য ব্যাখ্যা কৰা। উপযুক্ত কাৰ্য্যকলাপ আৰু শিশুৰ বিকাশত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

## **UNIT-4: PEDAGOGY OF EARLY CHILDHOOD CARE AND EDUCATION**

### **• Answer the following questions: [1 marks]**

1. Who developed the Montessori Method?  
মন্টেছৰী পদ্ধতি কোনে বিকশিত কৰিছিল?
2. Who developed the Kindergarten Method?  
কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতি কোনে বিকশিত কৰিছিল?
3. Write one principle of play-way method.  
প্লে-ৱে পদ্ধতিৰ এটা নীতি লিখা।
4. Give one example of playway method.  
প্লেৱে পদ্ধতিৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
5. Write one principle of Montessori method.  
মন্টেছৰী পদ্ধতিৰ এটা নীতি লিখা।
6. Give one example of Montessori method.  
মন্টেছৰী পদ্ধতিৰ এটা উদাহৰণ দিয়া
7. Write one principle of Kindergarten method.  
কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতিৰ এটা নীতি লিখা।
8. Give one example of Kindergarten method.  
কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতিৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
9. Write one principle of Theme-based approach.  
থিম-ভিত্তিক পদ্ধতিৰ এটা নীতি লিখা।
10. Give one example of Theme-based approach.  
থিম-ভিত্তিক পদ্ধতিৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

### **• Answer the following questions: [6 marks]**

1. Write the principles of play-way method  
প্লে-ৱে পদ্ধতিৰ নীতিসমূহ লিখা।
2. Discuss the importance of play-way method.

প্লে-ৱে পদ্ধতিৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

3. Write the benefits of play way method.

প্লে ৱে পদ্ধতিৰ উপকাৰিতাৰ বিষয়ে লিখা।

4. Write the principles of Montessori method

মন্টেছৰী পদ্ধতিৰ নীতিসমূহ লিখা।

5. Discuss the importance of Montessori Method.

মন্টেছৰী পদ্ধতিৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

6. What is "Prepared Environment" in Montessori Method?

মন্টেছৰী পদ্ধতিত "প্ৰস্তুত পৰিৱেশ" কি?

7. Write the benefits of Montessori Method.

মন্টেছৰী পদ্ধতিৰ উপকাৰিতাৰ বিষয়ে লিখা।

8. What is the difference between Montessori and play way method?

মন্টেছৰী আৰু প্লে ৱে পদ্ধতিৰ মাজত পাৰ্থক্য কি?

9. Write the principles of Kindergarten method.

কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতিৰ নীতিসমূহ লিখা।

10. State the nature of Kindergarten method.

কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতিৰ প্ৰকৃতি উল্লেখ কৰা।

11. Write the advantages of Kindergarten method.

কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতিৰ সুবিধা লিখা।

12. Discuss the importance of Kindergarten method.

কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতিৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

13. Write the principles of Theme-based approach.

থিম ভিত্তিক পদ্ধতিৰ নীতিসমূহ লিখা।

14. Discuss the importance of Theme-based approach.

থিম- ভিত্তিক পদ্ধতিৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

15. Write the advantages of Theme-based approach.

থিম-ভিত্তিক পদ্ধতিৰ সুবিধাসমূহ লিখা।

● **Write briefly: [3+7=10 marks]**

1. Write the concept of play-way method with examples.

প্লে-ৱে পদ্ধতিৰ ধাৰণাটো উদাহৰণৰ সৈতে লিখা।

2. Discuss the nature and significance of play-way method.

প্লে-ৱে পদ্ধতিৰ প্ৰকৃতি আৰু তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

3. Highlight the core principles of play-way method.

প্লে-ৱে পদ্ধতিৰ মূল নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

4. Write the concept of Montessori Method and its importance.

মন্টেছৰী পদ্ধতিৰ ধাৰণা আৰু ইয়াৰ গুৰুত্ব লিখা।

5. Elaborate the principles of Montessori Method.

মন্টেছৰী পদ্ধতিৰ নীতিসমূহ বিশদভাৱে আলোচনা কৰা

6. What is Kindergarten method? Write the principles of Kindergarten method.

কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতি কি? কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতিৰ নীতি লিখা।

7. Write the concept of Kindergarten method and its importance.

কিণ্ডাৰগাৰ্টেন পদ্ধতিৰ ধাৰণা আৰু ইয়াৰ গুৰুত্ব লিখা।

8. Write the concept of theme-based approach and its importance.

বিষয়বস্তুভিত্তিক পদ্ধতিৰ ধাৰণা আৰু ইয়াৰ গুৰুত্ব লিখা।

9. Discuss the principles of theme-based approach.

বিষয়বস্তুভিত্তিক পদ্ধতিৰ নীতিসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

10. What is the nature of theme-based approach. Give examples of theme-based approach.

বিষয়বস্তুভিত্তিক পদ্ধতিৰ প্ৰকৃতি কি? বিষয়বস্তুভিত্তিক পদ্ধতিৰ উদাহৰণ দিয়া।

## Question Bank for Fourth Semester

### Guidance and Counselling

## Marks-1

### (Unit-1)

1. Initially, guidance programmes were vocational guidance. (Write True or False)  
আৰম্ভণিতে নিৰ্দেশনা প্ৰগ্ৰেমবোৰ আছিল বৃত্তিগত নিৰ্দেশনা। (সঁচা বা মিছা লিখা)
2. Which city is called as the cradle of vocational guidance?  
কোনখন চহৰক বৃত্তিমূলক নিৰ্দেশনাৰ দোলনা বুলি কোৱা হয়?
3. Who is the father of vocational guidance movement?  
বৃত্তিমূলক নিৰ্দেশনা আন্দোলনৰ পিতৃ কোন?
4. Anyone who has good experience and knowledge can give effective guidance to others. (Write True and False)  
যিজনৰ ভাল অভিজ্ঞতা আৰু জ্ঞান আছে তেওঁ আনক ফলপ্ৰসূ পথ প্ৰদৰ্শন কৰিব পাৰে।  
(সঁচা নে মিছা লিখা)
5. Respect confidentiality is a significant principle of guidance. (Write 'True' & 'False')  
গোপনীয়তাক সন্মান কৰাটো নিৰ্দেশনাৰ এক উল্লেখযোগ্য নীতি। ('সত্য' নে 'মিছা' লিখা)
6. Which form of Guidance tries to solve academic issues of students?  
কোনটো ধৰণৰ নিৰ্দেশনাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে?
7. Which form of Guidance tries to solve vocational issues of students?  
কোনটো ধৰণৰ নিৰ্দেশনাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৃত্তিগত সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে?
8. Which form of Guidance tries to solve personal issues of students?  
কোনটো ধৰণৰ নিৰ্দেশনাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ব্যক্তিগত সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে?
9. Write one characteristic of guidance.  
নিৰ্দেশনাৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
10. What is the root word of guidance?

'Guidance'ৰ মূল শব্দ কি?

11. Guidance means 'to direct' (True/False)  
নিৰ্দেশনাৰ অৰ্থ হ'ল 'নিৰ্দেশিত কৰা' (সঁচা/মিছা)
12. Guidance service is not meant for maladjusted person (True/False)  
নিৰ্দেশনা সেৱা অসামঞ্জস্যপূৰ্ণ ব্যক্তিৰ বাবে নহয় (সঁচা/মিছা)
13. What are the main types of guidance?  
নিৰ্দেশনাৰ মূল প্ৰকাৰবোৰ কি কি?
14. Mention one principle of guidance.  
নিৰ্দেশনাৰ এটা নীতি উল্লেখ কৰা।
15. What is educational guidance?  
শৈক্ষিক নিৰ্দেশনা কি?
16. Mention one feature of educational guidance.  
শৈক্ষিক নিৰ্দেশনাৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
17. Mention one feature of vocational guidance.  
বৃত্তিমূলক নিৰ্দেশনাৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
18. Mention one feature of personal guidance.  
ব্যক্তিগত নিৰ্দেশনাৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

**(Unit-II)**

19. Write any one assumption of organising guidance programme in school.  
বিদ্যালয়ত নিৰ্দেশনা কাৰ্যসূচী আয়োজন কৰাৰ যিকোনো এটা পূৰ্ব-ধাৰণা লিখা।
20. Write any one characteristic of Individual Guidance.  
ব্যক্তিগত নিৰ্দেশনাৰ যিকোনো এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
21. Write any one characteristic of Group Guidance.  
দলীয় নিৰ্দেশনাৰ যিকোনো এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
22. Mention any one characteristic of Orientation Service.  
অৰিয়েণ্টেচন চাৰ্ভিচৰ যিকোনো এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
23. State any one characteristic of Information Service.  
তথ্য সেৱাৰ যিকোনো এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
24. Mention any one difference between Information Service and Orientation Service.  
তথ্য সেৱা আৰু অভিযুখী সেৱাৰ মাজত যিকোনো এটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

**(Unit-III)**

25. Guidance programme at pre-primary level is curative in nature. (Write True or False)

প্ৰাক-প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত নিৰ্দেশনা কাৰ্যসূচী নিৰাময়কাৰী প্ৰকৃতিৰ। (সঁচা বা মিছা লিখা)

26. Guidance programme at higher education level is curative in nature. (Write True or False)

উচ্চ শিক্ষা পৰ্যায়ত নিৰ্দেশনা কাৰ্যসূচী নিৰাময়কাৰী প্ৰকৃতিৰ। (সঁচা বা মিছা লিখা)

27. Vocational guidance is essential at pre-primary level than the personal guidance. (Write True or False)

ব্যক্তিগত নিৰ্দেশনাতকৈ প্ৰাক প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত বৃত্তিগত নিৰ্দেশনা অতি প্ৰয়োজনীয়। (সঁচা বা মিছা লিখা)

**(Unit-V)**

28. Mention one objective of counselling.

পৰামৰ্শদানৰ এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা

29. Who is known as father of counselling?

কাক পৰামৰ্শদানৰ পিতৃ হিচাপে জনা যায়?

30. What is directive counselling?

আজ্ঞাসূচক পৰামৰ্শদান কি ?

31. What is non-directive counselling

অ-আজ্ঞাসূচকপৰামৰ্শদান কি ?

32. Write one good characteristics of counselling.

পৰামৰ্শদানৰ এটা ভাল বৈশিষ্ট্য লিখা।

33. Mention one element of counselling.

পৰামৰ্শদানৰ এটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

34. Mention the first step in counselling process.

পৰামৰ্শদান প্ৰক্ৰিয়াৰ প্ৰথম পদক্ষেপটো উল্লেখ কৰা

35. What is the primary purpose of the assessment phase in the counselling process?

পৰামৰ্শদান প্ৰক্ৰিয়াত মূল্যায়ন পৰ্যায়ৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য কি?

36. During the intervention phase, what does the counsellor primarily focus on ?

হস্তক্ষেপৰ পৰ্যায়ত পৰামৰ্শদাতাই মূলতঃ কিহৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়ে ?

37. What does the term "rapport" mean in the counselling process?

পৰামৰ্শদান প্ৰক্ৰিয়াত "rapport" শব্দটোৰ অৰ্থ কি?

38. What is a primary task of the counsellor during the assessment phase?

মূল্যায়ন পৰ্যায়ত পৰামৰ্শদাতাৰ প্ৰাথমিক কাম কি?

39. Mention one key aspect of the intervention phase in the counselling process.

পৰামৰ্শদান প্ৰক্ৰিয়াত হস্তক্ষেপ পৰ্যায়ৰ এটা মূল দিশ উল্লেখ কৰা

40. What does the term "empathy" mean in the counselling process?

পৰামৰ্শদান প্ৰক্ৰিয়াত "সহানুভূতি" শব্দটোৰ অৰ্থ কি?

41. Mention the purpose of "reflection" during a session in counselling.

পৰামৰ্শদাতাত এটা session বসময়ত "প্ৰতিফলন"ৰ উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা

42. In India, the data regarding substance abuse is collected by the \_\_\_\_\_ (Fill up the Blank)

ভাৰতত দ্ৰব্যৰ অপব্যৱহাৰ সম্পৰ্কীয় তথ্য \_\_\_\_\_ সংগ্ৰহ কৰে

43. In counselling, "self-disclosure" means.....oneself

পৰামৰ্শদানত "আত্ম প্ৰকাশ"ৰ অৰ্থ হ'ল.....

44. What is "active listening" in counselling?

পৰামৰ্শদানত "সক্ৰিয় শ্ৰৱণ" কি?

45. Mention one difference between group counselling and individual counselling

দলীয় পৰামৰ্শদান আৰু ব্যক্তিগত পৰামৰ্শদানৰ মাজত এটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা

46. In which type of counselling, counsellor plays major role?

কোন ধৰণৰ পৰামৰ্শদানত পৰামৰ্শদাতাই মুখ্য ভূমিকা পালন কৰে?

47. In the context of psychological treatment, what does CBT stand for?

মানসিক চিকিৎসাৰ প্ৰেক্ষাপটত CBT য়ে কি বুজায়?

48. What is "transference" phenomenon in counselling?

পৰামৰ্শদানত "স্থানান্তৰ" পৰিঘটনা কি ?

a. Referring clients to appropriate community resources

ক্লায়েণ্টসকলক উপযুক্ত সম্প্ৰদায়ৰ সম্পদলৈ প্ৰেৰণ কৰা

b. Communicating with someone the same way you communicated with significant

people in the past

আগতে উল্লেখযোগ্য ব্যক্তিৰ লগত যিদৰে যোগাযোগ কৰিছিল, সেইদৰেই কাৰোবাৰ লগত যোগাযোগ কৰা

c. The tendency of some clients to seek service from multiple agencies.

কিছুমান ক্লায়েণ্টৰ একাধিক এজেন্সীৰ পৰা সেৱা বিচৰাৰ প্ৰৱণতা

d. Imposition of cultural values

সাংস্কৃতিক মূল্যবোধ জাপি দিয়া

49. What is the first step in the counselling process?

পৰামৰ্শদান প্ৰক্ৰিয়াৰ প্ৰথম পদক্ষেপ কি?

- a) Goal setting  
ক) লক্ষ্য নিৰ্ধাৰণ
- b) Assessment  
খ) মূল্যায়ন
- c) Intervention  
গ) হস্তক্ষেপ
- d) Termination  
ঘ) বন্ধ কৰা

50. What is a crucial step during the termination phase of the counselling process?

51. পৰামৰ্শদান প্ৰক্ৰিয়াৰ টাৰ্মিনেচন পৰ্যায়ত এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ পদক্ষেপ কি?

- a) Providing resources for the client's ongoing support  
ক) ক্লায়েণ্টৰ চলিত সমৰ্থনৰ বাবে সম্পদ প্ৰদান কৰা
- b) Ignoring the client's progress  
খ) ক্লায়েণ্টৰ অগ্ৰগতি আওকাণ কৰা
- c) Rushing through the termination process  
গ) টাৰ্মিনেচন প্ৰক্ৰিয়াৰ মাজেৰে লৰালৰিকৈ যোৱা
- e) Setting new long-term goals  
ঘ) নতুন দীৰ্ঘম্যাদী লক্ষ্য নিৰ্ধাৰণ কৰা

52. What is a primary task of the counsellor during the assessment phase?

মূল্যায়ন পৰ্যায়ত পৰামৰ্শদাতাৰ প্ৰাথমিক কাম কি?

- a) Developing an intervention plan  
ক) হস্তক্ষেপৰ পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰা
- b) Building rapport and trust with the client  
খ) ক্লায়েণ্টৰ সৈতে সম্পৰ্ক আৰু বিশ্বাস গঢ়ি তোলা
- c) Gathering and analyzing relevant information about the client  
গ) ক্লায়েণ্টৰ বিষয়ে প্ৰাসংগিক তথ্য সংগ্ৰহ আৰু বিশ্লেষণ কৰা

- d) Revising long-term goals  
ঘ) দীৰ্ঘম্যাদী লক্ষ্যসমূহ পুনৰীক্ষণ কৰা

53. During the counselling process, what does "paraphrasing" involve?

পৰামৰ্শ প্ৰক্ৰিয়াৰ সময়ত "পেৰাফ্ৰেজিং"ত কি জড়িত থাকে?

- a) Rephrasing and summarizing the client's thoughts and feelings  
ক) ক্লায়েণ্টৰ চিন্তা আৰু অনুভৱৰ পুনৰ বাক্যাংশ আৰু সাৰাংশ কৰা
- b) Giving advice and suggestions  
খ) উপদেশ আৰু পৰামৰ্শ দিয়া
- c) Ignoring the client's concerns  
গ) ক্লায়েণ্টৰ উদ্বেগক আওকাণ কৰা
- c) Analyzing the client's past experiences  
ঘ) ক্লায়েণ্টৰ অতীতৰ অভিজ্ঞতা বিশ্লেষণ কৰা

53. During the counselling process, what is the purpose of "reflection" during a session?

পৰামৰ্শদান প্ৰক্ৰিয়াৰ সময়ত এটা SESSION ৰ সময়ত "প্ৰতিফলন"ৰ উদ্দেশ্য কি?

- a) Making a diagnosis  
নিদান দিয়া
- b) Offering immediate solutions to the client  
ক্লায়েণ্টক তাৎক্ষণিক সমাধান আগবঢ়োৱা
- c) Repeating and clarifying the client's thoughts and feelings  
ক্লায়েণ্টৰ চিন্তা আৰু অনুভৱৰ পুনৰাবৃত্তি আৰু স্পষ্ট কৰা
- d) Encouraging the client to talk more about irrelevant topics  
ক্লায়েণ্টক অপ্ৰাসংগিক বিষয়ৰ ওপৰত অধিক কথা পাতিবলৈ উৎসাহিত কৰা

54. "A good test measures what it purports to measure and does so in a relatively consistent fashion." This statement is a reference to the

"এটা ভাল পৰীক্ষাই যিটো জুখিব বুলি কয় তাক জুখিব পাৰে আৰু তুলনামূলকভাৱে সামঞ্জস্যপূৰ্ণভাৱে কৰে।" এই বক্তব্যৰ উল্লেখ হৈছে...

a) degree to which a tool of assessment is precise.

ক) মূল্যায়নৰ আহিলা এটা কিমান নিখুঁত।

b) degree to which a tool of assessment is concise.

খ) মূল্যায়নৰ আহিলা এটা কিমান সংক্ষিপ্ত

c) computer-administered version of a paper-and-pencil test.

গ) কাগজ-পেঞ্চিল পৰীক্ষাৰ কম্পিউটাৰ-প্ৰশাসিত সংস্কৰণ।

d) technical or psychometric quality of a test.

ঘ) কোনো পৰীক্ষাৰ কাৰিকৰী বা মনোমাপক গুণগত মান।

55. A key difference between the terms "psychological testing" and "psychological assessment" is that "psychological testing" refers to a process that "মনোবৈজ্ঞানিক পৰীক্ষা" আৰু "মনোবৈজ্ঞানিক মূল্যায়ন" শব্দ দুটাৰ মাজত এটা মূল পাৰ্থক্য হ'ল "মনোবৈজ্ঞানিক পৰীক্ষা"ই এনে এটা প্ৰক্ৰিয়াক বুজায় যিয়ে...

a) involves more problem-solving than psychological assessment.

ক) মানসিক মূল্যায়নতকৈ অধিক সমস্যা সমাধানৰ সৈতে জড়িত।

b) is more technician-like than psychological assessment.

খ) মানসিক মূল্যায়নতকৈ অধিক কাৰিকৰী সদৃশ।

c) was first described by Maloney and Ward in the mid-1970s.

গ) প্ৰথম বৰ্ণনা কৰিছিল মেলনী আৰু ৱাৰ্ডে ১৯৭০ চনৰ মাজভাগত।

d) is much broader in scope than psychological assessment.

ঘ) মানসিক মূল্যায়নতকৈ পৰিসৰ বহুত বহল।

56. What is an observation schedule?

পর্যবেক্ষণৰ সময়সূচী কি?

a) A set of explicit rules for assigning behaviour to categories.

ক) শ্ৰেণীসমূহত আচৰণ নিযুক্ত কৰাৰ বাবে স্পষ্ট নিয়মৰ এটা গোট।

b) A timetable of days on which you plan to carry out your observation.

খ) আপুনি আপোনাৰ পর্যবেক্ষণ সম্পন্ন কৰাৰ পৰিকল্পনা কৰা দিনৰ সময়সূচী।

c) A list of questions to ask your interviewees.

গ) আপোনাৰ সাক্ষাৎকাৰ লোৱাসকলক সুধিবলগীয়া প্ৰশ্নৰ তালিকা।

d) A way of testing for measurement validity.

ঘ) জোখ-মাখৰ বৈধতা পৰীক্ষা কৰাৰ এটা উপায়।

57. It may not be possible to use a probability sample to observe behaviour in public places

because:

ৰাজহুৱা স্থানত আচৰণ পর্যবেক্ষণ কৰিবলৈ সম্ভাৱনাৰ নমুনা ব্যৱহাৰ কৰাটো সম্ভৱ নহ'বও পাৰে কাৰণ:

a) the findings of such studies are not intended to have external validity.

ক) এনে অধ্যয়নৰ তথ্যসমূহৰ বাহ্যিক বৈধতা থকাৰ উদ্দেশ্য নহয়।

b) it is not feasible to construct a sampling frame of interactions.

খ) পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়াৰ নমুনা সংগ্ৰহৰ ফ্ৰেম নিৰ্মাণ কৰাটো সম্ভৱপৰ নহয়।

c) it is difficult to gain access to such social settings.

গ) এনে সামাজিক পৰিৱেশত প্ৰৱেশ কৰাটো কঠিন।

d) researchers prefer not to use random samples whenever possible.

ঘ) গৱেষকসকলে সম্ভৱ হ'লে যাদৃচ্ছিক নমুনা ব্যৱহাৰ নকৰাটো পছন্দ কৰে।

58. It may not be possible to use a probability sample to observe behaviour in public places because:

ৰাজহুৱা স্থানত আচৰণ পৰ্যবেক্ষণ কৰিবলৈ সম্ভাৱনাৰ নমুনা ব্যৱহাৰ কৰাটো সম্ভৱ নহ'বও পাৰে কাৰণ:

a) the findings of such studies are not intended to have external validity.

ক) এনে অধ্যয়নৰ তথ্যসমূহৰ বাহ্যিক বৈধতা থকাৰ উদ্দেশ্য নহয়।

b) it is not feasible to construct a sampling frame of interactions.

খ) পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়াৰ নমুনা সংগ্ৰহৰ ফ্ৰেম নিৰ্মাণ কৰাটো সম্ভৱপৰ নহয়।

c) it is difficult to gain access to such social settings.

গ) এনে সামাজিক পৰিৱেশত প্ৰৱেশ কৰাটো কঠিন।

d) researchers prefer not to use random samples whenever possible.

ঘ) গৱেষকসকলে সম্ভৱ হ'লে যাদৃচ্ছিক নমুনা ব্যৱহাৰ নকৰাটো পছন্দ কৰে।

58. Sociometry is a technique for describing social relationships" who said this?

সমাজমিতি হৈছে সামাজিক সম্পৰ্ক বৰ্ণনাৰ এক কৌশল" কোনে এই কথা কৈছিল?

a. Moreno

ক. মৰেনো

b. Spencer

খ. স্পেন্সৰ

c. John W Best

গ. জন ডব্লিউ বেষ্ট

d. Durkheim

ঘ. ডাৰথেইম

59. Sociometric Technique designed and developed by J. L. Moreno is primarily associated with-

জে এল মৰেনোৱে ডিজাইন আৰু বিকশিত কৰা সমাজমিতি কৌশল মূলতঃ

a. Motivation

ক. প্ৰেৰণা

b. Perception

খ. ধাৰণা

c. Group Dynamics

গ. গ্ৰুপ ডাইনেমিক্স

d. Attitude

ঘ. আচৰণ

(Unit-VI)

60. Which of the following is the principle of counselling? তলৰ কোনটো নীতি পৰামৰ্শৰ নীতি?

a. Diagnosis of external appearance

বাহ্যিক ৰূপৰ নিদান

- b. Acceptance and understanding of individuals  
ব্যক্তিৰ গ্ৰহণযোগ্যতা আৰু বুজাবুজি
- c. Flexibility of programmes according to community needs  
সম্প্ৰদায়ৰ প্ৰয়োজন অনুসৰি কাৰ্যসূচীৰ নমনীয়তা
- d. Extending helps to individuals  
সম্প্ৰসাৰণ কৰিলে ব্যক্তিলৈ সহায় হয়

61. Which of the following is the best way to provide counselling to children with special needs

বিশেষভাৱে সক্ষম শিশুসকলক পৰামৰ্শ প্ৰদানৰ বাবে তলৰ কোনটো উপায়

- a) Giving more tests  
অধিক পৰীক্ষা দিয়া
- b) Giving higher challenging task  
উচ্চ প্ৰত্যাহ্বানমূলক কাম দিয়া
- c) Provide support and tips  
সমৰ্থন আৰু টিপছ প্ৰদান কৰা
- d) Provide more homework  
অধিক ঘৰুৱা কামৰ ব্যৱস্থা কৰা

62. For an effective non-directive counselling, which of the following is most essential?

ফলপ্ৰসূ অনিৰ্দেশনামূলক পৰামৰ্শৰ বাবে তলৰ কোনটো আটাইতকৈ প্ৰয়োজনীয় ?

- a) Training of the counsellor  
পৰামৰ্শদাতাৰ প্ৰশিক্ষণ
- b) Establishing rapport with the client  
ক্লায়েণ্টৰ সৈতে সম্পৰ্ক স্থাপন কৰা
- c) Expertise in using test  
পৰীক্ষা ব্যৱহাৰ কৰাৰ বিশেষজ্ঞতা
- d) Soft and life skills  
চফ্ট আৰু জীৱন দক্ষতাকৌশল

63. Client's .....in counsellor is important in counselling

পৰামৰ্শদানত পৰামৰ্শদাতাৰ ওপৰত ক্লায়েণ্টৰ ..... গুৰুত্বপূৰ্ণ

a. Belief

ক. বিশ্বাস

b. Attitude

খ. মনোভাৱ

c. Knowledge

গ. জ্ঞান

d. Trust

ঘ. বিশ্বাস

65. Counsellor will not make ..... judgement on client

পৰামৰ্শদাতাই ক্লায়েণ্টৰ ওপৰত ..... বিচাৰ নকৰে

a. Attitude

ক. মনোভাৱ

b. Character

খ. চৰিত্ৰ

c. Value

গ. মান

d. Trust

ঘ. বিশ্বাস

66. The counselling environment is important in initiating in talk, in giving comfort and a feeling of .....

কথা-বতৰাত আৰম্ভণি কৰাত, আৰাম দিয়াত আৰু ..... অনুভৱ কৰাত পৰামৰ্শৰ পৰিৱেশ গুৰুত্বপূৰ্ণ।

a. Empathy

ক. সহানুভূতি

b. Relief

খ. সকাহ

- c. Judgement
- গ. বিচাৰ
- d. Fight
- ঘ. কাজিয়া

67. Counsellor promote ..... communication in between counsellor and counselee

পৰামৰ্শদাতাই পৰামৰ্শদাতা আৰু ক্লায়েণ্টৰ মাজত ..... যোগাযোগক প্ৰসাৰিত কৰে

- a. Indirect
- ক. পৰোক্ষ
- b. One-way
- খ. এক দিশত
- c. Sweet
- গ. মিঠা
- d. Two-way
- ঘ. দিপাক্ষিক

68. Establishing rapport with client is started with .....

ক্লায়েণ্টৰ সৈতে সম্পৰ্ক স্থাপন কৰাটো .....ৰ পৰা আৰম্ভ কৰা হয়।

- a. Personal talk
- ক. ব্যক্তিগত কথা
- b. Asking about the problem
- খ. সমস্যাটোৰ বিষয়ে সোধা
- c. A pleasing greeting
- গ. এটা সুখদায়ক অভিবাদন
- d. Probing the issues
- ঘ. বিষয়বোৰ অনুসন্ধান কৰা

69. Psychotherapy emphasises the following issue:

মনোচিকিৎসাই তলত দিয়া বিষয়টোৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে:

- a. The present than the past
- ক. অতীততকৈ বৰ্তমান
- b. The past and present
- খ. অতীত আৰু বৰ্তমান

c. The past than present গ. বৰ্তমানতকৈ অতীত

d. The past and future ঘ. অতীত আৰু ভৱিষ্যত

71. Which institution in India provides registration for counsellors with appropriate qualifications.

ভাৰতৰ কোনটো প্ৰতিষ্ঠানে উপযুক্ত অৰ্হতা থকা পৰামৰ্শদাতাৰ বাবে পঞ্জীয়ন প্ৰদান কৰে।

a. Indian Counselling Association

ক. ইণ্ডিয়ান কাউন্সেলিং এছ'চিয়েচন

b. Indian Council for Psychological Counselling

খ. ইণ্ডিয়ান কাউন্সিল ফৰ চাইক'লজিকেল কাউন্সেলিং

c. Indian Psychiatric Association

গ. ইণ্ডিয়ান চাইকিয়াট্ৰিক এছ'চিয়েচন

d. Rehabilitation Council of India

ঘ. Rehabilitation Council of India

72. The Rehabilitation Council of India was set up as a registered society in .....

The Rehabilitation Council of India ক পঞ্জীয়নভুক্ত সমাজ হিচাপে ..... চনত গঠন কৰা হৈছিল।

a. 1985

১৯৮৫ চনত

b. 1986

১৯৮৬ চনত

c. 1987

১৯৮৭ চনত

d. 1988

১৯৮৮ চনত

73. In which year Rehabilitation Council of India Act was enacted by Parliament of India?

ভাৰতৰ সংসদে কোন বছৰত Rehabilitation Council of India Act প্ৰণয়ন কৰিছিল?

a. 1986

১৯৮৬ চনত

b. 1992

১৯৯২ চনত

c. 1993

১৯৯৩ চনত

d. 1985

১৯৮৫ চনত

## Marks-6

### (Unit-1)

74. Explain briefly the concept of guidance.

নিৰ্দেশনাৰ ধাৰণাটো চমুকৈ বুজাই দিয়া।

75. Discuss the different types of guidance.

বিভিন্ন ধৰণৰ নিৰ্দেশনাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

76. Discuss briefly any six principles of guidance.

নিৰ্দেশনাৰ যিকোনো ছটা নীতিৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

77. Elaborate in detail, the characteristics of guidance.

নিৰ্দেশনাৰ বৈশিষ্ট্যবিশদভাৱে লিখা

78. What are the aims of guidance? Discuss briefly.

নিৰ্দেশনাৰ লক্ষ্য কি কি? চমুকৈ আলোচনা কৰা।

79. Enumerate the characteristics of educational guidance?

শৈক্ষিক নিৰ্দেশনাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

80. Discuss briefly the characteristics of vocational guidance?

বৃত্তিমূলক নিৰ্দেশনাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

81. Discuss briefly the characteristics of personal guidance?

ব্যক্তিগত নিৰ্দেশনাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

82. Write the need of personal guidance in adolescence period.

কৈশোৰ কালত ব্যক্তিগত নিৰ্দেশনাৰ প্ৰয়োজনীয়তা লিখা।

## (Unit-II)

83. Discuss the assumptions of organisation of guidance programme in schools.

বিদ্যালয়ত গাইডেন্স প্ৰোগ্ৰামৰ আয়োজনৰ অনুমানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

84. Discuss briefly the immediate concern of organisation of guidance programme in a school.

বিদ্যালয় এখনত গাইডেন্স প্ৰোগ্ৰামৰ আয়োজনৰ তাৎক্ষণিক চিন্তাৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

85. What are the features of organizing guidance service in a school. Describe briefly.

বিদ্যালয় এখনত গাইডেন্স সেৱা আয়োজন কৰাৰ বৈশিষ্ট্য কি কি। চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

86. Discuss the essentials of guidance personnel for effective implementation of organisation of Guidance programme.

গাইডেন্স কাৰ্যসূচীৰ আয়োজন ফলপ্ৰসূ ৰূপায়ণৰ বাবে গাইডেন্স কৰ্মীৰ প্ৰয়োজনীয় বিষয়সমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

87. Discuss briefly the concept of Individual Guidance.  
ব্যক্তিগত পথ নির্দেশনাৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।
88. Discuss briefly the concept of Group Guidance.  
গ্ৰুপ গাইডেন্সৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।
89. Discuss briefly the concept of Individual Guidance.  
ব্যক্তিগত নির্দেশনাৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।
90. Explain briefly the purposes of orientation service in school.  
বিদ্যালয়ত অৰিয়েণ্টেচন সেৱাৰ উদ্দেশ্যসমূহ চমুকৈ বুজাই দিয়া।
91. What are the benefits of orientation service? Explain.  
অৰিয়েণ্টেচন সেৱাৰ সুবিধা কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।
92. Discuss in short, the objectives of information service.  
তথ্য সেৱাৰ উদ্দেশ্যৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।
93. What kind of educational assistance is provided through information service?  
Explain briefly.  
তথ্য সেৱাৰ জৰিয়তে কেনেধৰণৰ শৈক্ষিক সাহায্য প্ৰদান কৰা হয়? চমুকৈ বুজাই দিয়া।
94. What kind of vocational assistance is provided through information service?  
Explain briefly.  
তথ্য সেৱাৰ জৰিয়তে কেনেধৰণৰ বৃত্তিমূলক সহায় আগবঢ়োৱা হয়? চমুকৈ বুজাই দিয়া।

### **(Unit-III)**

95. What is the necessity of guidance programme at pre-primary level? Explain briefly.  
প্ৰাক প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত গাইডেন্স প্ৰোগ্ৰামৰ প্ৰয়োজনীয়তা কি? চমুকৈ বুজাই দিয়া।
96. Write in short, the objectives of guidance programme at elementary level.  
প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত গাইডেন্স প্ৰোগ্ৰামৰ উদ্দেশ্য চমুকৈ লিখা।

97. Write briefly the purposes of guidance services at elementary level.

প্রাথমিক পর্যায়ত গাইডেন্স সেৱাৰ উদ্দেশ্যসমূহ চমুকৈ লিখা।

98. What are the objectives of guidance service at secondary school? Elaborate briefly.

মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত গাইডেন্স সেৱাৰ উদ্দেশ্য কি কি? চমুকৈ লিখা।

99. What is the necessity of guidance at secondary school. Elaborate briefly.

মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত নিৰ্দেশনাৰ প্ৰয়োজনীয়তা কি। চমুকৈ লিখা।

100. Write briefly the purposes of guidance at higher education level.

উচ্চ শিক্ষা পৰ্যায়ত নিৰ্দেশনাৰ উদ্দেশ্যসমূহ চমুকৈ লিখা।

101. Write about nature of counselling

পৰামৰ্শদানৰ প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে লিখা।

**Write short notes on the followings-**

102. Need of counselling

কাউন্সেলিঙৰ প্ৰয়োজনীয়তা

103. Directive counselling

আজ্ঞাসূচকপৰামৰ্শদান

104. Non-directive counselling

অ- আজ্ঞাসূচকপৰামৰ্শদান

105. Eclectic counselling

ইক্লেক্টিক কাউন্সেলিং

106. Characteristics of good counselling

ভাল পৰামৰ্শদানৰ বৈশিষ্ট্য

107. Group Counselling

গ্ৰুপ কাউন্সেলিং

108. Individual Counselling

ব্যক্তিগত পৰামৰ্শদান

109. Counselling of the delinquent.

কৈশোৰ অপৰাধীৰ পৰামৰ্শদান

110. Differentiate between directive and non-directive counselling

আজ্ঞাসূচক আৰু অ- আজ্ঞাসূচকপৰামৰ্শদানৰ মাজত লিখা

111. Differentiate between group counselling and individual counselling

দলীয় পৰামৰ্শদান আৰু ব্যক্তিগত পৰামৰ্শদানৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা

112. Counselling of the dropout

ড্ৰপআউটৰ পৰামৰ্শদান

113. Counselling of the socially and economically disadvantaged

সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিকভাৱে বঞ্চিত লোকসকলৰ পৰামৰ্শদান

114. Steps of Counselling

পৰামৰ্শদানৰ পদক্ষেপ

115. Objectives of counselling

পৰামৰ্শদানৰ উদ্দেশ্য

116. Educational counselling

শৈক্ষিক পৰামৰ্শদান

**(Unit-V)**

Write short notes on the followings-

তলত দিয়া বিষয়বোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা-

117. Psychological tests as tool of Counselling

পৰামৰ্শদানৰ আহিলা হিচাপে মানসিক পৰীক্ষা

118. Interview as tool of Counselling

পৰামৰ্শদানৰ আহিলা হিচাপে সাক্ষাৎকাৰ

119. Observation as tool of Counselling

পৰামৰ্শদানৰ আহিলা হিচাপে পৰ্যবেক্ষণ

120. Sociometric technique as tool of counselling

পৰামৰ্শদানৰ আহিলা হিচাপে সমাজমেট্ৰিক কৌশল

121. Different techniques of counselling

পৰামৰ্শদানৰ বিভিন্ন কৌশল

#### (Unit-VI)

Write short notes on

চমু টোকা লিখা।

-

122. Role of Counsellor in Counselling

পৰামৰ্শদাতাৰ ভূমিকা

123. Client Counsellor relationship

ক্লায়েন্ট কাউন্সেলাৰৰ সম্পৰ্ক

124. Relation between Guidance and Counselling

নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদানৰ মাজৰ সম্পৰ্ক

125. Role of teacher in Guidance and Counselling Process

নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদান প্ৰক্ৰিয়াত শিক্ষকৰ ভূমিকা

126. Challenges of Guidance and Counselling

নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদানৰ প্ৰত্যাহ্বান

127. Ethics in Counselling

পৰামৰ্শদানত নৈতিকতা

## Marks-10 (Unit-I)

128. Explain the scope of guidance.

নিৰ্দেশনাৰ পৰিসৰ ব্যাখ্যা কৰা।

129. Write the concept of guidance? Explain the needs and importance of guidance.

নিৰ্দেশনাৰ ধাৰণাটো লিখা? নিৰ্দেশনাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

130. Discuss in details the various functions of guidance.

নিৰ্দেশনাৰ বিভিন্ন কাৰ্যৰ বিষয়ে বিতংভাৱে আলোচনা কৰা।

131. Justify the educational needs of guidance.

নিৰ্দেশনাৰ শৈক্ষিক প্ৰয়োজনীয়তাক ন্যায্যতা প্ৰদান কৰা।

132. What is the relationship between educational and vocational guidance? Explain.

শৈক্ষিক আৰু বৃত্তিগত নিৰ্দেশনাৰ মাজত কি সম্পৰ্ক? ব্যাখ্যা কৰা।

133. Describe the nature of educational guidance in different stages of education.

শিক্ষাৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ত শৈক্ষিক নিৰ্দেশনাৰ প্ৰকৃতি বৰ্ণনা কৰা।

134. Describe the nature of vocational guidance in secondary and higher education level.

(Unit-II)

মাধ্যমিক আৰু উচ্চ শিক্ষা পৰ্যায়ত বৃত্তিমূলক নিৰ্দেশনাৰ প্ৰকৃতি বৰ্ণনা কৰা। (ইউনিট-II)

135. Explain the principles of organising guidance services in school.

বিদ্যালয়ত নিৰ্দেশনাৰ সেৱা আয়োজন কৰাৰ নীতিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

136. Elaborate the concept of Individual Guidance. How is it different from Group Guidance? Explain.

ব্যক্তিগত নিৰ্দেশনাৰ ধাৰণাটো বিশদভাৱে লিখা। গ্ৰুপ গাইডেন্সৰ পৰা ই কেনেকৈ পৃথক? ব্যাখ্যা কৰা।

137. Elaborate the concept of Group Guidance. How is it different from Individual Guidance? Explain.

দলীয় পৰামৰ্শদানৰ ধাৰণাটো বিশদভাৱে লিখা। ব্যক্তিগত নিৰ্দেশনাৰ পৰা ই কেনেকৈ পৃথক? ব্যাখ্যা কৰা।

138. How orientation service in school can assist the students? Explain.

বিদ্যালয়ত অৰিয়েণ্টেচন সেৱাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক কেনেকৈ সহায় কৰিব পাৰে? ব্যাখ্যা কৰা।

139. Explain the benefits of orientation service.

অৰিয়েণ্টেচন সেৱাৰ সুবিধাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(Unit-III)

140. Give a comparative view on information service in terms of educational assistance provided to the students.

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক প্ৰদান কৰা শৈক্ষিক সাহায্যৰ ক্ষেত্ৰত তথ্য সেৱাৰ ওপৰত তুলনামূলক দৃষ্টিভংগী দিয়া।

141. What is the necessity of guidance programme at pre-primary level? Explain.

প্ৰাক-প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত নিৰ্দেশনা কাৰ্যসূচী প্ৰয়োজনীয়তা কি? ব্যাখ্যা কৰা।

142. Discuss the objectives of guidance programme at elementary level.

প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত নিৰ্দেশনা কাৰ্যসূচী উদ্দেশ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

143. Explain the purposes of guidance services at elementary level.

প্রাথমিক পর্যায়ত নির্দেশনা সেৱাৰ উদ্দেশ্য ব্যাখ্যা কৰা।

144. What are the objectives of guidance service at secondary school? Elaborate.

মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত নির্দেশনা সেৱাৰ উদ্দেশ্য কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

145. What is the necessity of guidance at secondary school. Explain.

মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত নির্দেশনাৰ প্ৰয়োজনীয়তা কি। ব্যাখ্যা কৰা।

146. Write briefly the purposes of guidance at higher education level.

উচ্চ শিক্ষা পর্যায়ত নির্দেশনাৰ উদ্দেশ্যসমূহ চমুকৈ লিখা।

147. Discuss the characteristics of guidance service at Secondary Education Level.

মাধ্যমিক শিক্ষা পর্যায়ত নির্দেশনা সেৱাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

148. Discuss the characteristics of guidance service at Higher Education Level.

(Unit-IV)

উচ্চ শিক্ষা পর্যায়ত নির্দেশনা সেৱাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

149. What is counselling? Differentiate between guidance and counselling.

পৰামৰ্শদান কি? নির্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদানৰ মাজত পাৰ্থক্য ৰাখা।

150. How can counselling is helpful for students? Describe the importance of career counselling.

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে পৰামৰ্শদান কেনেকৈ সহায়ক হ'ব পাৰে? কেৰিয়াৰ নির্দেশনাৰ গুৰুত্ব বৰ্ণনা কৰা।

151. Explain the importance of therapeutic relationship in dealing with children engaging in substance abuse.

দ্রব্যৰ অপব্যৱহাৰত লিপ্ত হোৱা শিশুৰ সৈতে মোকাবিলা কৰাত চিকিৎসা সম্পৰ্কৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

152. Describe group counselling and discuss its objectives and advantages of counselling.

দলীয় পৰামৰ্শদানৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা আৰু পৰামৰ্শদান ইয়াৰ উদ্দেশ্য আৰু সুবিধাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

153. Define Counselling. Explain the principles of counselling.

পৰামৰ্শদানৰ সংজ্ঞা দিয়া। পৰামৰ্শদানৰ নীতিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

154. Define counselling. Describe the elements of counselling.

পৰামৰ্শদানৰ সংজ্ঞা দিয়া। পৰামৰ্শদানৰ উপাদানসমূহৰ বৰ্ণনা কৰা

155. Write about the nature of Counselling. Differentiate between group counselling and individual counselling.

পৰামৰ্শদানৰ প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে লিখা। দলীয় পৰামৰ্শদান আৰু ব্যক্তিগত পৰামৰ্শদানৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা

156. Define Counselling. Elaborate the stages of counselling.

পৰামৰ্শদানৰ সংজ্ঞা দিয়া। পৰামৰ্শৰ পৰ্যায়সমূহ বিশদভাৱে লিখা

157. Write about different types of counselling along with its advantages and disadvantages.

বিভিন্ন ধৰণৰ পৰামৰ্শদান সমূহৰ লগতে ইয়াৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাৰ বিষয়ে লিখা।

158. What is group counselling. How it is different from individual counselling. দলীয় পৰামৰ্শদান কি। ব্যক্তিগত পৰামৰ্শদানৰ পৰা ই কেনেকৈ পৃথক।

159. Define counselling. Write about the counselling of dropout students.

পৰামৰ্শদানৰ সংজ্ঞা দিয়া। ড্ৰপআউট ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰামৰ্শদানৰ বিষয়ে লিখা।

160. Define counselling. Write about the counselling of delinquent students.

পৰামৰ্শদানৰ সংজ্ঞা দিয়া। অপৰাধী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰামৰ্শদানৰ বিষয়ে লিখা।

(Unit-V)

161. Define counselling. Write about the counselling of socially and economically disadvantaged students.

পৰামৰ্শদানৰ সংজ্ঞা দিয়া। সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিকভাৱে বঞ্চিত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰামৰ্শদানৰ বিষয়ে লিখা।

162. Write about the use of psychological tests as tool of counselling

পৰামৰ্শদানৰ আহিলা হিচাপে মানসিক অভীক্ষাৰ ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে লিখা

163. Discuss about use of Interview as tools of Counselling with its advantages and disadvantages.

সাক্ষাৎকাৰক পৰামৰ্শদানৰ আহিলা হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰাৰ বিষয়ে লগতে ইয়াৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাৰ সৈতে আলোচনা কৰা।

164. Elaborate on use of observation method as a tool of counselling with its advantages and disadvantages.

পৰামৰ্শদানৰ আহিলা হিচাপে পৰ্যবেক্ষণ পদ্ধতিৰ ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে লগতে ইয়াৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাৰ সৈতে বিশদভাৱে লিখা।

165. Write about the use of sociometric technique as a tool of counselling with its advantages and disadvantages.

পৰামৰ্শদানৰ আহিলা হিচাপে ছ'চিঅমেট্ৰিক কৌশলৰ ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে লগতে ইয়াৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাৰ সৈতে লিখা

166. Write about the techniques involved in counselling process. (Unit-VI)

পৰামৰ্শদানপ্ৰক্ৰিয়াৰ লগত জড়িত কৌশলসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

167. Define counselling. Write about the role of Counsellor in counselling

পৰামৰ্শদানৰ সংজ্ঞা দিয়া। পৰামৰ্শদানত পৰামৰ্শদাতাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে লিখা

168. Write about the nature of counselling. Elaborate on Client – Counsellor Relationship.

পৰামৰ্শদানৰ প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে লিখা। ক্লায়েণ্ট – পৰামৰ্শদাতাৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে বিশদভাৱে লিখা

169. What is counselling? Discuss about the relation between Guidance and Counselling,

পৰামৰ্শদান কি? নিৰ্দেশনাআৰু পৰামৰ্শদানৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা,

170. Define counselling. Write about the role of teacher in Guidance and Counselling Process.

পৰামৰ্শদানৰ সংজ্ঞা দিয়া। নিৰ্দেশনাআৰু পৰামৰ্শদান প্ৰক্ৰিয়াত শিক্ষকৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে লিখা,

171. Write about the nature of counselling. Discuss about the Challenges of Guidance and Counselling.

পৰামৰ্শদানৰ প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে লিখা। নিৰ্দেশনাআৰু পৰামৰ্শদানৰ প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

172. What is ethics? Write about ethics in Counselling.

নৈতিকতা কি? পৰামৰ্শদানত নৈতিকতাৰ বিষয়ে লিখা।

\*\*\*\*\*

**FYUG Programme**  
**Semester IV**  
**Course Code: DSCEDN05**  
**Course Title: Development of Education in Post Independent India**

**1 Mark Questions**

**Unit 1 Constitutional Provisions of Education in India**

1. Which of the following provisions of the Indian Constitution deals with early childhood care and education for children below the age of six years?

- (a) Article 21A
- (b) Article 39(f)
- (c) Article 45
- (d) Article 51A

ভাৰতীয় সংবিধানৰ তলৰ কোনটো বিধানে ছয় বছৰৰ তলৰ শিশুৰ প্ৰাক-প্ৰাথমিক শৈশৱৰ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে?

- (কক২১ অনুচ্ছেদ (
- (খ৩৯ অনুচ্ছেদ ( (চ(
- (গ৪৫ অনুচ্ছেদ (
- (ঘক৫১ অনুচ্ছেদ (

2. Under which part of the Indian Constitution does Article 45 fall?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ৪৫ নং অনুচ্ছেদ ইয়াৰ কোনটো অংশৰ অধীনত পৰে?

3. Which constitutional amendment modified Article 45?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো সাংবিধানিক সংশোধনে ৪৫ নং অনুচ্ছেদক সংশোধন কৰিলে?

4. The Right to Free and Compulsory Education for children between age group of 6-14 years has been inserted in an Indian Constitution as

- (a) Article 46
- (b) Article 16
- (c) Article 45A
- (d) Article 21A

তলৰ কোনটো অনুচ্ছেদে ৬-১৪ বছৰ বয়সৰ শিশুৰ বাবে বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ অধিকাৰ ভাৰতীয় সংবিধানত সন্নিবিষ্ট কৰে?

- (ক৪৬ অনুচ্ছেদ (
- (খনং অনুচ্ছেদ ১৬ (
- (গক৪৫ অনুচ্ছেদ (

(ঘক২১ অনুচ্ছেদ (

5. According to the amended Article 45, up to what age should children receive early childhood care and education?

সংশোধিত অনুচ্ছেদ ৪৫ অনুসৰি শিশুৱে কিমান বয়সলৈকে প্ৰাক-প্ৰাথমিক শৈশৱৰ যত্ন আৰু শিক্ষা লাভ কৰিব লাগে?

6. Which Article provides the right to education as a fundamental right for children aged between 6 to 14 years?

কোনটো অনুচ্ছেদে ৬ৰ পৰা ১৪ বছৰৰ ভিতৰৰ শিশুৰ বাবে মৌলিক অধিকাৰ হিচাপে শিক্ষাৰ অধিকাৰ প্ৰদান কৰে?

7. Article 45 under the Directive Principles of State Policy in the Indian Constitution provides for \_\_\_\_\_.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ৰাষ্ট্ৰৰ নীতিৰ নিৰ্দেশনামূলক নীতিৰ অধীনত ৪৫ নং অনুচ্ছেদত \_\_\_\_\_ ৰ ব্যৱস্থা আছে।

8. The Right to Education Act (RTE) was passed in which year?

শিক্ষাৰ অধিকাৰ আইন )RTEকোন বছৰত গৃহীত হৈছিল (?)

9. Right to Free and Compulsory Education is presently known as \_\_\_\_\_.

বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ অধিকাৰ বৰ্তমান \_\_\_\_\_ নামেৰে জনাজাত।

10. In which year Right to Free and Compulsory Education was modified to Right to Education (RTE)?

কোন চনত বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ অধিকাৰক শিক্ষাৰ অধিকাৰ )RTEলৈ সংশোধন কৰা হৈছিল?

11. Which directive principle of state policy (DPSP) was modified after the introduction of Article 21A?

২১ক অনুচ্ছেদ প্ৰৱৰ্তনৰ পিছত ৰাষ্ট্ৰ নীতিৰ কোনটো নিৰ্দেশনামূলক নীতি সংশোধন (ডিপিএছপি) কৰা হৈছিল?

12. What is the age group covered under Article 21A for free and compulsory education?

বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ বাবে ২১ক অনুচ্ছেদৰ অধীনত সামৰি লোৱা বয়সৰ গোটটো কিমান?

13. What is the age group for disable students covered under Article 21A for free and compulsory education?

বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ বাবে ২১ক অনুচ্ছেদৰ অধীনত সামৰি লোৱা অক্ষম ছাত্ৰ - ছাত্ৰীৰ বয়সৰ গোট কিমান?

14. Before Article 21A was introduced, which article emphasized free and compulsory education?

২১ক অনুচ্ছেদ প্ৰৱৰ্তনৰ পূৰ্বে কোনটো অনুচ্ছেদে বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল?

15. Under which Act was the No Detention Policy introduced in India?

কোনখন আইনৰ অধীনত ভাৰতত No Detention Policy প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল?

16. The No Detention Policy was applicable upto which class?

কোন শ্ৰেণীলৈকে ডিটেনচন পলিচি প্ৰযোজ্য আছিল?

17. What is the full form of ECCE?

ECCEৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপ কি?

18. The National Education Policy (NEP) 2020 recommends ECCE for children up to what age?

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি )NEP ত কিমান বয়সৰ শিশুৰ বাবে ২০২০ (ECCEৰ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছে?

19. What type of learning is encouraged in ECCE? (Rote learning/Experiential learning)  
(Choose the correct answer)

ECCEত কি ধৰণৰ শিক্ষণক উৎসাহিত কৰা হয়? (মুখস্থ শিক্ষণ শুদ্ধ) (অভিজ্ঞতামূলক শিক্ষণ/ উত্তৰ বাছি উলিওৱা)

20. Which article of the Indian Constitution prohibits discrimination on grounds of religion, race, caste, sex, or place of birth?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদত ধৰ্ম, জাতি, বৰ্ণ, লিংগ, বা জন্মস্থানৰ ভিত্তিত বৈষম্য নিষিদ্ধ কৰা হৈছে?

21. Which sections of society are specifically mentioned in Article 46 for upliftment?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ৪৬ নং অনুচ্ছেদত সমাজৰ কোনবোৰ শ্ৰেণীক উত্থানৰ বাবে বিশেষভাৱে উল্লেখ কৰা হৈছে?

22. What does Article 28(1) state about religious instruction in educational institutions?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ২৮অনুচ্ছেদত শিক্ষানুষ্ঠানত ধৰ্মীয় শিক্ষাৰ বিষয়ে কি কোৱা হৈছে (১)?

23. According to Article 28(2), in which type of institutions is religious instruction allowed?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ অনুচ্ছেদ ২৮অনুসৰি কোন ধৰণৰ প্ৰতিষ্ঠানত ধৰ্মীয় শিক্ষাৰ অনুমতি (২)?

24. Does Article 29 apply only to minorities?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ২৯ নং অনুচ্ছেদ কেৱল সংখ্যালঘুৰ ক্ষেত্ৰতহে প্ৰযোজ্য নেকি?

25. Can religious education be given in schools that receive government aid?

চৰকাৰী সাহায্য লাভ কৰা বিদ্যালয়ত ধৰ্মীয় শিক্ষা দিব পাৰিনে?

26. Can a student be forced to take religious education in a government-aided school?

চৰকাৰী সাহায্যপ্ৰাপ্ত বিদ্যালয়ত এজন ছাত্ৰক ধৰ্মীয় শিক্ষা ল'বলৈ বাধ্য কৰাৰ পাৰেনে?

27. What rights does Article 29 provide?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ২৯ নং অনুচ্ছেদত কি কি অধিকাৰ আছে?

28. What does Article 239 of the Indian Constitution deal with?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ২৩৯ নং অনুচ্ছেদত কি বিষয়ৰ ওপৰত আলোচনা কৰা হৈছে?

29. In which year was education moved to the Concurrent List?

কোন বছৰত শিক্ষাক ভাৰতীয় সংবিধানৰ সমন্বিত তালিকালৈ স্থানান্তৰ কৰা হৈছিল?

30. Which Constitutional Amendment transferred education from the State List to the Concurrent List?

কোনটো সাংবিধানিক সংশোধনে শিক্ষাক ৰাজ্যিক তালিকাৰ পৰা সমন্বিত তালিকালৈ স্থানান্তৰিত কৰিলে?

31. Under which Schedule of the Indian Constitution are the Union, State, and Concurrent Lists mentioned?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনখন অনুসূচীৰ অধীনত সংঘ, ৰাজ্য, আৰু সমন্বিত তালিকাৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে?

32. At present, education is under which List of Indian Constitution?

(a) Union List

(b) State List

(c) Concurrent List

(d) None of the above

বৰ্তমান ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনখন তালিকাৰ অধীনত শিক্ষা আছে?

(ক) সংঘৰ তালিকা (

(খ) ৰাজ্যিক তালিকা (

(গ) সমন্বিত তালিকা

(ঘ) ওপৰৰ কোনোটোৱেই নহয়

33. Before the 42<sup>nd</sup> Amendment, under which list did education fall?

৪২ সংশোধনীৰ পূৰ্বে শিক্ষা কোনখন তালিকাৰ অধীনত পৰিছিল?

34. Which government is responsible for primary and secondary education?

প্রাথমিক আৰু মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বাবে কোনখন চৰকাৰ দায়বদ্ধ?

## Unit 2 Developments of Education in India (Commissions)

35. University Education Commission is also known as Radhakrishnan Commission. (Write True or False)

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগক ৰাধাকৃষ্ণন আয়োগ বুলিও জনা যায়। সঁচা বা মিছা লিখক।

36. Abdul Kalam Azad launched the Radhakrishnan Commission. (Write True or False)

আব্দুল কালাম আজাদে ৰাধাকৃষ্ণন আয়োগ আৰম্ভ কৰে। সঁচা বা মিছা লিখক।

37. Radhakrishnan Commission's focus was to improve the teaching standard of higher education. (Write True or False)

ৰাধাকৃষ্ণন আয়োগে উচ্চ শিক্ষাৰ পাঠদানৰ মানদণ্ড উন্নত কৰাত গুৰুত্ব দিছিল। সঁচা বা মিছা লিখ)া(

38. The University Education Commission revised pay scales and qualifications of university and college teachers. (Write True or False)

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগে বিশ্ববিদ্যালয় আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষকৰ দৰমহাৰ স্কেল আৰু অৰ্হতা সংশোধন কৰে। সঁচা বা মিছা লিখ)া(

39. When was the University Education Commission established?

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগ কেতিয়া স্থাপন কৰা হৈছিল?

40. Who was the chairman of the University Education Commission?

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল?

41. What was the main objective of the University Education Commission?

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ মূল উদ্দেশ্য কি আছিল?

42. What is the other name of the University Education Commission?

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ আনটো নাম কি?

43. In which year was the University Education Commission's report submitted?

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ প্ৰতিবেদন কোন বছৰত দাখিল কৰা হৈছিল?

44. The University Education Commission recommended that the medium of instruction in higher education should be English. (Write True or False)

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগে উচ্চ শিক্ষাৰ মাধ্যম ইংৰাজী হ'ব লাগে বুলি পৰামৰ্শ দিছিল। সঁচা)নে মিছা লিখা(

45. The University Education Commission recommended for abolishing system of grace marks in university stage. (Write True or False)

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগে বিশ্ববিদ্যালয় পৰ্যায়ত ৰেহাই নম্বৰৰ ব্যৱস্থা বিলুপ্ত কৰাৰ পৰামৰ্শ দিয়ে। সঁচা) নে মিছা লিখা(

46. How many members were there in the University Education Commission?

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগখনত কিমানজন সদস্য আছিল?

47. When was the Secondary Education Commission established?

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগখন কেতিয়া স্থাপন কৰা হৈছিল?

48. Who was the chairman of the Secondary Education Commission?

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল?

49. What is the other name of the Secondary Education Commission?

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগখনৰ আন এটা নাম কি?

50. The Secondary Education Commission submitted its report on—(Choose the correct answer)

(a) 23<sup>rd</sup> September 1952

- (b) 29<sup>th</sup> August 1953
- (c) 15<sup>th</sup> August 1953
- (d) 29<sup>th</sup> September 1953

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগে নিজৰ প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিলে—(শুদ্ধ উত্তৰ বাছি উলিওৱা)

- (ক) ছেপ্টেম্বৰ ২৩ চনৰ ১৯৫২ (
- (খ) আগষ্ট ২৯ চনৰ ১৯৫৩ (
- (গ) আগষ্ট ১৫ চনৰ ১৯৫৩ (
- (ঘ) ছেপ্টেম্বৰ ২৯ চনৰ ১৯৫৩ (

51. What was the primary objective of the Secondary Education Commission?

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য কি আছিল?

52. Which of the following is not an aim of secondary education as recommended by Secondary Education Commission?

- (a) Development of democratic citizenship
- (b) Development of personality
- (c) Development of critical and analytical thinking
- (d) Improvement of vocational efficiency

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি তলৰ কোনটো মাধ্যমিক শিক্ষাৰ লক্ষ্য নহয়? কৰিলে—(শুদ্ধ উত্তৰ বাছি উলিওৱা)

- (ক) গণতান্ত্ৰিক নাগৰিকত্বৰ বিকাশ (
- (খ) ব্যক্তিত্বৰ বিকাশ (
- (গ) সমালোচনাত্মক আৰু বিশ্লেষণাত্মক চিন্তাধাৰাৰ ( বিকাশ
- (ঘ) প্ৰযুক্তিগত দক্ষতাৰ উন্নতি (

53. How many members were there in the Secondary Education Commission?

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগখনত কিমানজন সদস্য আছিল?

54. What recommendation did the Secondary Education Commission make regarding the structure of secondary education?

মাধ্যমিক শিক্ষাৰ গাঁথনিৰ সন্দৰ্ভত মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগে কি পৰামৰ্শ দিছিল?

55. On which date was the Education Commission 1964-66 established?

- (a) 14<sup>th</sup> July 1966
- (b) 14<sup>th</sup> August 1964
- (c) 29<sup>th</sup> September 1966
- (d) 14<sup>th</sup> July 1964

১৯৬৪ চনৰ শিক্ষা আয়োগ কোন তাৰিখে স্থাপন কৰা ৬৬-হৈছিল? কৰিলে—(শুদ্ধ উত্তৰ বাছি উলিওৱা)

- (ক) জুলাই ১৪ চনৰ ১৯৬৬ (
- (খ) আগষ্ট ১৪ চনৰ ১৯৬৪ (
- (গ) ছেপ্টেম্বৰ ২৯ চনৰ ১৯৬৬ (

(ঘজুলাই ১৪ চনৰ ১৯৬৪ (

56. Who was the chairman of the Education Commission 1964-66?

১৯৬৪চন ৬৬-ৰ শিক্ষা আয়োগৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল?

57. What is the other name of the Education Commission 1964-66?

১৯৬৪চনৰ শিক্ষা আয়োগৰ আন ৬৬- এটা নাম কি?

58. The primary focus of the Education Commission 1964-66 is national development through education. (Write True or False)

১৯৬৪চনৰ শিক্ষা আয়োগৰ প্ৰাথমিক কেন্দ্ৰবিন্দু হৈছে শিক ৬৬-ৰ জৰিয়তে ৰাষ্ট্ৰীয় উন্নয়ন।  
সঁচা) নে মিছা লিখা(

59. How many members were there in the Education Commission 1964-66?

১৯৬৪চন ৬৬-ৰ শিক্ষা আয়োগখনত কিমানজন সদস্য আছিল?

60. The structure of education in India as recommended by the Education Commission 1964-66 is (Choose the appropriate answer)

(a) 10+2+2

(b) 10+2+3

(c) 10+1+3

(d) 10+3+2

শিক্ষা আয়োগে ১৯৬৪চনৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি ভাৰতত শিক্ষাৰ গাঁথনি হ ৬৬-'ল কৰিলে—(শুদ্ধ উত্তৰ  
বাছি উলিওৱা)

(ক২+২+১০ (

(খ৩+২+১০ (

(গ৩+১+১০ (

(ঘ২+৩+১০ (

### Unit 3 Developments of Education in India (Policies and Committees)

61. The National Policy on Education (1968) was formulated based on the recommendations of which commission in particular?

বিশেষকৈ কোনখন আয়োগৰ পৰামৰ্শৰ ভিত্তিত শিক্ষাৰ ওপৰত ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি প্ৰণয়ন কৰা (১৯৬৮)  
হৈছিল?

62. The National Policy on Education (1968) recommended for regional language as medium of instruction in university stage. (Write True or False)

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি এ বিশ্ববিদ্যালয় পৰ্যায়ত আঞ্চলিক ভাষাক শিক্ষাৰ মাধ্যম হিচাপে-(১৯৬৮)  
সঁচা) ব্যৱহাৰ কৰাৰ পৰামৰ্শ দিছিল।নে মিছা লিখা(

63. The National Policy on Education (1968) recommended for English as a subject in school education. (Write True or False)

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি এ স্কুলীয়া শিক্ষাত ইংৰাজীক বিষয় হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰাৰ পৰামৰ্শ-(১৯৬৮)  
সঁচা) দিছিল।নে মিছা লিখা(

64. The National Policy on Education (1968) emphasized on technical and vocational education at secondary education level. (Write True or False)

65. ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি ত মাধ্যমিক শিক্ষা পৰ্যায়ত কাৰিকৰী আৰু বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ ওপৰত(১৯৬৮)  
সঁচা) গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছিল।চা নে মিছা লিখা(

66. The National Policy on Education (1968) emphasized on study of Sanskrit at school and university stage. (Write True or False)

67. ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি ত বিদ্যালয় আৰু বিশ্ববিদ্যালয় পৰ্যায়ত সংস্কৃত অধ্যয়নৰ ওপৰত গুৰুত্ব(১৯৬৮)  
আৰোপ কৰা হৈছিল। (সঁচা নে মিছা লিখা(

68. Mention the educational structure provided by National Policy on Education (1986) in India.

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতিয়ে দিয়া ভাৰতৰ শৈক্ষিক গাঁথনিটো উল্লেখ কৰা।

69. In the National Policy on Education (1986), which language was emphasized as medium of instruction for primary education?

শিক্ষাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি ত প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ বাবে কোনটো ভাষাক শিক্ষাৰ মাধ্যম(১৯৮৬)ম হিচাপে  
গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল?

70. Operation Blackboard, as mentioned in National Policy of Education, 1986

- (a) Provides blackboards in all schools
- (b) Ensures minimum essential infrastructure in schools
- (c) Relates to removing blackboards from university education
- (d) None of the above

শিক্ষাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি, ১৯৮৬ত উল্লেখ কৰা অনুসৰি অপাৰেচন ব্লেকবৰ্ড মানে হ'ল-

- (ক সকলো বিদ্যালয়তে (ব্লেকবৰ্ডৰ ব্যৱস্থা কৰে
- (খবিদ্যালয়সমূহত নূন্যতম অত্যাৱশ্যকীয় আন্তঃগাঁথনি নিশ্চিত কৰা
- (গবিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ পৰা ব্লেকবৰ্ড আঁতৰোৱা (
- (ঘওপৰৰ কোনোটোৱেই নহয় (

71. The National Policy of Education, 1986 aimed for achievement of universal primary education by

- (a) 1990
- (b) 1991
- (c) 1993
- (d) 1995

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি, ১৯৮৬ৰ লক্ষ্য আছিল সাৰ্বজনীন প্ৰাথমিক শিক্ষা লাভ কৰা

(কচন ১৯৯০ (

(খচন ১৯৯১ (

(গচন ১৯৯৩ (

(ঘচন ১৯৯৫ (

72. Who chaired the Committee for Review of National Policy on Education, 1986?

১৯৮৬ চনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি পৰ্যালোচনা সমিতিৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল?

73. What was the primary objective of the Ramamurthy Review Committee (1990)?

ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতিৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য কি আছিল (১৯৯০)?

74. According to Ramamurthy Review Committee, ECCE should receive due attention in all dimensions of education, such as women's education, education of Scheduled Castes and Tribes, elementary education, vocational education, content and process, teacher training, higher education etc. (Write True or False)

ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতিৰ মতে, প্ৰাক শৈশৱ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ সকলো দিশতে ,যেনে মহিলাৰ শিক্ষা, অনুসূচিত জাতি আৰু জনজাতিৰ শিক্ষা, প্ৰাথমিক শিক্ষা, বৃত্তিমূলক শিক্ষা, বিষয়বস্তু আৰু প্ৰক্ৰিয়া, শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ, উচ্চ শিক্ষা আদিয়থায়থ গুৰুত্ব লাভ কৰিব লাগে। সঁচা) নে মিছা লিখা(

75. Mention any one issue that the Ramamurthy Review Committee (1990) address in relation to the educational system.

শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সম্পৰ্কত ৰামমূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতি এ যিটো বিষয়ৰ ওপৰত গুৰুত্ব-(১৯৯০) আৰোপ কৰে, তাৰে যিকোনো এটা বিষয় উল্লেখ কৰা।

76. What was the primary purpose of the Programme of Action (1992)?

Programme of Action ৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য কি আছিল(১৯৯২)?

77. In the Programme of Action (1992), what was emphasized as a key focus for improving education in India?

Programme of Action ত ভাৰতত শিক্ষাৰ উন্নতিৰ বাবে(১৯৯২)মূল কেন্দ্ৰবিন্দু হিচাপে কিহৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল?

78. What specific area of education did the Programme of Action (1992) highlight for the improvement of quality in schools?

বিদ্যালয়ৰ গুণগত মান উন্নত কৰাৰ বাবে Programme of Action এ-(১৯৯২) শিক্ষাৰ কোনটো নিৰ্দিষ্ট ক্ষেত্ৰক গুৰুত্ব দিছিল?

79. Which social group did the Programme of Action (1992) particularly focus on for enhancing educational opportunities?

শৈক্ষিক সুযোগ বৃদ্ধিৰ বাবে Programme of Action এ সমাজৰ-(১৯৯২)কোনটো গোটেৰ ওপৰত বিশেষভাৱে গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল?

#### Unit 4 Recent Developments in Education in India

80. State any one recommendation of the NKC regarding higher education.

উচ্চ শিক্ষাৰ সন্দৰ্ভত ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগ(NKC) ৰ যিকোনো এটা পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰা।

81. In which year did the National Knowledge Commission submit its final report?

ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগে কোন চনত চূড়ান্ত প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিছিল?

82. The National Knowledge Commission (NKC) was constituted in which year?

ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগ(NKC) কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল?

83. Who was the chairman of National Knowledge Commission (NKC)?

ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগ(NKC) অধ্যক্ষ কোন আছিল?

84. Who chaired the Yashpal Committee?

যশপাল কমিটিৰ অধ্যক্ষ কোনে কৰিছিল?

85. In which year was the Yashpal Committee Report submitted?

যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদন কোন বছৰত দাখিল কৰা হৈছিল?

86. What was the primary focus of the Yashpal Committee Report, 2009?

যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদন, ২০০৯ৰ প্ৰধান কেন্দ্ৰবিন্দু কি আছিল?

87. The Yashpal Committee was formed under which ministry of the government of India?

ভাৰত চৰকাৰৰ কোনটো মন্ত্ৰালয়ৰ অধীনত যশপাল কমিটি গঠন হৈছিল?

88. What was the title of the Yashpal Committee Report, 2009?

যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদন, ২০০৯ৰ শিৰোনাম কি আছিল?

89. What is another name of the Yashpal committee report?

যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদনৰ আন এটা নাম কি?

90. Renovation and Rejuvenation of Higher Education is the main objectives of—

- (a) National Knowledge Commission
- (b) Yashpal Committee
- (c) National Education Policy 2020
- (d) None of the above

উচ্চ শিক্ষাৰ সংস্কাৰ আৰু সজীৱকৰণৰ মূল উদ্দেশ্য—

- (ক) ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগ (
- (খ) যশপাল কমিটি (
- (গ) ২০২০ ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (
- (ঘ) গুপ্তৰ কোনোটোৱেই নহয় (

91. In which year was the National Education Policy (NEP) 2020 approved?

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (NEP) ২০২০ কোন চনত অনুমোদন কৰা হৈছিল?

92. The NEP 2020 replaced which previous education policy?

NEP 2020 য়ে পূৰ্বৰ কোনটো শিক্ষা নীতিৰ ঠাই ল'লে?

93. What is the new school structure introduced in NEP 2020?

NEP 2020ত প্ৰৱৰ্তন কৰা নতুন বিদ্যালয়ৰ গাঁথনিটো কি?

94. Which Prime Minister led the introduction of NEP 2020?

কোনজন প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে NEP 2020 প্ৰৱৰ্তনৰ নেতৃত্ব দিছিল?

95. Who was the Chairperson of the drafting committee for NEP 2020?

NEP 2020ৰ খচৰা প্ৰস্তুত সমিতিৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল?

96. NEP 2020 aims to achieve 100% Gross Enrollment Ratio (GER) in school education by which year?

কোনটোচনৰ ভিতৰত বিদ্যালয় শিক্ষাত 100% মুঠ নামভৰ্তি অনুপাত (%GER) লাভ কৰাৰ NEP 2020  
ৰলক্ষ্য?

97. Under NEP 2020, which language is encouraged as the medium of instruction till Grade 5?

NEP 2020 ৰ অধীনত পঞ্চম শ্ৰেণীলৈকে কোনটো ভাষাক শিক্ষাৰ মাধ্যম হিচাপে উৎসাহিত কৰা হয়?

98. As per NEP 2020, which is the target year to achieve 100% literacy and numeracy in primary schools?

NEP 2020 অনুসৰি কোনটো চন প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত 100% সাক্ষৰতা আৰু সংখ্যাৰ জ্ঞান লাভৰ লক্ষ্য %  
হিচাপে ধৰা হৈছে?

99. The NEP 2020 emphasizes multilingualism until which grade?

NEP 2020ত কোনটো শ্ৰেণীলৈকে বহুভাষিকতাক গুৰু দিয়া হৈছে?

## **6 Mark Questions**

### **Unit 1**

1. Briefly describe the main features of Right to Education (RTE) Act, 2009.

শিক্ষাৰ অধিকাৰ ) RTE আইন (, 2009ৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

2. Briefly discuss the provisions for Early Childhood Care and Education (ECCE) in Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানত প্ৰাক-প্ৰাথমিক শৈশৱৰ যত্ন আৰু শিক্ষা (ECCE)ৰ বিধানসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ  
আলোচনা কৰা।

3. Discuss the provisions of Article 46 highlighting its contribution to reducing social inequalities in India.

ভাৰতত সামাজিক বৈষম্য হ্ৰাস কৰাত 46 নং অনুচ্ছেদৰ অৱদানক আলোকপাত কৰি ইয়াৰ বিধানসমূহৰ  
বিষয়ে আলোচনা কৰা।

4. Briefly explain the significance of Article 25(1), 28(1), (2) and (3) of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ অনুচ্ছেদ ২৫(১), ২৮(১), (২)ৰ তাৎপৰ্য্য চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা। (৩) আৰু (

5. State the main provisions of Article 29 of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ২৯ নং অনুচ্ছেদৰ মূল বিধানসমূহ উল্লেখ কৰা।

6. State the key provisions of Article 30 of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ৩০ নং অনুচ্ছেদৰ মূল বিধানসমূহ উল্লেখ কৰা।

7. Write in brief about the constitutional provisions for education for women in India.

ভাৰতৰ মহিলাসকলৰ শিক্ষাৰ সাংবিধানিক বিধানসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

8. Write a short note on the 'Education in the Constitutional lists'.

সাংবিধানিক তালিকাত শিক্ষাৰ ওপৰত এটা চুটি টোকা লিখা।

## Unit 2

9. State the significance of the University Education Commission's report for higher education in India.

ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ প্ৰতিবেদনৰ তাৎপৰ্য্য উল্লেখ কৰা।

10. State the terms of reference of the University Education Commission, 1948-49.

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগ, ১৯৪৮৪৯-ৰ কাৰ্যপৰিধি উল্লেখ কৰা।

11. Briefly discuss the University Education Commission's views on the examination system in Indian universities.

ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয়সমূহৰ পৰীক্ষা ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ মতামত চমুকৈ আলোচনা কৰা।

12. Give a brief comment on the recommendations of the University Education Commission, 1948-49 regarding curriculum of higher education.

উচ্চ শিক্ষাৰ পাঠ্যক্রম সন্দৰ্ভত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগ, ১৯৪৮ ৰ পৰামৰ্শৰ ওপৰত চমু মন্তব্য ৪৯- দিয়া।

13. Briefly discuss the recommendations of University Education Commission regarding women education.

মহিলা শিক্ষাৰ সন্দৰ্ভত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

14. State the objectives of the Secondary Education Commission, 1952-53.

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগ, ১৯৫২৫৩-ৰ লক্ষ্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

15. Write a short note on the recommendations of Secondary Education Commission on vocational education.

বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

16. What changes did the Secondary Education Commission, 1952-53 recommend for improving the quality of secondary education teachers in India?

ভাৰতৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ শিক্ষকৰ মান উন্নত কৰাৰ বাবে মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগ, ১৯৫২-৫৩- এ কি কি পৰিৱৰ্তনৰ পৰামৰ্শ দিছিল?

17. Give a brief account of the recommendations given by Education Commission, 1964-66 regarding medium of instruction at different levels of education.

শিক্ষাৰ বিভিন্ন স্তৰত শিক্ষাৰ মাধ্যম সম্পৰ্কে শিক্ষা আয়োগ, ১৯৬৪-৬৬- এ দিয়া পৰামৰ্শৰ চমু বিৱৰণ দিয়া।

### Unit 3

18. Briefly discuss the major provisions mentioned in the National Policy on Education (1968) with regard to secondary education.

মাধ্যমিক শিক্ষাৰ সন্দৰ্ভত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি ত উল্লেখ কৰা প্ৰধান ব(১৯৬৮) ৰ ব্যৱস্থাসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

19. State the provisions of National Policy on Education (1968) regarding medium of instruction in different stages of education.

শিক্ষাৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি ৰ(১৯৬৮) শিক্ষাৰ মাধ্যমৰ ওপৰত ব্যৱস্থাসমূহ উল্লেখ কৰা।

20. Briefly discuss the principles outlined in the National Policy on Education (1968).

শিক্ষাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি ত উল্লেখ কৰা নীতিসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা। (১৯৬৮)

21. State the strategies recommended by the National Policy on Education (1968)

for improving the quality of education in schools and colleges.

বিদ্যালয় আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি দ্বাৰা (১৯৬৮) পৰামৰ্শ দিয়া কৌশলসমূহ উল্লেখ কৰা।

22. How did the National Policy on Education (1968) propose to enhance teacher training?

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি ত শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ(১৯৬৮) উন্নত কৰাৰ বাবে কেনে প্ৰস্তাৱ দিয়া হৈছিল?

23. Mention the objectives of National Policy on Education (1986).

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি ৰ উদ্দেশ্য(১৯৮৬) সমূহ উল্লেখ কৰা।

24. Write a short note on recommendations of National Policy on Education (1986) on Early Childhood Care and Education.

প্ৰাক-প্ৰাথমিক শৈশৱৰ যত্ন আৰু শিক্ষাৰ ওপৰত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি ৰ পৰামৰ্শ(১৯৮৬)সমূহৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

25. Give a brief account of the key provisions of the National Policy on Education (1986) regarding the improvement of primary education.

প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ উন্নতিৰ সম্পৰ্কে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি ৰ মূল বিধানসমূহৰ চমু বিৱৰণ(১৯৮৬) দিয়া।

26. Briefly discuss the key areas Ramamurthy Review Committee (1990) focused on for the improvement of higher education in India.

ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষাৰ উন্নতিৰ বাবে ৰামমূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতি এ গুৰুত্ব আৰোপ কৰা-(১৯৯০) মূল ক্ষেত্ৰসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

27. Write a short note on Ramamurthy Review Committee's recommendations regarding the restructuring of university education in India.

ভাৰতত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ পুনৰ্গঠনৰ সন্দৰ্ভত ৰামমূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতিৰ পৰামৰ্শসমূহৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

28. What steps were suggested by Ramamurthy Review Committee to make Indian universities more research-oriented?.

ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয়সমূহক অধিক গৱেষণামুখী কৰি তুলিবলৈ ৰামমূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতিয়ে কি কি পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰাৰ পৰামৰ্শ দিছিল?

29. Briefly discuss the recommendations of Programme of Action (1992) on improving primary education.

প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ উন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত Programme of Action ৰ পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে(১৯৯২)চমুকৈ আলোচনা কৰা।

30. State the provisions of the Programme of Action (1992) on vocational education and training.

বৃত্তিমূলক শিক্ষা আৰু প্ৰশিক্ষণৰ ওপৰত Programme of Action ৰ(১৯৯২) ব্যৱস্থাসমূহ উল্লেখ কৰা।

31. Write a short note on specific measures proposed by the Programme of Action (1992) for addressing gender disparity in education.

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত লিংগ বৈষম্য দূৰ কৰাৰ বাবে Programme of Action(১৯৯২) এ প্ৰস্তাৱ কৰা ব্যৱস্থাসমূহৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

32. Give a brief account of the provisions of Programme of Action (1992) in relation to teacher training and development.

শিক্ষক প্রশিক্ষণ আৰু বিকাশৰ সম্পৰ্কে Programme of Action (১৯৯২) এ দিয়া পৰামৰ্শসমূহৰ এটা চমু বিৱৰণ দিয়া।

## Unit 4

33. List out the challenges indicated by Yashpal Committee Report on structure, expansion and access to higher education in India.

ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষাৰ গাঁথনি, সম্প্ৰসাৰণ আৰু সুবিধাৰ ক্ষেত্ৰত যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদনে আঙুলিয়াই দিয়া প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ তালিকা প্ৰস্তুত কৰা।

34. Briefly discuss the important recommendations of the Yashpal Committee regarding the regulation of higher education institutions.

উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ নিয়ন্ত্ৰণ সম্পৰ্কে যশপাল সমিতিৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

35. State any six objectives of National Commission for Higher Education and Research (NCHER) as recommended by the Yashpal Committee.

যশপাল সমিতিৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি ৰাষ্ট্ৰীয় উচ্চ শিক্ষা আৰু গৱেষণা আয়োগৰ (NCHER) যিকোনো ছটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

36. List out the main objectives of the National Knowledge Commission (NKC).

ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগৰ (NKC) মূল উদ্দেশ্যসমূহৰ তালিকা প্ৰস্তুত কৰা।

37. State the terms of reference of National Knowledge Commission (NKC).

ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগৰ (NKC) কাৰ্যভাৰৰ চৰ্তসমূহ উল্লেখ কৰা।

38. Write a short note on the recommendations of National Knowledge Commission (NKC) on providing access to knowledge.

জ্ঞানৰ সুবিধা প্ৰদানৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগৰ পৰামৰ্শসমূহৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

39. Write a short note on the pentagon of knowledge as recommended by National Knowledge Commission (NKC).

ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগৰ (NKC) পৰামৰ্শ অনুসৰি জ্ঞানৰ পঞ্চভুজৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

40. State any six fundamental principles of NEP 2020.

NEP ২০২০ৰ যিকোনো ছটা মৌলিক নীতি উল্লেখ কৰা।

41. Give a brief description of the new structure of education as provided by the NEP 2020.

NEP ২০২০ত প্ৰদান কৰা শিক্ষাৰ নতুন গাঁথনিৰ চমু বিৱৰণ দিয়া।

42. Write a short note on the provisions of NEP 2020 on teacher education.

শিক্ষক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত NEP ২০২০ৰ বিধানসমূহৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা। 2020

## 10 Mark Questions

### Unit 1

1. Explain the importance of ECCE in the overall development of a child.

শিশুৰ সামগ্ৰিক বিকাশত ECCE ৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

2. Discuss the importance of the RTE Act in ensuring free and compulsory education in India.

ভাৰতত বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষা সুনিশ্চিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত RTE আইনৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

3. Discuss the constitutional provisions and importance of Article 239.

২৩৯ নং অনুচ্ছেদৰ সাংবিধানিক বিধান আৰু গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

4. Discuss the constitutional provisions related to education in the Union, State and Concurrent Lists.

কেন্দ্ৰীয়, ৰাজ্য আৰু সমান্তৰাল তালিকাত শিক্ষা সম্পৰ্কীয় সাংবিধানিক বিধানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

5. Give a detail account of the constitutional provisions in India regarding equal opportunity in education.

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সম সুযোগ সম্পৰ্কে ভাৰতত থকা সাংবিধানিক বিধানসমূহৰ বিশদ বিৱৰণ দিয়া।

### Unit 2

6. Discuss the significance of the University Education Commission (1948-49) in shaping the higher education system in post-independence India.

স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষা ব্যৱস্থা গঢ় দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ (১৯৪৮) তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। (৪৯)

7. Discuss the key recommendations it made for improving university education in India.

ভাৰতৰ বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষাৰ উন্নতিৰ বাবে ইয়াৰ মূল পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

8. Examine the key recommendations made by the University Education Commission and their impact on the development of universities in India.

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগে আগবঢ়োৱা মূল পৰামৰ্শসমূহ আৰু ভাৰতৰ বিশ্ববিদ্যালয়সমূহৰ উন্নয়নত ইয়াৰ প্ৰভাৱ পৰীক্ষা কৰা।

9. How did the University Education Commission address the issues of accessibility, equity, and quality in higher education? Analyze its recommendations for ensuring broader access to university education.

4+6=10

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগে উচ্চ শিক্ষাৰ সুলভতা, সমতা, আৰু গুণগত মানৰ বিষয়সমূহ কেনেকৈ সমাধান কৰিছিল? বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষা বহল ভাবে সুলভ কৰোৱাৰ বাবে ইয়াৰ পৰামৰ্শসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।

10. Analyze the recommendations of the Secondary Education Commission regarding the structure of secondary education. How did the commission suggest organizing the curriculum at the secondary level? 4+6=10

মাধ্যমিক শিক্ষাৰ গাঁথনি সম্পৰ্কে মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শসমূহ বিশ্লেষণ কৰা। আয়োগে মাধ্যমিক পৰ্যায়ত পাঠ্যক্রম সংগঠিত কৰাৰ বাবে কেনেধৰণৰ পৰামৰ্শ দিছিল? ৪১০=৬+

11. Why was Secondary Education Commission established? List out the defects of secondary education as reported by the Commission. 3+7=10

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগ কিয় গঠন কৰা হৈছিল? আয়োগে আঙুলিয়াই দিয়া ধৰণে মাধ্যমিক শিক্ষাৰ দোষসমূহ তালিকাভুক্ত কৰা। ৩১০=৭+

12. Discuss the key recommendations Secondary Education Commission made to improve the secondary education system in India.

ভাৰতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ উন্নতিৰ বাবে মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগে আগবঢ়োৱা মূল পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

13. Analyze the main recommendations of the Education Commission (1964-66) on higher education.

শিক্ষা আয়োগৰ মূল পৰামৰ্শসমূহ বিশ্লেষণ কৰি ভাৰতীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ বিকাশত ইয়াৰ (৬৬-১৯৬৪) প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

14. Discuss the major recommendations made by the Education Commission 1964-66 regarding the school education in India.

ভাৰতৰ স্কুলীয়া শিক্ষাৰ সন্দৰ্ভত শিক্ষা আয়োগে ১৯৬৪ চনত দিয়া প্ৰধান পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে ৬৬- আলোচনা কৰা।

15. Discuss the importance of the Education Commission's focus on the integration of vocational education with the general education system. How did this contribute to skill development in India?

16. Evaluate the Education Commission's recommendations on the structure and curriculum of school education. How did these recommendations address the issues of quality and relevance in education?

বিদ্যালয় শিক্ষাৰ গাঁথনি আৰু পাঠ্যক্রমৰ ওপৰত শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শলমূহ মূল্যায়ন কৰা। এই পৰামৰ্শসমূহে শিক্ষাৰ গুণগত মান আৰু প্ৰাসংগিকতাৰ বিষয়সমূহ কেনেকৈ সমাধান কৰিছিল?

17. Discuss the objectives and major recommendations of the Secondary Education Commission (1952-53) and their impact on the development of secondary education in India.

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ উদ্দেশ্য আৰু প্ৰধান পৰামৰ্শ (৫৩-১৯৫২) সমূহ আলোচনা কৰা। ভাৰতৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বিকাশত ইয়াৰ পৰামৰ্শসমূহৰ প্ৰভাৱবিশ্লেষণ কৰা।

18. Analyze the role of the Secondary Education Commission in shaping the curriculum for secondary schools in India. How did the Commission address the needs of a rapidly changing society?

ভাৰতৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ পাঠ্যক্রম গঢ় দিয়াত মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰা। দ্ৰুতগতিত পৰিৱৰ্তিত সমাজ এখনৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ আয়োগে কেনেকৈ সম্বোধন কৰিলে?

19. Examine the Secondary Education Commission's views on the importance of vocational education in secondary schools. How did its recommendations contribute to the growth of vocational training at the secondary level? 6+4=10

মাধ্যমিক শিক্ষা পৰ্যায়ত বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ মতামত পৰীক্ষা কৰা। ইয়াৰ পৰামৰ্শই মাধ্যমিক পৰ্যায়ত বৃত্তিমূলক প্ৰশিক্ষণৰ বৃদ্ধিত কেনেদৰে অৰিহণা যোগাইছিল? 6+4=10

20. Critically assess the Secondary Education Commission's recommendations on the organization and structure of secondary education in India. How did the Commission address issues of access, quality, and equity in secondary education? 4+6=10

ভাৰতত মাধ্যমিক শিক্ষাৰ সংগঠন আৰু গাঁথনিৰ ওপৰত মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শৰ সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা। মাধ্যমিক শিক্ষাত প্ৰৱেশ, গুণগত মান, আৰু সমতাৰ বিষয়সমূহ আয়োগে কেনেকৈ সমাধান কৰিছিল? ৪+৬=১০

21. Evaluate the significance of the Education Commission 1964-66 in the context of higher education reforms in India. What were the key suggestions made to improve the quality of university and college education?

ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষা সংস্কাৰৰ প্ৰেক্ষাপটত ১৯৬৪ চনৰ শিক ৬৬-ৰ আয়োগৰ তাৎপৰ্যৰ মূল্যায়ন কৰা। বিশ্ববিদ্যালয় আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰাৰ বাবে কি কি মূল পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল?

22. The Education Commission 1964-66 emphasized the importance of vocational education. Justify its recommendations for incorporating vocational training in schools.

১৯৬৪ চনত শিক্ষা আয়োগে বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল। ৬৬-বিদ্যালয়সমূহত বৃত্তিমূলক প্ৰশিক্ষণ অন্তর্ভুক্ত কৰাৰ বাবে ইয়াৰ পৰামৰ্শসমূহৰ ন্যায্যতা প্ৰদান কৰা।

### Unit 3

23. Analyze the strategies proposed by the National Policy on Education (1968) to improve access to education for women and marginalized groups.

মহিলা আৰু প্ৰান্তীয় গোটসমূহৰ বাবে শিক্ষাৰ সুবিধা উন্নত কৰাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৬৮) দ্বাৰা প্ৰস্তাৱিত কৌশলসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।

24. Explain the emphasis placed by the National Policy on Education (1968) on the development of regional languages and the promotion of Hindi as a medium of instruction. What were the expected outcomes of this policy?

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি য়ে আঞ্চলিক ভাষাৰ বিকাশ আৰু (১৯৬৮) হিন্দীক শিক্ষাৰ মাধ্যম হিচাপে প্ৰচাৰৰ ওপৰত কি গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে সেই বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা। এই নীতিৰ আশা কৰা ফলাফল কি আছিল?

25. Analyze the role of the National Policy on Education (1968) in addressing educational inequality, especially in terms of access to education for marginalized groups, including women and rural populations.

বিশেষকৈ মহিলা আৰু গ্ৰাম্য জনসাধাৰণকে ধৰি প্ৰান্তীয় গোটসমূহৰ বাবে শিক্ষাৰ সুবিধাৰ ক্ষেত্ৰত শৈক্ষিক বৈষম্য দূৰ কৰাত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি ৰ ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰা। (১৯৬৮)

26. Explain the emphasis placed by the National Policy on Education (1968) on the development of regional languages and the promotion of Hindi as a medium of instruction. What were the expected outcomes of this policy?

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি য়ে আঞ্চলিক ভাষাৰ বিকাশ (১৯৬৮) আৰু হিন্দীক শিক্ষাৰ মাধ্যম হিচাপে প্ৰচাৰৰ ওপৰত কি গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে সেই বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা। এই নীতিৰ আশা কৰা ফলাফল কি আছিল?

27. Analyze the role of the National Policy on Education (1968) in addressing educational inequality, especially in terms of access to education for marginalized groups, including women and rural populations.

বিশেষকৈ মহিলা আৰু গ্ৰাম্য জনসাধাৰণকে ধৰি প্ৰান্তীয় গোটসমূহৰ শিক্ষাৰ সুবিধাৰ ক্ষেত্ৰত শৈক্ষিক বৈষম্য দূৰ কৰাত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি ৰ ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰা। (১৯৬৮)

28. Describe the strategies recommended by the National Policy on Education (1968) for improving the quality of education in schools and colleges. How did the policy propose to enhance teacher training and curriculum development? 5+5=10

বিদ্যালয় আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি দ্বাৰা (১৯৬৮) পৰামৰ্শ দিয়া কৌশলসমূহৰ বৰ্ণনা কৰা। নীতিয়ে শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ আৰু পাঠ্যক্ৰম বিকাশৰ উন্নতিৰ প্ৰস্তাৱ কেনেকৈ আগবঢ়াইছিল? ৫১০=৫+

29. State the main objectives of the National Policy on Education (1986). Explain its recommendations towards promoting social justice, equality, and the overall development of the educational system in India. 4+6=10

শিক্ষা সম্পর্কীয় ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি ৰ মূল লক্ষ্যসমূহ উল্লেখ কৰা। সামাজিক ন্যায় (১৯৮৬), সমতা, আৰু ভাৰতৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সামগ্ৰিক বিকাশৰ দিশত ইয়াৰ পৰামৰ্শসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। ৪১০=৬+

30. Discuss the key recommendations of the National Policy on Education (1986) regarding the improvement of primary education. How did the policy propose to make education more accessible and inclusive, especially for marginalized groups? 5+5=10

প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ উন্নতিৰ সন্দৰ্ভত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি ৰ মূল পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা (১৯৮৬) কৰা। বিশেষকৈ প্ৰাক্তীয় গোটসমূহৰ বাবে শিক্ষাক অধিক সুলভ আৰু সৰ্বাংগীন কৰি তোলাৰ প্ৰস্তাৱ নীতিয়ে কেনেকৈ আগবঢ়াইছিল? ৫+৫১০=

31. Analyze the National Policy on Education (1986) in terms of its emphasis on science and technology education.

বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি শিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাৰ ওপৰত ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৮৬) বিশ্লেষণ কৰা।

32. Describe the measures suggested by the National Policy on Education (1986) to address the issue of women's education and the promotion of gender equality in the Indian education system.

ভাৰতীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাত মহিলা শিক্ষা আৰু লিংগ সমতাৰ প্ৰসাৰৰ বিষয়টো সমাধানৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতিদ্বাৰা পৰামৰ্শ দিয়া ব্যৱস্থাসমূহৰ বৰ্ণনা কৰা। (১৯৮৬)

33. Evaluate the role of the National Policy on Education (1986) in fostering the development of vocational education.

বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ বিকাশক লাভান্বিত কৰাত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি ৰ ভূমিকাৰ মূল্য (১৯৮৬) য়ন কৰা।

34. Discuss the main objectives of the Ramamurthy Review Committee (1990) and the key areas it focused on for the improvement of higher education in India. 4+6=10

ৰামমূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতিৰ মূল উদ্দেশ্য আৰু ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষাৰ উন্নতিৰ বাবে ইয়া (১৯৯০) ৰ গুৰুত্ব দিয়া মূল ক্ষেত্ৰসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। ৪১০=৬+

35. Explain the Ramamurthy Review Committee's recommendations regarding restructuring of university education in India.

ভাৰতত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ পুনৰ্গঠনৰ সন্দৰ্ভত ৰামমূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতিৰ পৰামৰ্শসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

36. Analyze the Ramamurthy Review Committee's suggestions for improving the relationship between universities and the industries.

বিশ্ববিদ্যালয় আৰু উদ্যোগসমূহৰ মাজৰ সম্পৰ্ক উন্নত কৰাৰ বাবে ৰামমূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতিৰ পৰামৰ্শসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।

37. Evaluate the committee's recommendations for strengthening research and development in Indian universities.

ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয়সমূহত গৱেষণা আৰু উন্নয়ন শক্তিশালী কৰাৰ বাবে সমিতিৰ পৰামৰ্শসমূহৰ মূল্যায়ন কৰা।

38. Discuss the Programme of Action (1992) recommendations on improving primary education.

প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ উন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰগ্ৰেম অৱ একচন ৰ পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা (১৯৯২) কৰা।

39. Evaluate the Programme of Action (1992) in terms of its focus on vocational education and training.

বৃত্তিমূলক শিক্ষা আৰু প্ৰশিক্ষণৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰগ্ৰেম অৱ একচন ৰ মূল্যায়ন (১৯৯২) কৰা।

40. Analyze the strategies outlined in the Programme of Action (1992) for addressing gender disparity in education.

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত লিংগ বৈষম্য দূৰ কৰাৰ বাবে প্ৰগ্ৰেম অৱ একচন ) ১৯৯২ ত উল্লেখ কৰা কৌশলসমূহ ( বিশ্লেষণ কৰা।

41. Examine the Programme of Action (1992) in relation to teacher training and development.

শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ আৰু বিকাশৰ সম্পৰ্কত কাৰ্য্যসূচী পৰীক্ষা কৰা। (১৯৯২)

42. Evaluate the National Policy on Education (1968) in terms of its focus on educational quality and curriculum development.

শিক্ষাৰ মানদণ্ড আৰু পাঠ্যক্ৰম বিকাশৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাৰ ওপৰত ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি ৰ মূল্যায়ন কৰা। (১৯৬৮)

43. Discuss the main objectives of the Ramamurthy Review Committee (1990). How did the committee aim to address the challenges faced by the higher education sector in India, particularly in terms of quality and relevance?

ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতিৰ মূল উদ্দেশ্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষা (১৯৯০) খণ্ডই বিশেষকৈ গুণগত মান আৰু প্ৰাসংগিকতাৰ ক্ষেত্ৰত সন্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানসমূহ কেনেদৰে মোকাবিলা কৰাৰ লক্ষ্য লৈছিল সমিতিখনে?

#### Unit 4

44. Discuss the major recommendations of the National Knowledge Commission (NKC), 2005, and their impact on India's education and knowledge sectors.

ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগৰ )NKC(, ২০০৫ৰ প্ৰধান পৰামৰ্শসমূহ আৰু ভাৰতৰ শিক্ষা আৰু জ্ঞান খণ্ডত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

45. Discuss the key recommendations of the Yashpal Committee Report, 2009 for the reform of higher education in India.

ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষাৰ সংস্কাৰৰ বাবে যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদন , ২০০৯ৰ মূল পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

46. Explain the 5+3+3+4 school education structure proposed in NEP 2020.

NEP ২০২০ত প্ৰস্তাৱিত ঐবিদ্যালয় শিক্ষাৰ গাঁথনি ৪+৩+৩+৪টো বহল ভাবে ব্যাখ্যা কৰা।

47. Discuss the challenges in implementing NEP 2020 at the grassroots level in India.

ভাৰতত তৃণমূল পৰ্যায়ত NEP ২০২০ ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰত থকা প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

48. Discuss the major objectives and impact of NEP 2020 on India's education system.

ভাৰতৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত NEP ২০২০ৰ প্ৰধান লক্ষ্যসমূহ আৰু প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

49. Discuss the multidisciplinary approach of NEP 2020 and its impact on the education system.

NEP ২০২০ৰ বহুবিষয়ক পদ্ধতি আৰু শিক্ষা ব্যৱস্থাত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

50. Explain the four-year undergraduate degree program proposed by NEP 2020 and its impact on higher education.

NEP ২০২০ৰ দ্বাৰা প্ৰস্তাৱিত চাৰি বছৰীয়া স্নাতক ডিগ্ৰী কাৰ্যসূচী আৰু উচ্চ শিক্ষাত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

51. How does NEP 2020 aim to transform the Indian education system? Explain with a focus on its holistic and multidisciplinary approach.

NEP 2020 একেন্দৰেভাৰতীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ ৰূপান্তৰ কৰাৰ লক্ষ্য লৈছে? ইয়াৰ সামগ্ৰিক আৰু বহুবিষয়ক দৃষ্টিভঙ্গীৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি ব্যাখ্যা কৰা।

*FYUG-4<sup>TH</sup> SEM*

*DSCEDN08*

*GUIDANCE AND COUNSELLING IN EDUCATION*

**Unit 1: BASICS OF GUIDANCE**

**1mark questions:**

1. What is guidance?  
নির্দেশনাকি?
2. Write one characteristic of guidance.  
নির্দেশনাৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
3. Write one nature of Guidance.  
নির্দেশনাৰ এটা প্রকৃতি লিখা।
4. Write one aim of Guidance.  
নির্দেশনাৰ এটা লক্ষ্য লিখা।
5. What is personal guidance?  
ব্যক্তিগত নির্দেশনাকি?
6. Write true or false-“guidance is situational”.  
“নির্দেশনা পৰিস্থিতি সাপেক্ষ”-সঁচানে মিছা লিখা।
7. Write true or false-“guidance is restricted to problem children only”.  
“নির্দেশনাকৈৱল সমস্যা জনক শিশুৰ বাবেহে সীমাবদ্ধ”-সঁচানে মিছা লিখা।
8. Write true or false-“guidance is a continuous process”.  
“নির্দেশনা এটা অবিৰত প্রক্রিয়া”-সঁচানে মিছা লিখা।
9. Write true or false-“guidance is provided to students in secondary education stage”.  
“মাধ্যমিক শিক্ষাৰ পৰ্যায়ত থকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক নির্দেশনা প্ৰদান কৰা হয়”-সঁচানে মিছা লিখা।

10. Write true or false-“There is no needs of educational guidance to gifted students.

“মেধাৱীছাত্ৰ-ছাত্ৰীকশৈক্ষিকনিৰ্দেশনাৰপ্ৰয়োজননাই”-সঁচানেমিছালিখা।

11. Write true or false-“educational guidance is provided to students in all the stages of education”.

“শিক্ষাৰসকলোপৰ্যায়তেছাত্ৰ-ছাত্ৰীকশৈক্ষিকনিৰ্দেশনাপ্ৰদানকৰাহয়”।-  
সঁচানেমিছালিখা।

12. Guidance service is not meant for maladjusted person

(True/False)“নিৰ্দেশনাসেৱাঅসামঞ্জস্যপূৰ্ণব্যক্তিৰবাবেনহয়”-সঁচানেমিছালিখা।

13. What are the main types of guidance?

নিৰ্দেশনাৰমূলপ্ৰকাৰবোৰকিকি?

14. Mention one principle of guidance.

নিৰ্দেশনাৰএটানীতিউল্লেখকৰা।

15. What is educational guidance?

শৈক্ষিকনিৰ্দেশনাৰকি?

16. Mention one feature of educational guidance.

শৈক্ষিকনিৰ্দেশনাৰএটাবৈশিষ্ট্যউল্লেখকৰা।

17. Write one function of educational guidance.

শৈক্ষিকনিৰ্দেশনাৰএটাকাৰ্য্যালিখা।

18. Write one characteristic of educational guidance.

শৈক্ষিকনিৰ্দেশনাৰএটাবৈশিষ্ট্যালিখা।

19. What is vocational guidance?

বৃত্তিমূলকনিৰ্দেশনাকি?

20. Mention one feature of vocational guidance.

বৃত্তিমূলকনিৰ্দেশনাৰএটাবৈশিষ্ট্যউল্লেখকৰা।

21. What is personal guidance?

ব্যক্তিগতনিৰ্দেশনাকি?

22. Write one aim of personal guidance.  
ব্যক্তিগতনির্দেশনাৰ এটালক্ষ্যলিখা।
23. Mention one feature of personal guidance.  
ব্যক্তিগতনির্দেশনাৰ এটাবৈশিষ্ট্য উল্লেখকৰা।
24. Who is responsible for providing guidance to children of primary schools?  
প্রাথমিকবিদ্যালয়ৰ শিশুসকলকনির্দেশনাৰ দায়িত্বকাৰ?
25. Educational guidance is provided on the basis of.....(fill in the blanks)  
শৈক্ষিকনির্দেশনা.....ৰ ভিত্তিত প্রদানকৰা হয়। (খালীঠাই পূৰণকৰা)
26. Educational guidance is a type of .....(fill in the blanks)  
শৈক্ষিকনির্দেশনা.....ৰ এক প্রকাৰ। (খালীঠাই পূৰণকৰা)
27. Who introduced vocational guidance for the first time?  
প্রথমবাৰৰ বাবে কোনে বৃত্তিমূলকনির্দেশনা প্রৱৰ্তন কৰিছিল?
28. Vocational guidance helps an individual to prepare for entering into.....(fill in the blanks)  
বৃত্তিগতনির্দেশনা ই ব্যক্তিক.....ত প্রৱেশৰ বাবে সহায়কৰে। (খালীঠাই পূৰণকৰা)
29. Vocational guidance help the individual to get information about the world of .....( fill in the blanks)  
বৃত্তিগতনির্দেশনা ই ব্যক্তিক .....  
ৰাজগতখনৰ বিষয়ে তথ্য লাভ কৰাত সহায়কৰে। (খালীঠাই পূৰণকৰা)
30. Vocational guidance contributes to the economic prosperity of a nation.  
Write true or false.  
"বৃত্তিগতনির্দেশনা ই এটা জাতিৰ অৰ্থনৈতিক সমৃদ্ধিত অৰিহণা যোগায়।"-সঁচানে মিছালিখা।
31. Vocational guidance helps in solving the educational problems of children. Write true or false.  
"বৃত্তিগতনির্দেশনা ই শিশুৰ শৈক্ষিক সমস্যা সমাধানত সহায়কৰে।"-সঁচানে মিছালিখা।

### 6 mark questions

1. Discuss the nature of Guidance.  
নির্দেশনাৰ প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
2. Discuss the nature of Educational Guidance.  
শৈক্ষিক নিৰ্দেশনাৰ প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
3. Discuss the types of guidance.  
নিৰ্দেশনাৰ প্ৰকাৰসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
4. Mention six principles of guidance.  
নিৰ্দেশনাৰ ছয়টা নীতি উল্লেখ কৰা।
5. Discuss the characteristics of guidance.  
নিৰ্দেশনাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
6. Discuss the aims of guidance.  
নিৰ্দেশনাৰ লক্ষ্যসমূহ আলোচনা কৰা।
7. Discuss the characteristics of educational guidance.  
শৈক্ষিক নিৰ্দেশনাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।
8. Discuss the characteristics of vocational guidance.  
বৃত্তিগত নিৰ্দেশনাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।
9. Discuss the characteristics of personal guidance.  
ব্যক্তিগত নিৰ্দেশনাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।
10. Write short note on- personal needs of guidance.  
নিৰ্দেশনাৰ ব্যক্তিগত প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত চমুটো কালিখা।
11. Write short note on- Role of teacher in guidance.  
নিৰ্দেশনাৰ শিক্ষকৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে চমুটো কালিখা।
12. Discuss need of educational guidance in elementary and secondary level.  
প্ৰাথমিক আৰু মাধ্যমিক পৰ্যায়ত শৈক্ষিক নিৰ্দেশনাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
13. Discuss the need of vocational guidance in secondary and higher education level.

মাধ্যমিক আৰু উচ্চ শিক্ষা পৰ্যায়ত বৃত্তি মূলক নিৰ্দেশনাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

14. Discuss the need of personal guidance in adolescence period.  
কৈশোৰকালত ব্যক্তিগত নিৰ্দেশনাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

### 10 mark questions

1. What do you mean by Guidance? Discuss the scope of guidance. 2+8=10  
নিৰ্দেশনাবুলি লেখিবুজা? নিৰ্দেশনাৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
2. What is guidance? Discuss the need and importance of guidance.  
20+8=10  
নিৰ্দেশনাকি? নিৰ্দেশনাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
3. Define guidance. Discuss the principles of guidance. 2+8=10  
নিৰ্দেশনাৰ সংজ্ঞা দিয়া। নিৰ্দেশনাৰ নীতিসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
4. Discuss the functions of guidance. 10  
নিৰ্দেশনাৰ কাৰ্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
5. Explain the educational needs of guidance. 10  
নিৰ্দেশনাৰ শৈক্ষিক প্ৰয়োজনীয়তা সমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
6. Discuss the relationship between educational and vocational guidance.  
শৈক্ষিক আৰু বৃত্তিগত নিৰ্দেশনাৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা।
7. Explain philosophical, psychological and sociological bases of guidance.  
নিৰ্দেশনাৰ দাৰ্শনিক, মনোবৈজ্ঞানিক আৰু সমাজবিজ্ঞানসন্মত ভিত্তিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
8. Describe the nature of vocational guidance in different stages of education.  
শিক্ষাৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ত বৃত্তি মূলক নিৰ্দেশনাৰ প্ৰকৃতি বৰ্ণনা কৰা।
9. Discuss about the needs and principles of vocational guidance.  
বৃত্তি মূলক নিৰ্দেশনাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু নীতিসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
10. What is educational guidance? Discuss the role of teacher in guidance.  
শৈক্ষিক নিৰ্দেশনাকি? নিৰ্দেশনা ত শিক্ষকৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

11. Discuss the various types of guidance.  
নির্দেশনাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
12. What is educational guidance? Discuss the need and importance of educational guidance. 20+8=10  
শৈক্ষিক নিৰ্দেশনাকি?  
শৈক্ষিক পথ প্ৰদৰ্শনৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব বিষয়ে আলোচনা কৰা।

## **Unit 2: GUIDANCE ORGANIZATIONS AND SERVICES**

### **1 mark questions**

1. What do you mean by organizing guidance services?  
নিৰ্দেশনা সেৱা আয়োজন বুলিলে কি বুজা?
2. What are the types of organization of guidance service?  
নিৰ্দেশনা সেৱা সংগঠনৰ প্ৰকাৰ সমূহ কি কি?
3. Write one objective of organization of guidance service.  
নিৰ্দেশনা সেৱাৰ সংগঠনৰ এটা উদ্দেশ্য লিখা।
4. Write one principle of organization of guidance service  
নিৰ্দেশনা সেৱাৰ সংগঠনৰ এটা নীতি লিখা
5. Who was first use the word “Group Guidance”?  
“দলীয় নিৰ্দেশনা” শব্দটো প্ৰথম কোনে ব্যৱহাৰ কৰিছিল?
6. What is interview schedule?  
সাক্ষাৎকাৰৰ সময়সূচী মানে কি?
7. What is observation schedule?  
পৰ্যবেক্ষণৰ সময়সূচী মানে কি?
8. What is checklist?  
চিহ্নাংক সূচী মানে কি?
9. .... is the writer of the book “Guidance in Group”. (Fill in the blank)  
“Guidance in Group” নামৰ কিতাপখনৰ লিখক হ'ল.....। (খালী ঠাইখিনি পূৰণ কৰা)

10. Students of group guidance should be ... in nature. Fill in the blank  
দলীয়নির্দেশনাৰছাত্ৰ-ছাত্ৰী ... প্রকৃতিৰহবলাগে।(খালীঠাইখিনিপূৰণকৰা)
11. Follow-up service is..... process. Fill in the blank  
অনুকৰণসেৱাইছে..... প্রক্রিয়া।(খালীঠাইখিনিপূৰণকৰা)
12. Group guidance saves ...of the counsellor. Fill in the blank  
দলীয়নির্দেশনাইপৰামৰ্শদাতাৰ.....ৰাহিকৰে।(খালীঠাইখিনিপূৰণকৰা)
13. Placement service is offered only in vocational aspect. Write true or false.  
কেৱলবৃত্তিগতদিশতহে সংস্থাপিতসেৱাপ্ৰদানকৰাহয়।-সঁচানেমিছালিখা।
14. What is follow-up service?  
অনুকৰণসেৱামানেকি?
15. What is placement service?  
সংস্থাপিতসেৱামানেকি?
16. What is orientation service?  
তথ্যনবীকৰণসেৱাকি?

### 6 mark questions

1. Discuss the objectives of organizing guidance services.  
নির্দেশনাসেৱাআয়োজনৰউদ্দেশ্যসমূহৰবিষয়েআলোচনাকৰা।
2. Discuss the principles of organizing guidance services.  
নির্দেশনাসেৱাআয়োজনৰনীতিসমূহৰবিষয়েআলোচনাকৰা।
3. Discuss the objectives of Orientation service.  
তথ্যনবীকৰণসেৱাৰউদ্দেশ্যৰবিষয়েআলোচনাকৰা।
4. Discuss the different activities of Orientation service.  
তথ্যনবীকৰণসেৱাৰবিভিন্নকাৰ্যকলাপৰবিষয়েআলোচনাকৰা।
5. Discuss the objectives of Placement service.  
সংস্থাপিতসেৱাৰউদ্দেশ্যৰবিষয়েআলোচনাকৰা।
6. Discuss the principles of Placement service.

সংস্থাপিতসেৱাৰনীতিসমূহৰবিষয়েআলোচনাকৰা।

7. Discuss the importance of Placement service.

সংস্থাপিতসেৱাৰগুৰুত্বৰবিষয়েআলোচনাকৰা।

8. Discuss the steps related with placement service.

সংস্থাপিতসেৱাৰসৈতেজড়িতপদক্ষেপসমূহৰবিষয়েআলোচনাকৰা।

9. Discuss the types of placement services.

সংস্থাপিতসেৱাৰপ্ৰকাৰসমূহৰবিষয়েআলোচনাকৰা।

10. Discuss the characteristics of Follow-up services.

অনুকৰণসেৱাৰবৈশিষ্ট্যসমূহৰবিষয়েআলোচনাকৰা।

11. Discuss the objectives of Follow-up services.

অনুকৰণসেৱাৰউদ্দেশ্যৰবিষয়েআলোচনাকৰা।

12. Discuss the importance of Follow-up services.

অনুকৰণসেৱাৰগুৰুত্বৰবিষয়েআলোচনাকৰা।

13. Discuss the various techniques of Follow-up services.

অনুকৰণসেৱাৰবিভিন্নকৌশলসমূহৰবিষয়েআলোচনাকৰা।

14. Write short note on- Guidance programme at primary level

প্ৰাথমিকপৰ্যায়তনিৰ্দেশনাকাৰ্যসূচীৰওপৰতচমুটোকালিখা

15. Write short note on- Guidance programme at secondary level

মাধ্যমিকপৰ্যায়তনিৰ্দেশনাকাৰ্যসূচীৰওপৰতচমুটোকালিখা

16. Write short note on- Guidance programme at higher level

উচ্চপৰ্যায়তনিৰ্দেশনাপ্ৰগ্ৰেমৰওপৰতচমুটোকালিখা

### **10 mark questions**

1. What do you mean by organizing guidance services? Discuss the objectives of organizing guidance services. 2+8

নিৰ্দেশনাসেৱাআয়োজনবুলিলেকিবুজা?নিৰ্দেশনাসেৱাআয়োজনৰউদ্দেশ্যসমূহৰবিষয়েআলোচনাকৰা।

2. What do you mean by organizing guidance services? Discuss the principles of organizing guidance services.2+8  
নির্দেশনাসেৱাআয়োজনবুলিলেকিবুজা?নির্দেশনাসেৱাসমূহসংগঠনৰনীতিসমূহআলোচনা কৰা।
3. Discuss the principles of organizing guidance services.10  
নির্দেশনাসেৱাসংগঠনৰনীতিসমূহআলোচনা কৰা।
4. Describe various types of guidance services.10  
নির্দেশনাসেৱাৰবিভিন্নপ্ৰকাৰসমূহবৰ্ণনা কৰা।
5. What do you mean by orientation services? Explain the different activities of Orientation service.2+8  
তথ্যনবীকৰণসেৱাবুলিলেকিবুজা? তথ্যনবীকৰণসেৱাৰকাৰ্যসমূহব্যাখ্যা কৰা।
6. What is placement service? Discuss the principles of Placement service. 2+8  
সংস্থাপিতসেৱাকি? সংস্থাপিতসেৱাৰনীতিসমূহআলোচনা কৰা।
7. What is follow-up service?Discuss the objectives and importance of Follow-up services.  
সংস্থাপিতসেৱাকি? সংস্থাপিতসেৱাৰউদ্দেশ্যআৰুগুৰুত্বআলোচনা কৰা।
8. Discuss the various objectives and techniques of Follow-up services.  
সংস্থাপিতসেৱাৰবিভিন্নউদ্দেশ্যআৰুকৌশলআলোচনা কৰা।
9. Explain the guidance programme at the primary, secondary, and higher levels of education.  
প্ৰাথমিক, মাধ্যমিক, আৰুউচ্চপৰ্যায়ৰশিক্ষাৰনির্দেশনাকাৰ্যসূচীৰবিষয়েব্যাখ্যা কৰা।
- 10.Discuss the need and importance of guidance programmes at different levels of education: primary, secondary, and higher education.  
শিক্ষাৰপ্ৰাথমিক, মাধ্যমিক,  
আৰুউচ্চশিক্ষাস্তৰতনির্দেশনামূলককাৰ্যসূচীৰপ্ৰয়োজনীয়তাআৰুগুৰুত্বৰবিষয়েআলোচনা কৰা।
- 11.Describe the guidance services provided at the primary, secondary, and higher levels of education.

প্রাথমিক, মাধ্যমিক,

আৰু উচ্চ পর্যায়ৰ শিক্ষাত প্ৰদান কৰা নিৰ্দেশনা সেৱা সমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

12. Describe the guidance services provided at the primary levels of education.

শিক্ষাৰ প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত প্ৰদান কৰা নিৰ্দেশনা সেৱাৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

13. Describe the guidance services provided at the secondary levels of education.

শিক্ষাৰ মাধ্যমিক পৰ্যায়ত প্ৰদান কৰা নিৰ্দেশনা সেৱাৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

14. Describe the guidance services provided at the higher levels of education.

শিক্ষাৰ উচ্চ পৰ্যায়ত প্ৰদান কৰা নিৰ্দেশনা সেৱাৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

### **Unit-3: INTRODUCTION TO COUNSELLING**

#### **1 mark questions**

1. What is counseling?  
পৰামৰ্শদান বুলিলে কি বুজা?
2. Mention one element of counselling.  
পৰামৰ্শদানৰ এটা উপাদান উল্লেখ কৰা।
3. State one characteristic of good counselling.  
ভাল পৰামৰ্শদানৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
4. What is directive counselling?  
আজ্ঞাসূচক পৰামৰ্শদান বুলিলে কি বুজা?
5. What is non-directive counselling?  
অ-আজ্ঞাসূচক পৰামৰ্শদান বুলিলে কি বুজা?
6. What is eclectic counselling?  
সাৰগ্ৰাহী পৰামৰ্শদান বুলিলে কি বুজা?
7. Mention one quality of a counsellor.  
পৰামৰ্শদাতাৰ এটা গুণ উল্লেখ কৰা।
8. Who was the chief exponent of directive counselling?  
আজ্ঞাসূচক পৰামৰ্শদানৰ মুখ্য পৃষ্ঠপোষক কোন?
9. Who was the chief exponent of non-directive counselling?

অ-আঙ্ৰাসূচকপৰামৰ্শদানৰমুখ্যপৃষ্ঠপোষককোন?

10. Who was the chief exponent of eclectic counselling?

সাগ্ৰাহীপৰামৰ্শদানৰমুখ্যপৃষ্ঠপোষককোন?

11. Write one advantage of directive counselling.

আঙ্ৰাসূচকপৰামৰ্শদানৰএটাসুবিধালিখা।

12. Write one disadvantage of directive counselling.

আঙ্ৰাসূচকপৰামৰ্শদানৰএটাসুবিধালিখা।

13. Write one advantage of non-directive counselling.

অ-আঙ্ৰাসূচকপৰামৰ্শদানৰএটাসুবিধালিখা।

14. Write one disadvantage of non-directive counselling.

অ-আঙ্ৰাসূচকপৰামৰ্শদানৰএটাসুবিধালিখা।

15. Write one advantage of eclectic counselling.

সাগ্ৰাহীপৰামৰ্শদানৰএটাসুবিধালিখা।

16. Write one disadvantage of eclectic counselling.

সাগ্ৰাহীপৰামৰ্শদানৰএটাসুবিধালিখা।

17. ....counselling is counselor-centered. Fill in the blank

“..... পৰামৰ্শদানপৰামৰ্শদাতাকেন্দ্ৰিক।”-খালীঠাইখিনিপূৰণকৰা।

### 6 mark questions

1. Write the difference between directive and non-directive counselling.

আঙ্ৰাসূচকআৰুঅ-আঙ্ৰাসূচকপৰামৰ্শদানৰমাজৰপাৰ্থক্যালিখা।

2. Discuss techniques of counselling.

পৰামৰ্শদানৰকৌশলসমূহআলোচনাকৰা।

3. Write the qualities of a good counsellor.

এজনভালপৰামৰ্শদাতাৰগুণসমূহলিখা।

4. Discuss the nature of counselling

পৰামৰ্শদানৰপ্ৰকৃতিআলোচনাকৰা

5. Discuss the scope of counselling

পৰামৰ্শদানৰ পৰিসৰ আলোচনাকৰা

6. Discuss the characteristics of good counselling  
ভালপৰামৰ্শদানৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনাকৰা
7. Discuss the principles of counselling  
পৰামৰ্শদানৰ নীতিসমূহ আলোচনাকৰা
8. Discuss the merits of directive counselling  
আজ্ঞাসূচক পৰামৰ্শদানৰ গুণসমূহ আলোচনাকৰা
9. Discuss the demerits of directive counselling.  
আজ্ঞাসূচক পৰামৰ্শদানৰ দোষসমূহ আলোচনাকৰা।
10. Discuss the merits of non-directive counselling  
অ-আজ্ঞাসূচক পৰামৰ্শদানৰ গুণসমূহ আলোচনাকৰা
11. Discuss the demerits of non-directive counselling.  
অ-আজ্ঞাসূচক পৰামৰ্শদানৰ দোষসমূহ কৰা।
12. Discuss the merits of eclectic counselling  
সাবগ্ৰাহী পৰামৰ্শদানৰ গুণসমূহ আলোচনাকৰা
13. Discuss the demerits of eclectic counselling.  
সাবগ্ৰাহী পৰামৰ্শদানৰ দোষসমূহ কৰা।

### 10 mark questions

1. What is counselling? Discuss its scope.  
পৰামৰ্শদান বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে আলোচনাকৰা।
2. What is counselling? Discuss its importance.  
পৰামৰ্শদান বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনাকৰা।
3. What are the techniques of counseling? Mention the qualities of a good counsellor. 5+5  
পৰামৰ্শদানৰ কৌশলসমূহ কি কি? এজন ভাল পৰামৰ্শদাতাৰ গুণসমূহ উল্লেখ কৰা।
4. What is directive counselling? Discuss its advantages and disadvantages.

আজ্ঞাসূচকপৰামৰ্শদানকি? ইয়াৰসুবিধাআৰুঅসুবিধাসমূহআলোচনাকৰা।

5. What is non-directive counselling? Discuss its advantages and disadvantages.  
অ-আজ্ঞাসূচকপৰামৰ্শদানকি? ইয়াৰসুবিধাআৰুঅসুবিধাসমূহআলোচনাকৰা।
6. What is eclectic counseling? Discuss its advantages and disadvantages.  
সাৰগ্ৰাহীপৰামৰ্শদানকি? ইয়াৰসুবিধাআৰুঅসুবিধাসমূহআলোচনাকৰা।
7. Write the difference between directive and non-directive counselling.  
আজ্ঞাসূচকআৰুঅ-আজ্ঞাসূচকপৰামৰ্শদানৰমাজৰপাৰ্থক্যআলোচনাকৰা।
8. What is counselling? Discuss its various steps.  
পৰামৰ্শদান বুলিলেকিবুজা?ইয়াৰবিভিন্নপদক্ষেপৰবিষয়েআলোচনাকৰা।
9. What is counselling? Discuss its various techniques.  
পৰামৰ্শদান বুলিলেকিবুজা?ইয়াৰবিভিন্নকৌশলআলোচনাকৰা।
10. Discuss the qualities of a good counsellor.  
এজনভালপৰামৰ্শদাতাৰগুণসমূহআলোচনাকৰা।
11. Discuss the relationship between guidance and counselling  
নিৰ্দেশনাআৰুপৰামৰ্শদানৰমাজৰসম্পৰ্কআলোচনাকৰা
12. Discuss the difference between guidance and counselling.  
নিৰ্দেশনাআৰুপৰামৰ্শদানৰমাজৰপাৰ্থক্যআলোচনাকৰা।
13. Discuss the problems related to guidance and counselling  
নিৰ্দেশনাআৰুপৰামৰ্শদানৰসৈতেজড়িতসমস্যাসমূহৰবিষয়েআলোচনাকৰা
14. Discuss the ways to improve guidance and counselling.  
নিৰ্দেশনাআৰুপৰামৰ্শদানৰউন্নতিৰউপায়সমূহৰবিষয়েআলোচনাকৰা।

#### **Unit-4: TOOLS AND TECHNIQUES OF COUNSELLING**

##### **1 mark questions**

1. What is interview schedule?  
সাক্ষাৎ কাৰৰসময়সূচীমানেকি?
2. What is observation schedule?  
পৰ্যবেক্ষণৰসময়সূচীমানেকি?
3. What is rating scale?

মাননিকপককাঠীমানেকি?

4. What is checklist?  
চিহ্নাংকসূচীমানেকি?
5. What is cumulative record card?  
কিউমুলেটিভৰেকৰ্ডকাৰ্ডমানেকি?
6. What is listening technique?  
শুনাকৌশলমানেকি?
7. What is questioning technique?  
প্ৰশ্নকৰাকৌশলমানেকি?
8. What is restatement?  
পুনৰবিবৃতিমানেকি?
9. What is self-disclosure?  
আত্মপ্ৰকাশমানেকি?

**6mark questions:**

1. Explain interview schedule as a tool.  
সাক্ষাৎ কাৰৰসময়সূচীএকআহিলাহিচাপেব্যাখ্যাকৰা।
2. Describe observation as a tool.  
পৰ্যবেক্ষণকএকআহিলাহিচাপেবৰ্ণনাকৰা।
3. Explain rating scale and checklist.  
মাননিকপককাঠীআৰুচিহ্নাংকসূচীৰবিষয়েব্যাখ্যাকৰা।
4. Explain techniques of counselling.  
পৰামৰ্শদানৰবিভিন্নকৌশলসমূহব্যাখ্যাকৰা।

**10mark question:**

1. Explain interview and observation techniques.  
সাক্ষাৎ কাৰআৰুপৰ্যবেক্ষণকৌশলৰবিষয়েব্যাখ্যাকৰা।
2. Explain cumulative record card and its importance.  
কিউমুলেটিভৰেকৰ্ডকাৰ্ডআৰুইয়াৰগুৰুত্বব্যাখ্যাকৰা।

3. Discuss techniques of counselling in detail.

পৰামৰ্শদানৰ কৌশলসমূহৰ বিষয়ে বিতংভাৱে আলোচনা কৰা।